

URZĄD KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ

**Raport
o stanie rynku telekomunikacyjnego
w 2005 roku**

Warszawa, czerwiec 2006 r

Spis treści

I WSTĘP	3
II PODSTAWOWE UWARUNKOWANIA PRAWNE	4
III GŁÓWNI PRZEDSIĘBIORCY TELEKOMUNIKACYJNI DZIAŁAJĄCY NA POLSKIM RYNKU	7
IV TELEFONIA STACJONARNA	19
V TELEFONIA RUCHOMA	47
VI DOSTĘP DO SIECI INTERNET	61
VII DZIERŻAWA ŁĄCZY	72
VIII WSPÓŁPRACA MIĘDZYOPERATORSKA NA POLSKIM RYNKU TELEKOMUNIKACYJNYM.....	76
IX UŻYTKOWNICY KOŃCOWI.....	86
X PODSUMOWANIE.....	93

I Wstęp

Publikowany Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego, zwany dalej „Raportem” jest już trzecim takim raportem przygotowanym przez Regulatora. Obowiązek jego corocznej publikacji nałożony został na Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej w ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz.1800 z późn. zm.), zwanej dalej Ustawą lub PT. W myśl tego przepisu jest on publikowany na stronach internetowych Urzędu oraz w Biuletynie UKE. Raport ten zgodnie z art. 192 ust. 3 uwzględnia również działania na rzecz ochrony interesów użytkowników telekomunikacyjnych oraz przedstawia cele działalności regulacyjnej w danym roku. UKE dokłada wszelkich starań aby coroczne raporty stanowiły - zarówno dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych jak i dla użytkowników końcowych usług telekomunikacyjnych – rzetelne źródło wiedzy o stanie polskiego rynku telekomunikacyjnego.

Ponadto pragniemy zwrócić uwagę, iż opracowanie to powstało dzięki analizie unikalnego źródła informacji statystycznych, jakim są formularze sprawozdawcze przesyłane corocznie bezpośrednio do UKE przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. 8 lutego 2006 roku w wykonaniu delegacji art. 7 ust. 3 Ustawy Minister Transportu i Budownictwa wydał rozporządzenie w sprawie wzorów formularzy sprawozdawczych służących do przekazywania danych dotyczących działalności telekomunikacyjnej. Ustawa obliguje przedsiębiorców telekomunikacyjnych, których roczne przychody z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym przekroczyły kwotę 4 milionów złotych, do przedkładania Prezesowi UKE:

- 1) rocznego sprawozdania finansowego w terminie do dnia 30 czerwca;
- 2) danych dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych w terminie do dnia 31 marca.

Natomiast przedsiębiorca telekomunikacyjny, którego roczne przychody z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym były równe lub mniejsze od kwoty 4 milionów złotych, jest obowiązany do przedkładania Prezesowi UKE, w terminie do dnia 31 marca, danych dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych.

Niniejszy Raport, zgodnie z dyspozycją art. 192 ust. 3 PT, został przygotowany na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w tym w trybie o którym mowa w art. 7 Ustawy. Ponadto do niektórych analiz wykorzystano ogólnodostępne raporty oraz opracowania zamówione w 2005 roku na potrzeby Urzędu. Do takich zamówionych przez URTiP opracowań zaliczyć należy – przeprowadzane po raz trzeci - badanie konsumenckie „Rynek telekomunikacyjny w Polsce”. Dotyczy ono między innymi satysfakcji konsumentów z usług świadczonych przez ich dostawców usług i pozwala poznać rynek telekomunikacyjny od strony punktu widzenia użytkowników końcowych. Wykorzystano również takie opracowania jak: „The telecommunications market in Poland 2005 - 2008” firmy PMR, obejmujące swoim zakresem dane historyczne do połowy 2005 roku oraz 11 Raport Implementacyjny Komisji Europejskiej

Informacje o rynku zostały przedstawione w niniejszym Raporcie przede wszystkim w postaci udziałów przedsiębiorców telekomunikacyjnych w poszczególnych dziedzinach działalności. Dane za rok 2005 prezentowane są głównie w zestawieniach z danymi za lata ubiegłe. Jednak – m.in. z uwagi na zmiany definicji niektórych usług telekomunikacyjnych lub metodologii badań - nie zawsze było możliwe dokonanie takich porównań.

II Podstawowe uwarunkowania prawne

Uwarunkowania prawne - stan obecny

Na mocy ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o przekształceniach i zmianach w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji (Dz. U. z 30 grudnia 2005 r. Nr 267, poz. 2258), z dniem 14 stycznia 2006 r. został utworzony centralny organ administracji rządowej – Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej (Prezes UKE), w miejsce działającego do 13 stycznia 2006 r. Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty (Prezesa URTiP). Do zakresu działania Prezesa UKE przeszły dotychczasowe zadania i kompetencje Prezesa URTiP, a także niektóre kompetencje Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Organem właściwym w sprawach wszczętych przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji lub Prezesa URTiP w zakresie zadań przejmowanych przez Prezesa UKE i tych, które nie zostały zakończone przed dniem wejścia w życie ustawy (tj. przed 14 stycznia 2006 r.) z dniem wejścia w życie ww. Ustawy stał się Prezes UKE.

Uwarunkowania prawne - stan w roku 2005

Poniżej przedstawiony został jedynie zarys uwarunkowań prawnych na polskim rynku telekomunikacyjnym. Szerzej uwarunkowania te w roku 2005 opisuje Sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty w 2005 roku, dostępne m. in. na stronie internetowej Urzędu pod adresem:

http://www.uke.gov.pl/_gAllery/29/82/2982.pdf

Uwarunkowania prawne w zakresie podjęcia działalności na rynku telekomunikacyjnym

Od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (PT), tj. od dnia 3 września 2004 r., sposób nabywania uprawnień do prowadzenia działalności telekomunikacyjnej uległ znacznemu uproszczeniu. Działalność telekomunikacyjna podlega jedynie wpisowi do prowadzonego przez Prezesa UKE rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Wpis do rejestru dokonany zostaje na podstawie złożonego przez przedsiębiorcę lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów wniosku, zawierającego dane określone przepisami art. 10 ust. 4 ustawy. Przepisy nowego PT nie przewidują pobierania opłat za nabycie uprawnień do prowadzenia działalności telekomunikacyjnej. Prezes UKE nie dokonuje wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, mimo złożonego w tym przedmiocie wniosku, tylko w przypadku niekompletności wniosku.

Uwarunkowania prawne w zakresie prowadzenia działalności na rynku telekomunikacyjnym

Jakkolwiek kolejne regulacje prawne dążą do dalszej liberalizacji prowadzenia działalności na rynku telekomunikacyjnym, to działalność w tym zakresie wiąże się z ponoszeniem określonych ustawą obowiązków i jest nadal działalnością regulowaną.

Jako obowiązki o charakterze administracyjnym należy wskazać przede wszystkim:

- złożenie wniosku o wpis do rejestru,
- obowiązki sprawozdawcze z prowadzonej działalności – corocznie do 31 marca oraz w zakresie analiz rynkowych – na żądanie Prezesa UKE,
- przedkładanie Prezesowi UKE rocznego sprawozdania finansowego do 30 czerwca - dotyczy przedsiębiorstw, których roczne przychody w poprzednim roku obrotowym przekroczyły 4 mln zł;
- przekazywanie informacji (na wezwanie Prezesa UKE) o realizowaniu obowiązków nałożonych ustawą lub decyzjami,
- uiszczanie opłaty telekomunikacyjnej - dla przedsiębiorców, których przychody przekroczyły w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który opłata jest należna, 4 mln zł.,

- uczestniczenie w pokryciu dopłaty do kosztów świadczenia usługi powszechnej – dla przedsiębiorców, których przychody przekraczały 4 mln zł.

W zakresie dostępu telekomunikacyjnego oraz infrastruktury telekomunikacyjnej, podmioty prowadzące działalność telekomunikacyjną zobowiązane są – bez względu na posiadaną pozycję rynkową – do:

- prowadzenia negocjacji o dostępie telekomunikacyjnym,
- umożliwienie - w uzasadnionych sytuacjach określonych w ustawie - innym operatorom dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej,
- udostępnianie numeracji podmiotom współpracującym z siecią podmiotu, który uzyskał numerację, oraz podmiotom dostarczającym usługi telekomunikacyjne - o ile nie utrudnia to prowadzenia działalności przez ten podmiot.

Istotne obowiązki wynikające z ustawy związane są ze świadczeniem usług użytkownikom końcowym. Wśród obowiązków tych wskazać należy w szczególności:

- zakaz uzależniania zawarcia umowy od (a) zawarcia umowy o świadczenie innych usług lub nabycia urządzenia u określonego dostawcy, (b) niezawierania umowy o świadczenie usług z innym przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, (c) udzielania informacji lub danych innych niż wskazane w ustawie,
- zakaz utrudniania abonentowi korzystania z prawa do zmiany dostawcy usług,
- realizacja wymogów ustawowych związanych z regulaminem świadczenia usług i cennikiem, sprzyjających przejrzystości oraz ochronie interesów użytkowników końcowych (np. wymóg informowania użytkowników z wyprzedzeniem co najmniej jednego okresu rozliczeniowego o planowanych zmianach w cenniku wraz z informacją o możliwości odstąpienia od umowy i brakiem roszczeń ze strony dostawcy usług z tego tytułu),
- udostępnianie spisów abonentów,
- świadczenie usługi informacji o numerach telefonicznych,
- zapewnienie połączenia z konsultantem dostawcy usług,
- zapewnienie realizacji uprawnień abonentów w zakresie (a) zmiany numeru abonentowi, który wykaże, że korzystanie z przydzielonego numeru jest dla niego uciążliwe, (b) przeniesienia numeru w ramach sieci dostawcy usług, (c) przeniesienia numeru do sieci innego dostawcy,
- zapewnienie użytkownikom końcowym możliwości wybierania wieloczęstotliwościowego (DTMF),
- zapewnienie bezpłatnych połączeń z numerami alarmowymi oraz udostępnianie informacji dotyczących lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego,
- realizacja połączeń do numerów niegeograficznych,
- dostarczanie (nieodpłatnie) podstawowego wykazu połączeń oraz na żądanie abonenta szczegółowego wykazu (odpłatnie),
- zachowanie tajemnicy telekomunikacyjnej i ochrona danych użytkowników końcowych,
- pisemne powiadomienie abonentów o planowanych zmianach w numeracji i ich nowych numerach, co najmniej na 90 dni przed terminem wprowadzenia zmiany,
- zapewnienie bezpłatnej, automatycznej informacji słownej o zmianie numeracji przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy.

Uwarunkowania prawne w zakresie regulacji ex ante

Zgodnie z Ustawą, rynki poddane regulacji określone zostały w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2004 r. w sprawie określenia rynków właściwych podlegających analizie przez Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty (Dz. U. Nr 242, poz. 2420), które ustaliło rynki zgodnie z zaleceniem Komisji Europejskiej. Rozporządzenie przewiduje 18 rynków detalicznych i hurtowych. W przypadku stwierdzenia, że na danym rynku nie występuje skuteczna konkurencja wyznaczany jest przedsiębiorca lub przedsiębiorcy telekomunikacyjni, na których nakładane są obowiązki regulacyjne określone

w Ustawie, konieczne do zrównoważenia przewagi rynkowej operatora dominującego. Jako rynki poddane regulacji, wskazane zostały następujące rynki detaliczne:

1. świadczenie usługi przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej i utrzymania w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych dla konsumentów,
2. świadczenie usługi przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej i utrzymania w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych dla użytkowników końcowych z wyłączeniem konsumentów,
3. świadczenie usługi krajowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla konsumentów,
4. świadczenie usługi krajowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla użytkowników końcowych z wyłączeniem konsumentów,
5. świadczenie usługi międzynarodowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla konsumentów,
6. świadczenie usługi międzynarodowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla użytkowników końcowych z wyłączeniem konsumentów,
7. świadczenie usługi zapewnienia części lub całości minimalnego zestawu łączy dzierżawionych o przepływności do 2 Mb/s włącznie.

W zakresie rynków hurtowych rozporządzenie definiuje następujące rynki produktowe:

1. świadczenie usługi rozpoczynania połączeń w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej,
2. świadczenie usługi zakańczania połączeń w stacjonarnych publicznych sieciach telefonicznych
3. świadczenie usługi tranzytu połączeń w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej,
4. świadczenie usługi dostępu do lokalnej pętli i podpętli abonenckiej (łącznie z dostępem współdzielonym) realizowanego za pomocą pary przewodów metalowych w celu świadczenia usług szerokopasmowych i głosowych,
5. świadczenie usługi dostępu szerokopasmowego, w tym szerokopasmowej transmisji danych, z wyłączeniem usług których mowa w pkt 4 i 11;
6. świadczenie usługi dzierżawy odcinków zakończeń łączy,
7. świadczenie usługi dzierżawy odcinków łączy niebędących zakończeniami łączy,
8. świadczenie usługi dostępu i rozpoczynania połączeń w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych,
9. świadczenie usługi zakańczania połączeń głosowych w poszczególnych ruchomych publicznych sieciach telefonicznych,
10. świadczenie usługi roamingu międzynarodowego w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych,
11. świadczenie usługi transmisji programów radiofonicznych lub telewizyjnych w celu dostarczania treści radiofonicznych lub telewizyjnych użytkownikom końcowym.

W dniu 21 grudnia 2004 r. Prezes URTiP na podstawie przepisów ustawy PT wszczął postępowania w sprawie stwierdzenia występowania skutecznej konkurencji na każdym z ww. rynków.

Do czasu nałożenia obowiązków regulacyjnych na gruncie przepisów PT, przedsiębiorcy, którzy przed dniem wejścia w życie Ustawy byli operatorami o znaczącej pozycji rynkowej - na mocy przepisów przejściowych - realizują wyszczególnione w art. 221 ustawy obowiązki regulacyjne. Obowiązki te – w związku z wydanymi na gruncie poprzedniej ustawy decyzjami ustalającymi pozycję rynkową - spoczywają na:

Telekomunikacji Polskiej S.A. – w zakresie:

- świadczenia usług telefonicznych w stacjonarnych publicznych sieciach telefonicznych,
- dzierżawy łączy,
- połączeń międzyoperatorskich

oraz na PTK Centertel Sp. z o.o. w zakresie świadczenia usług telefonicznych w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych.

III Najwięksi przedsiębiorcy telekomunikacyjni działający na polskim rynku

Ze względu na ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa w zakresie informacji przesyłanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, niektóre dane przedstawione w niniejszym opracowaniu pochodzą z dokumentacji oficjalnie dostępnej (strony internetowej operatorów). W związku z tym, część z zamieszczonych w tym opracowaniu informacji datowanych jest pod koniec 2005 roku lub na początek 2005 roku.

W tej części raportu zostali w skrócie scharakteryzowani przedsiębiorcy telekomunikacyjni posiadający ponad 1% udziałów pod względem przychodów ze swojej podstawowej działalności telekomunikacyjnej w danej grupie usług.

TELEFONIA STACJONARNA I POŁĄCZENIA MIĘDZYOPERATORSKIE

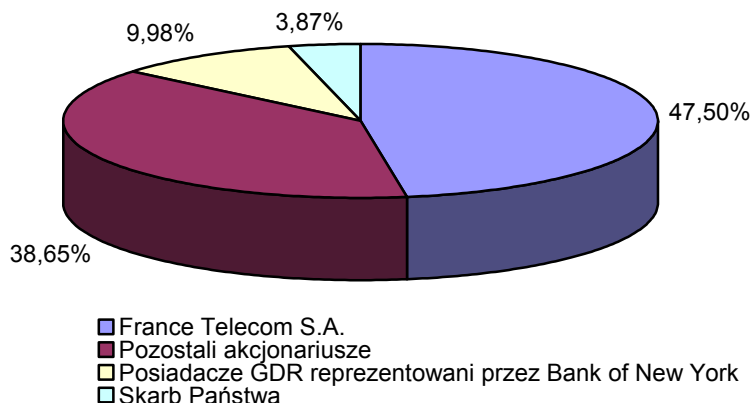
Telekomunikacja Polska S.A. – spółka notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz w formie GDR-ów (globalnych kwitów depozytowych) na Giełdzie Papierów Wartościowych w Londynie. Największym akcjonariuszem Telekomunikacji Polskiej S.A. jest France Telecom posiadający 47,50% akcji. Udział Skarbu Państwa wynosi 3,87%. Posiadacze GDR reprezentowani przez Bank of New York dysponują 9,98% akcji, a pozostali akcjonariusze 38,65%.

Struktura własnościowa TP S.A. (na dzień 31 grudnia 2005 roku)

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji (w szt.)	Udział w ogólnej liczbie głosów	Udział w kapitale zakładowym
France Telecom S.A.	664 999 999	47,50%	47,50%
Skarb Państwa	54 187 729	3,87%	3,87%
Posiadacze GDR reprezentowani przez Bank of New York	139 697 759	9,98%	9,98%
Pozostali akcjonariusze	541 114 513	38,65%	38,65%
RAZEM	1 400 000 000	100,00%	100,00%

Źródło: strona www.tpsa.pl

Struktura akcyjna TP S.A.

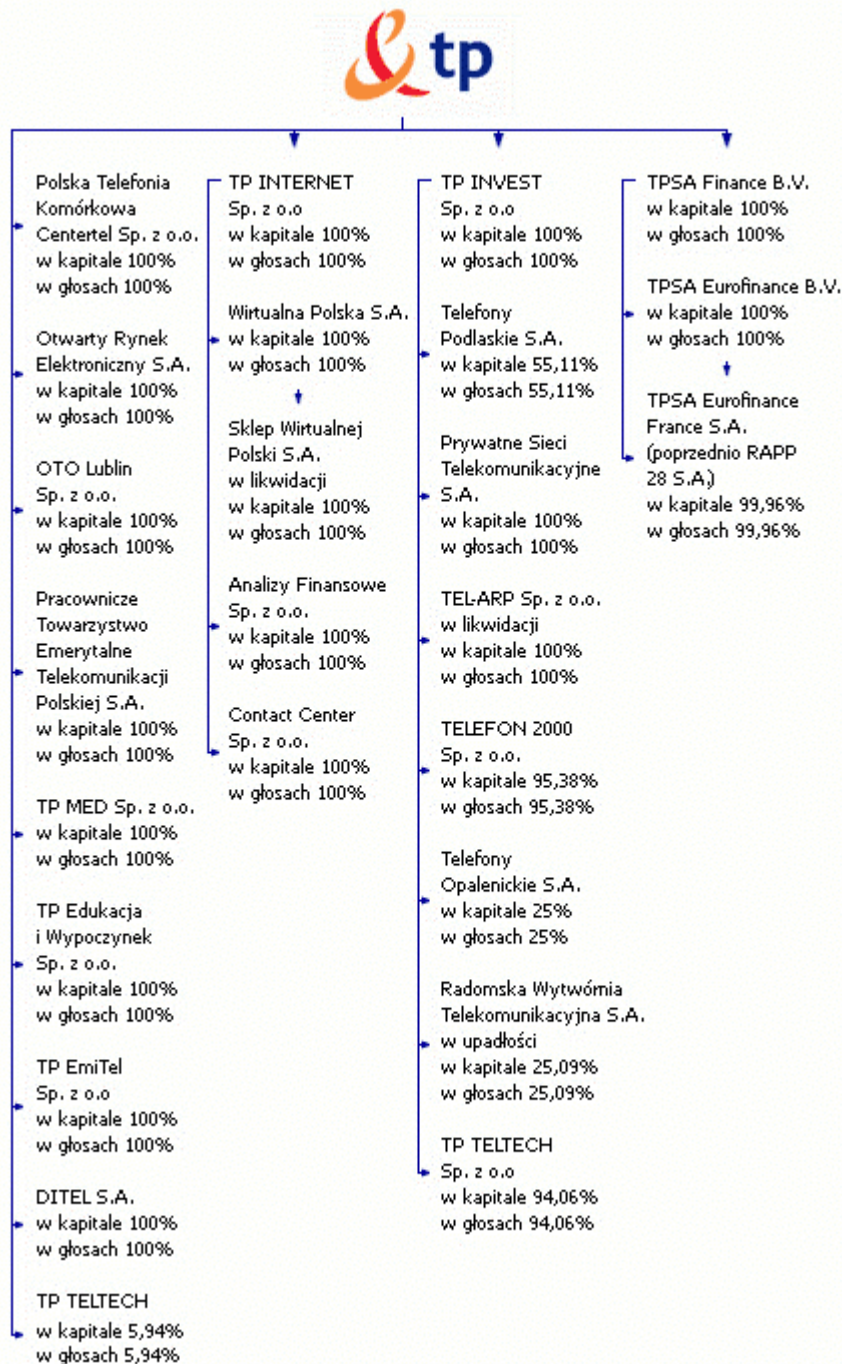

Źródło: opracowanie własne UKE na podstawie danych ze strony internetowej TP S.A

Spółka prowadzi działalność na terenie całego kraju. Jest dostawcą, a jednocześnie świadczy usługi detaliczne w zakresie połączeń krajowych i międzynarodowych w sieci stacjonarnej. Jest również operatorem działającym na rynkach hurtowych telefonii stacjonarnej. Telekomunikacja Polska S.A. stoi na czele grupy kapitałowej, której podmioty prowadzą działalność także w zakresie:

- telefonii ruchomej (PTK Centertel Sp. z o.o.),
- usług związanych z dostępem do Internetu (TP Internet Sp. z o.o., Wirtualna Polska S.A.),
- radiokomunikacji (TP EmiTel Sp. z o.o.).

Schemat grupy kapitałowej TP S.A.

Źródło: http://www.tp-ir.pl/?page=about_organisation_group

Netia S.A. – Netia S.A. jest spółką giełdową, która została założona pod firmą R.P. Telekom Sp. z o.o. w 1990 roku przez polskich przedsiębiorców przy udziale kilku inwestorów zagranicznych. Jej struktura akcyjna jest bardzo zróżnicowana, a żaden z akcjonariuszy nie posiada 50% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

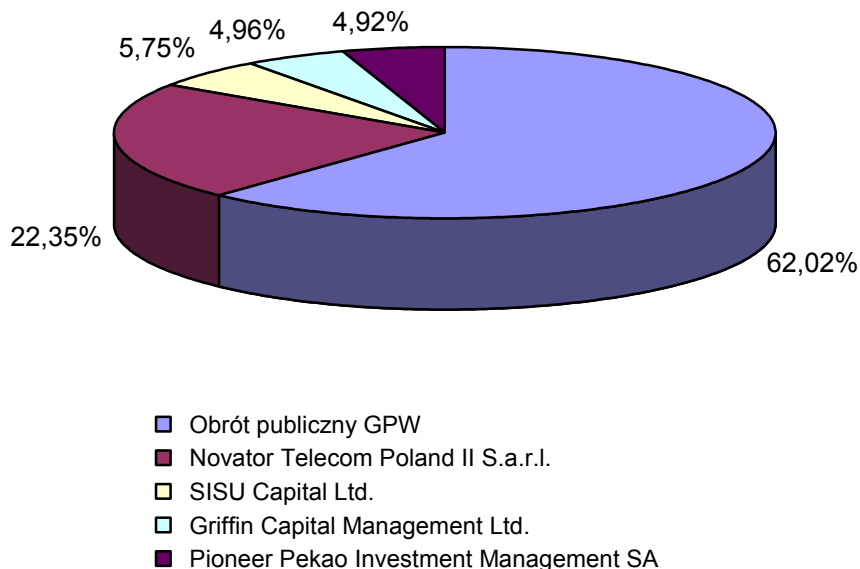
Struktura akcjonariatu Netii S.A. przedstawia się następująco:

Struktura własnościowa Netii S.A.

	Liczba akcji	% kapitału	% głosów
SISU Capital Ltd.	23.743.225	5,75%	5,75%
Griffin Capital Management Ltd.	20.464.626	4,96%	4,96%
Pioneer Pekao Investment Management SA	20.314.557	4,92%	4,92%
Novator Telecom Poland II S.a.r.l.	92.293.602	22,35%	22,35%
Obrót publiczny GPW	256.046.907	62,02%	62,02%
Kapitał zakładowy	412.862.917	100%	100%

Źródło: strona www.netia.pl, stan na 31 grudnia 2005 roku

Struktura akcyjna spółki NETIA S.A.

Źródło: opracowanie własne UKE na podstawie danych ze strony internetowej Netii S.A.

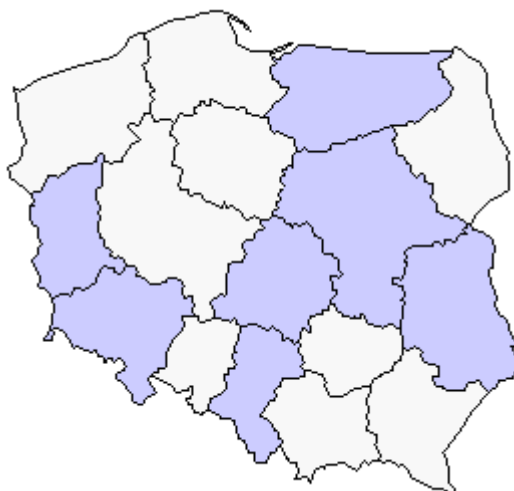
Grupa Netia obejmuje grupę spółek zależnych od spółki Netia S.A. Jako grupa spółek, Netia jest niezależnym operatorem telefonii stacjonarnej w Polsce. Działa na bazie własnej, nowoczesnej światłowodowej sieci szkieletowej, obejmującej swoim zasięgiem największe polskie miasta oraz na bazie lokalnych sieci dostępowych. Netia świadczy szeroką gamę

Telefonia Dialog S.A. – firma powstała 12 sierpnia 1997 roku pod nazwą Telefonia Lokalna S.A. z siedzibą w Lubinie (obecnie siedziba spółki znajduje się we Wrocławiu). Po 50 procent udziałów w spółce posiadali: grupa kapitałowa KGHM Polska Miedź S.A. (poprzez swoje spółki zależne Dolnośląska Spółka Inwestycyjna S.A. - 49,5 proc udziałów i Cuprum 2000 sp. z o.o.- 0,5 proc udziałów) oraz grupa kapitałowa Polskich Sieci Elektroenergetycznych SA (wraz ze swoją spółką zależną Tel-Energó S.A. - odpowiednio 30 i 20 proc udziałów).

Obecnie jedynym właścicielem Spółki jest KGHM Polska Miedź S.A. – druga spółka na świecie w zakresie produkcji srebra i siódma co do wielkości produkująca miedź.

Spółka prowadzi działalność w zakresie świadczenia usług telefonii stacjonarnej oraz dostępu do Internetu. Oprócz podstawowych łączy analogowych, oferuje usługi w oparciu o cyfrowe łączy ISDN, pocztę głosową oraz połączenia międzystrefowe, międzynarodowe i do sieci komórkowych poprzez prefiks 1011.

Zasięg działalności Telefonii Dialog obejmuje 7 rejonów i przedstawia się następująco (ciemniejszy kolor na mapie):

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji ze strony www.dialog.pl oraz danych uzyskanych od operatora.

TELE2 Polska Sp. z o.o. – spółka działa w Polsce od 1999 roku, oferując usługi bezprzewodowego dostępu do Internetu, karty telefoniczne typu pre-paid umożliwiające wykonywanie tanich rozmów międzynarodowych oraz usługi połączeń lokalnych, międzymiastowych, do sieci ruchomych i międzynarodowych - w ramach umowy o prefiks i preselekcję, wprowadzoną na rynek w 2003 roku.

Jedynym właścicielem polskiej spółki Tele2 jest szwedzka spółka Tele2 AB notowana na giełdzie w Sztokholmie od 1996 roku a na nowojorskiej NASDAQ od 1997 roku. Tele2 jest europejskim alternatywnym wiodącym operatorem telekomunikacyjnym działającym w 24 krajach, gdzie pozyskał do tej pory ponad 28 mln klientów. W ofercie Tele2 znaleźć można produkty i usługi w zakresie telefonii stacjonarnej i komórkowej, dostępu do Internetu, sieci transmisji danych, telewizji kablowej oraz oferowania treści.

W Polsce oferta Tele2 Polska jest również szeroka oraz bardzo konkurencyjna, a w związku z tym działalność tego Operatora charakteryzuje wysoka dynamika pozyskiwania nowych klientów.

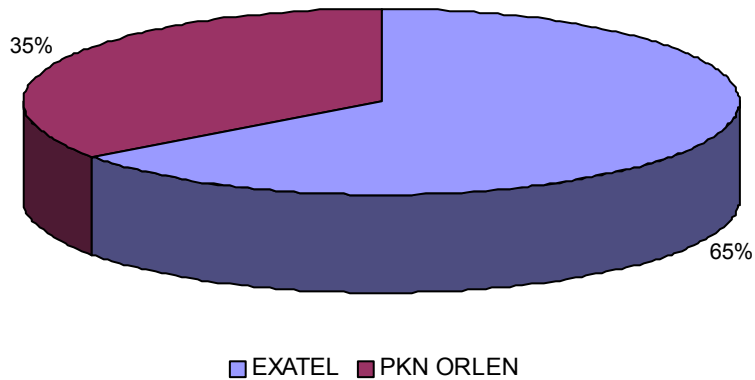
Niezależny Operator Międzystrefowy Sp. z o.o. (NOM) jest operatorem telefonii stacjonarnej świadczącym usługi poprzez prefiks 1044 obecnym na polskim rynku od listopada 1999 roku. Obecnie NOM Sp. z o.o. oferuje następujące usługi:

- połączenia międzymiastowe;
- połączenia międzynarodowe do stacjonarnych i komórkowych sieci zagranicznych;

- połączenia do polskich sieci telefonii komórkowej;
- wdzwaniany dostęp do Internetu;
- połączenia lokalne (świadczane wyłącznie w wybranych Strefach Numeracyjnych z powodów technicznych, niezależnych od NOM).

Poniższy wykres przedstawia aktualną strukturę udziałową spółki NOM Sp. z o.o.

Struktura własnościowa spółki Niezależny Operator Międzystrefowy Sp. z o.o.

Źródło: strona [www. NOM1044.pl](http://www.NOM1044.pl)

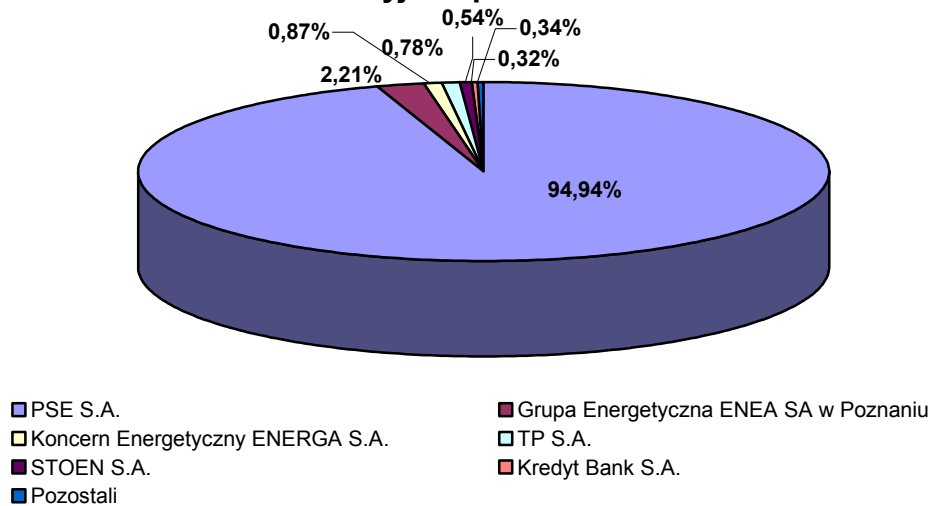
DZIERŻAWA ŁĄCZY I TRANSMISJA DANYCH

Exatel S.A. - powstał z połączenia dwóch operatorów telekomunikacyjnych, Tel-Energio i Telbanku, specjalizujących się w obsłudze sektorów takich jak: operatorski, bankowo-finansowy i energetyczny. Dominującym akcjonariuszem EXATEL S.A. są Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., które zostały powołane w 1990 roku, jako jednoosobowa Spółka Skarbu Państwa. Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. są spółką-matką Grupy Kapitałowej PSE. Firma odgrywa ważną rolę w procesie budowania silnego podmiotu przesyłowego w regionie Europy Środkowej i Wschodniej.

Struktura akcyjna spółki EXATEL S.A (stan na 31.12.2005 r.)

Nazwa Akcjonariusza	Udział % w kapitale akcyjnym
PSE S.A.	94,93
ENEA S.A.	2,212
Koncern Energetyczny ENERGA S.A.	0,872
TP S.A.	0,777
Stoen S.A.	0,537
Kredyt Bank S.A.	0,318
Pozostali	0,354

Struktura akcyjna spółki EXATEL S.A.

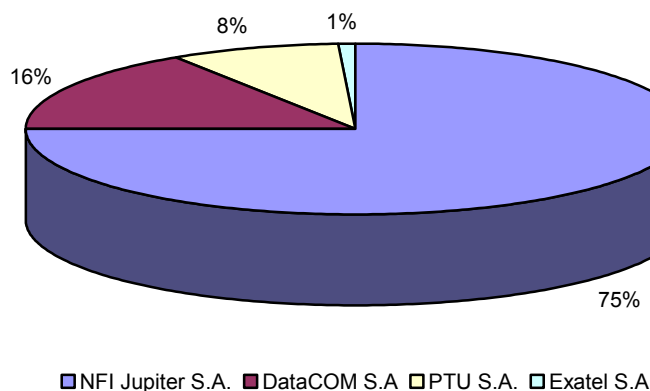
Źródło: strona www.Exatel.pl

Pozycja „Pozostali” w powyższej tabeli i na wykresie oznacza kolejnych akcjonariuszy spółki Exatel, których udziały w zestawieniu zostały zsumowane dla poprawienia czytelności tabeli. EXATEL posiada znaczące udziały w spółkach, które świadczą zaawansowane usługi w powiązanych segmentach rynku teleinformatycznego.

Pro Futuro S.A. - jest niezależnym operatorem telekomunikacyjnym świadczącym usługi: transmisji danych, dostępu do Internetu, usługi hostingowe i przesyłu głosu w technologii VoIP. Swoje usługi realizuje w oparciu o własną, szerokopasmową sieć telekomunikacyjną Infostradę Futuro powstałą na bazie technologii LMDS. Działalność Infostrady Futuro zainaugurowana została we wrześniu 2000 r., a następnie sukcesywnie powiększono jej zasięg geograficzny.

Strategicznym inwestorem Pro Futuro S.A. jest największy pod względem aktywów na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie Narodowy Fundusz Inwestycyjny Jupiter S.A., który posiada 74,92 % akcji.

Struktura akcyjna spółki Pro Futuro

Źródło: www.futuro.pl, stan na 31 grudnia 2005 r.

Crowley Data Poland – firma powstała w 1998 r. W czerwcu 1999 r. otrzymała na 15 lat koncesję na świadczenie usług telekomunikacyjnych, a w połowie 2000 r. uruchomiła szerokopasmową sieć usług bezprzewodowych, utworzoną w oparciu o rozwiązania

techniczne, bazujące na technologii LMDS. Na początku usługi sieci Crowley były dostępne tylko dla klientów w Warszawie i Poznaniu. W styczniu 2001 r. firma ta uruchomiła infrastrukturę w Trójmieście, w marcu 2001 r. na Śląsku, a kilka miesięcy później w Krakowie i Wrocławiu. Crowley Data Poland jest częścią The Crowley Group - międzynarodowego konsorcjum, zajmującego się przede wszystkim budowaniem rozwiązań telekomunikacyjnych w oparciu o technologię bezprzewodowej transmisji danych.

GTS Energis Sp. z o.o. – wcześniej prowadziła działalność jako Energis Polska Sp. z o.o. Spółka jest obecna na polskim rynku od 1999 roku. Od lipca 2005 roku głównym udziałowcem spółki jest GTS Polska Sp. z o.o. posiadająca 97,5% udziałów w kapitale zakładowym Energis Polska Sp. z o.o. W związku z połączeniem dwóch operatorów telekomunikacyjnych - pod koniec roku 2005 zmieniono nazwę na GTS Energis Sp. z o.o.

Usługi świadczone przez GTS Energis to przede wszystkim:

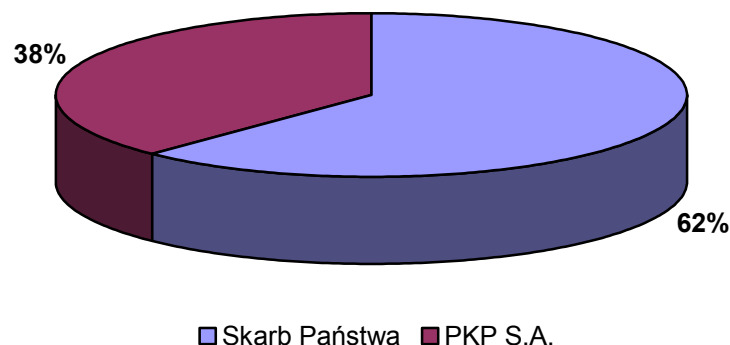
- połączenia telefoniczne;
- transmisja danych (międzyoddziałowe i międzynarodowe sieci informatyczne);
- budowa własnych sieci (kanały cyfrowe, łącza Frame Relay);
- Internet (dostęp do Internetu dla biur, łącza dla operatorów lokalnych, tranzyt międzynarodowych);
- przechowywanie i udostępnienie danych (serwery aplikacyjne i internetowe, zapasowe centra danych);
- działania operatorskie (hurtowe usługi głosowe).

Telekomunikacja Kolejowa Sp. z o.o. - 1 października 2001r. decyzją Zarządu PKP S.A. na bazie Dyrekcji Teleinformatyki Kolejowej PKP S.A. utworzono spółkę prawa handlowego - Telekomunikację Kolejową Sp. z o.o. Spółka posiada strukturę wielooddziałową z Centralą w Warszawie i ośmioma Zakładami Telekomunikacji w: Szczecinie, Lublinie, Poznaniu, Krakowie, Gdańsku, Wrocławiu, Katowicach i Warszawie.

Telekomunikacja Kolejowa w swej ofercie posiada usługi:

- Telefoniczne (telefonii stacjonarna, VoIP, Prefiks 1022),
- Internetowe (wdzwaniany dostęp do Internetu, stały dostęp do Internetu w technologii ADSL i SDSL, oraz usługa IP z gwarantowanym pasmem do punktu styku sieci Telekomunikacji Kolejowej z zasobami globalnej sieci Internet, w której pasmo dla abonenta nie jest współdzielone (*overbookowane*) z innymi abonentami),
- Usługi transmisji danych (IP VPN, KOLPAK FR&ATM, KOLPAK X.25, poczta elektroniczna SprintMail),
- Call Center,
- Dzierżawy łączy

Struktura własnościowa Telekomunikacji Kolejowej Sp. z o.o.

Źródło: www.tk.pl

TELEFONIA RUCHOMA

POLKOMTEL S.A. - operator sieci PLUS GSM, Simplus Team, Sami Swoi, który rozpoczął działalność w 1996 r. na podstawie Koncesji nr 3/96/GSM1 (obecnie działa na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych). Polkomtel S.A. oferuje usługi telekomunikacyjne, przeznaczone zarówno dla klientów biznesowych, jak i indywidualnych, oferowane pod markami: Plus GSM - system abonamentowy Simplus, system przedpłacony (pre-paid) mixPlus (łączy elementy abonamentu i usług pre-paid), Sami Swoi (system pre-paid). We wrześniu 2004 Polkomtel, jako pierwszy operator w Polsce, uruchomił usługi telefonii komórkowej trzeciej generacji, łącznie z UMTS.

Najważniejsze kategorie usług w sieci Plus GSM:

Usługi głosowe:

- plany taryfowe post-paid oraz pre-paid,
- videorozmowa,
- usługa Prefiks 1069 - w jej ramach Polkomtel S.A. oferuje tańsze połączenia z telefonu stacjonarnego.

Usługi niegłosowe:

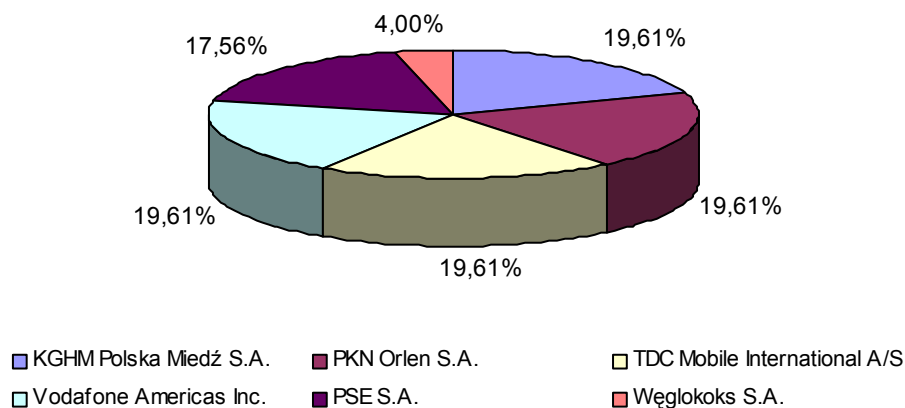
- przesyłanie wiadomości.
- roaming
- telemetria i monitoring
- linformacje i rozrywka

Struktura właścicielska tego podmiotu przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Ilość głosów na WZA	Procentowy udział głosów na WZA
KGHM Polska Miedź S.A.	4 019 780	19,61%
PKN Orlen S.A.	4 019 780	19,61%
TDC Mobile International A/S	4 019 780	19,61%
Vodafone Americas Inc	4 019 780	19,61%
PSE S.A.	3 600 880	17,56%
Węglkokoks S.A.	820 000	4,00%
RAZEM	20 500 000	100%

Źródło: Polkomtel S.A.

Struktura własnościowa Polkomtel S.A. w X 2005 roku

Źródło: Na podstawie danych z Polish Telecommunications Market, Weekly Bulletin 41/2005 (11 X 2005).

POLSKA TELEFONIA CYFROWA Sp. z o.o. operator sieci Era, Era TAK TAK oraz Era BIZNES, Heyah, który rozpoczął działalność w 1996 r. na podstawie Koncesji nr 2/96/GSM2 (obecnie działa na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych).

PTC świadczy niżej wymienione usługi pod następującymi markami:

Era - usługi telefonii ruchomej w ramach abonamentu (post-paid)

Era Tak Tak , Heyah - usługi przedpłacone (pre-paid)

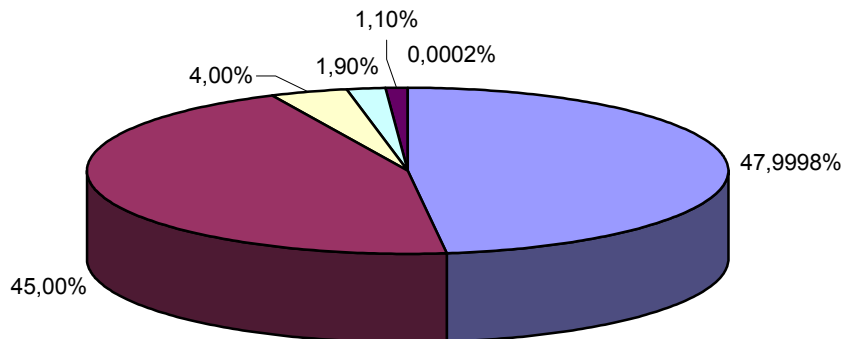
Blue Connect - usługi bezprzewodowego dostępu do sieci Internet.

Struktura właścicielska Spółki przedstawia się następująco:

Udziałowcy	Liczba udziałów	Procentowy udział głosów na zgromadzeniu wspólników
Elektrim Telekomunikacja	226 080	47,9998%
Deutsche Telekom	105 975	45%
Polpager Sp. z o.o.	18 840	4%
CARCOM Warszawa Sp. z o.o.	8 949	1,9%
Autoinvest S.A.	5 181	1,1%
Elektrim S.A.		0,0002%
RAZEM	471 000	100%

Źródło: PTC Sp. z o.o.

Struktura własnościowa spółki Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o. w VIII 2005

Elektrim Telekomunikacja
 Deutsche Telekom
 Polpager Sp. z o.o.

CARCOM Warszawa Sp. z o.o.
 Autoinvest S.A.
 Elektrim S.A.

Polska Telefonia Komórkowa CENTERTEL Sp. z o.o. operator sieci Orange, Orange Go. Rozpoczął działalność w 1991 r. na podstawie Zezwolenia Ministra Łączności Nr 011/91 z dnia 18 grudnia 1991 r. (obecnie działa na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych). Właścicielem PTK Centertel jest Telekomunikacja Polska S.A. - polski operator zasiedziały na rynku telefonii stacjonarnej - która w dniu 26 października 2005 roku wykupiła 34% udziałów od France Telecom, stając się w ten sposób jedynym udziałowcem, mającym 100% udziałów oraz kapitału.

OPERATORZY TELWIZJI KABLOWEJ

UPC Polska Sp. z o.o.

UPC Polska jest największym w Polsce dostawcą potrójnej usługi: telewizji kablowej, szerokopasmowego dostępu do internetu i usług telefonicznych. W zasięgu sieci telewizji kablowej UPC znajduje się ponad 1,9 mln gospodarstw domowych w ośmiu największych aglomeracjach miejskich i wielu mniejszych miastach. UPC Polska ma ponad milion abonentów telewizji kablowej. UPC Polska jest częścią Liberty Global, Inc. (NASDAQ: LBTYA, LBTYB, LBTYK).

Liberty Global ma udziały w spółkach oferujących szerokopasmowe usługi telewizyjne i telekomunikacyjne oraz zawartość programową poza Stanami Zjednoczonymi, w szczególności w Europie, Azji i Ameryce Łacińskiej. Poprzez swoje spółki zależne Liberty Global jest największym operatorem telewizji kablowej poza Stanami Zjednoczonymi pod względem liczby abonentów. Zgodnie z danymi finansowymi z 30 września 2005 roku (z pominięciem NTL Ireland) w zasięgu sieci Liberty Global znajdowało się około 23,6 mln gospodarstw domowych, a liczba wykupionych abonamentów na poszczególne usługi wynosiła 15,2 mln, w tym ok. 10,7 mln abonamentów telewizji kablowej, 2,6 mln szerokopasmowego dostępu do internetu oraz 1,9 mln usług telefonicznych.

VECTRA S.A.

VECTRA S.A. stanowi trzon Grupy Kapitałowej VECTRA, w której pełni funkcję spółki-matki. Kluczowe spółki dla działalności Grupy stanowią:

- VECTRA Technologie SA Podstawowymi zadaniami tej spółki są rozbudowa, modernizacja oraz bieżąca techniczna eksploatacja infrastruktury technicznej, w oparciu o którą VECTRA świadczy swoje usługi.
- VECTRA Inwestycje SA Spółka zajmuje się nabywaniem systemów telewizji kablowej, odgrywając istotną rolę w rozwoju Grupy VECTRA, opartym m.in. na konsolidacji polskiego rynku telewizji kablowej.

VECTRA SA Jako podmiot dominujący odpowiada za strategię funkcjonowania Grupy. Wykorzystując uprawnienia właścicielskie nadzoruje działalność spółek zależnych oraz świadczy kompleksowe usługi doradcze na ich rzecz. Ponadto, po przejęciu spółki Telewizja Kablowa VECTRA SA, zadaniem VECTRY SA jest dostarczanie Abonentom usług oferowanych przez Grupę VECTRA: programów telewizyjnych i radiowych, dostępu do Internetu oraz telefonii cyfrowej.

Grupa Kapitałowa VECTRA jest drugim, co do wielkości operatorem w kraju, w sumie ma ponad 620 tys. abonentów telewizji kablowej, w tym sama Vectra S.A. ma ponad 440 tys. abonentów telewizji kablowej. Świadczy usługi w 114 miastach w Polsce.

MULTIMEDIA POLSKA S.A.

W 1996 r. firmy KTvK „Tele-Cal” Spółka z o.o. oraz PUH Kaltel Sp. z o.o. dzięki udziałowi kapitału zagranicznego, przekształciły się w ogólnopolską organizację holdingową - Multimedia Polska S.A. Multimedia Polska to pierwszy operator w Polsce, który na skalę komercyjną wprowadził do swojej oferty spakietyzowaną usługę Triple Play („3 w 1”), czyli telewizję kablową, internet i telefon pod nazwą handlową multiPAK. Było to możliwe dzięki unikalnemu na rynku połączeniu spółek TeleNet Polska z Multimedia Polska, które nastąpiło w 2004 r. Spółka obejmuje swoim zasięgiem ponad 625 000 lokali (HP) objętych siecią koncentryczną w 90 miastach, w tym 506 000 lokali (ok. 80%) objętych siecią dwukierunkową, umożliwiającą świadczenie usług dostępu do Internetu. Posiadając ponad 450 tys. abonentów zajmuje trzecią pozycję w kraju wśród operatorów telewizji kablowej.

ASTER CITY CABLE Sp. z o.o.

Właścicielem Grupy Aster jest fundusz inwestycyjny Mid Europa Partners LLP. W skład Grupy ASTER wchodzi Aster w Warszawie, Aster w Krakowie i Aster w Zielonej Górze. Aster w Warszawie powstała w 1994 r. i mając ponad 280 tys. abonentów, jest największym operatorem telewizji kablowej w stolicy. Aster w Krakowie (do października 2005 r.

AUTOCOM) powstał w 1990 roku. Swym zasięgiem Aster obejmuje niemal cały Kraków oraz Skawinę, docierając ze swoją ofertą do ponad 135 tys. mieszkań. Aster w Zielonej Górze (Zielonogórska Telewizja Przewodowa Sp. z o.o.) istnieje na rynku od 1990 roku i posiada ok. 32 tys. abonentów telewizji kablowej.

IV Telefonia stacjonarna

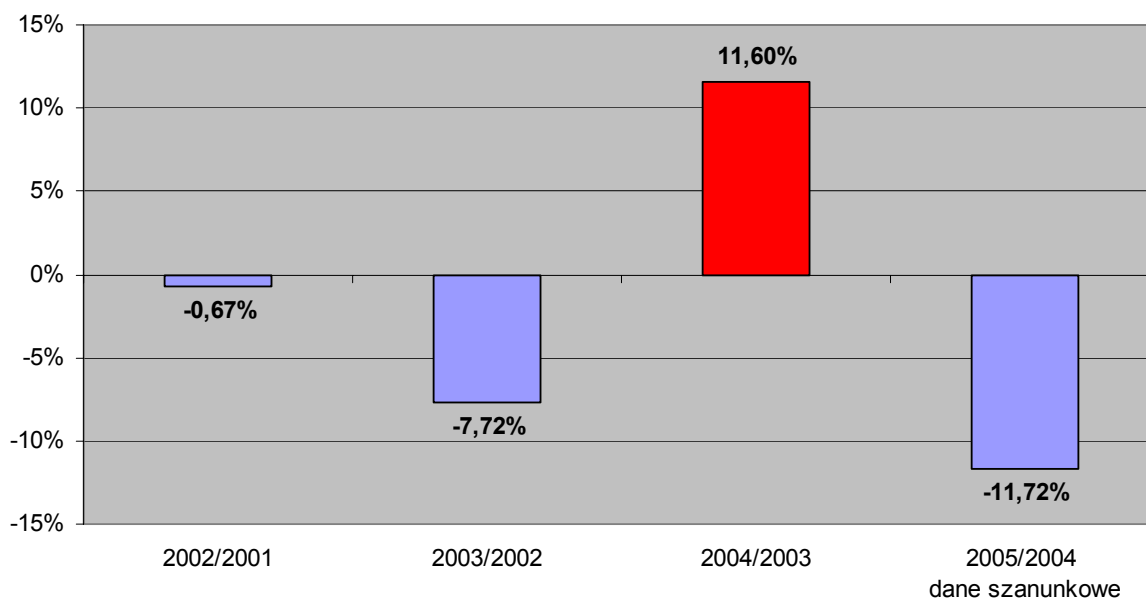
W ramach detalicznego rynku telefonii stacjonarnej przedsiębiorcy telekomunikacyjni zapewniają użytkownikom końcowym usługi dostępu do stacjonarnej sieci oraz usługi połączeń telefonicznych.

Wielkość rynku usług telefonii stacjonarnej

Wielkość rynku telefonii stacjonarnej, mierzona sumą przychodów z usług telefonii stacjonarnej generowanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, wykazuje od kilku lat tendencję spadkową. Jest to spowodowane rozwojem rynku telefonii ruchomej i znacznym upowszechnieniem się tych usług wśród społeczeństwa. W roku 2002 spadek ten był jeszcze niewielki, przychody były mniejsze o 0,67% w stosunku do roku 2001. W roku 2003 w stosunku do roku 2002 spadek przychodów był większy – wynosił już 7,72%. Rozwijająca się działalność przedsiębiorstw telekomunikacyjnych (zwłaszcza tych, które posiadają własny numer dostępowy) spowodowała, że przychody z rynku telefonii stacjonarnej w roku 2004 były wyższe niż w roku 2003. Oferta cenowa operatorów alternatywnych okazała się konkurencyjna w stosunku do oferty operatora zasiedziałego. W roku 2004 przychody z rynku wzrosły o 10,18% w stosunku do roku 2003.

W roku 2005 przychody z usług świadczonych w sieciach stacjonarnych spadły jednak ponownie o 11,72%. Wśród głównych przyczyn spadku należy wymienić wzrastającą popularność połączeń świadczonych w sieciach ruchomych oraz w technologii IP, w szczególności usług świadczonych nieodpłatnie użytkownikom dostępu do Internetu za pomocą tzw. komunikatorów głosowych.

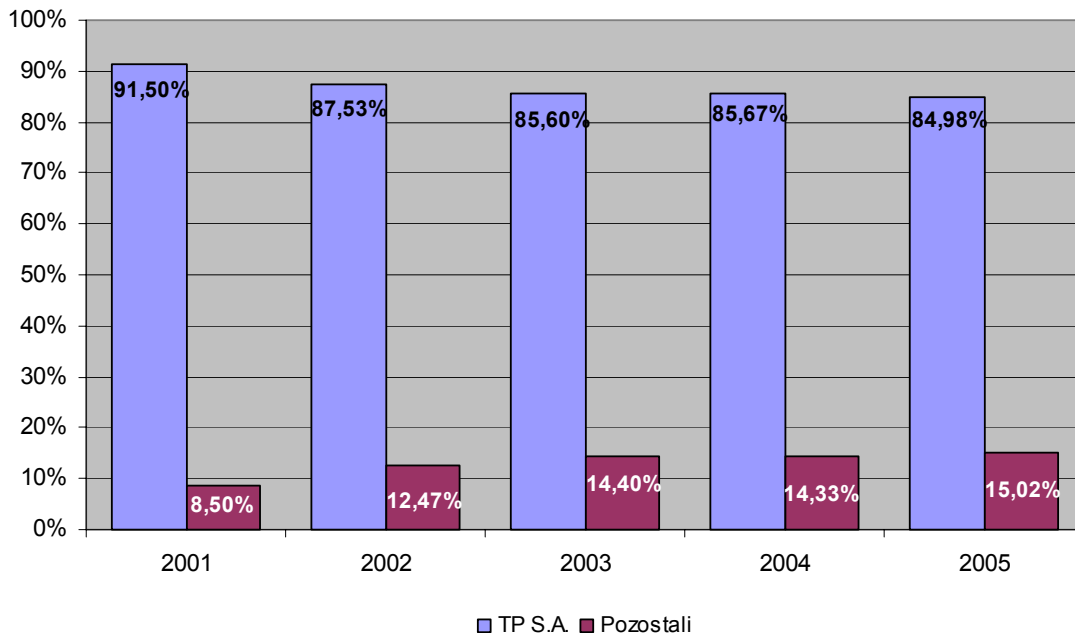
Zmiany w wielkości przychodów na rynku usług w sieci stacjonarnej
w stosunku do roku poprzedniego

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie formularzy informacyjnych
(na podstawie danych uzyskanych do dnia 26 IV 2006r.)

W roku 2005 ponownie największe przychody z usług na rynku stacjonarnym osiągnęła Telekomunikacja Polska S.A., zwiększył się jednak, choć w niewielkim stopniu udział w rynku tzw. operatorów alternatywnych. Udziały te pokazuje poniższy wykres.

Udziały procentowe TP S.A. i operatorów alternatywnych na rynku telefonii stacjonarnej pod względem przychodów w latach 2001-2005

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie formularzy informacyjnych (na podstawie danych uzyskanych do dnia 26 IV 2006r.)

Pomimo liberalizacji rynku telekomunikacyjnego i pojawienia się konkurencji, udziały Telekomunikacji Polskiej S.A. na polskim rynku telefonii stacjonarnej nadal utrzymują się na wysokim poziomie 84,98% pod względem przychodów. Wieloletnia działalność TP S.A., posiadana infrastruktura obejmująca obszar całego kraju oraz prowadzona przez TP S.A. polityka międzyoperatorska ugruntowała jej pozycję na rynku, stwarzając warunki do konstruowania ofert, które powstrzymują migrację użytkowników końcowych do innych dostawców usług.

Dostęp do usług telekomunikacyjnych

Przez dostęp abonencki w niniejszym raporcie rozumiemy infrastrukturę telekomunikacyjną¹ obejmującą medium transmisyjne i sposób dostępu abonenta do sieci telekomunikacyjnej analogowej lub cyfrowej z uwzględnieniem różnorodnych potrzeb klienta sieci. Dostęp abonencki ma umożliwić osobom indywidualnym i pozostałym klientom zaspokojenie własnych potrzeb telekomunikacyjnych.

Przepisy ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 73, poz. 852) określały warunki wyznaczania operatora o pozycji znaczącej na rynku telefonii stacjonarnej, traktując łącznie usługi dostępu i połączeń telefonicznych, w zakresie poszczególnych usług nie wydzielając grup abonentów. Obecnie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie określenia rynków właściwych podlegających analizie przez Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty, w zakresie rynków detalicznych telefonii stacjonarnej

¹ Adam Urbanek „Ilustrowany leksykon teleinformatyka” Net World, str. 55

wyodrębniono między innymi rynek świadczenia usług przyłączenia (dostępu) do stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej i utrzymania jej w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych dla konsumentów oraz taki sam rynek dla użytkowników końcowych z wyłączeniem konsumentów. Nastąpiło zatem prawne i regulacyjne rozdzielenie dostępu abonenckiego od samego świadczenia usług przyłączonym do sieci abonentom.

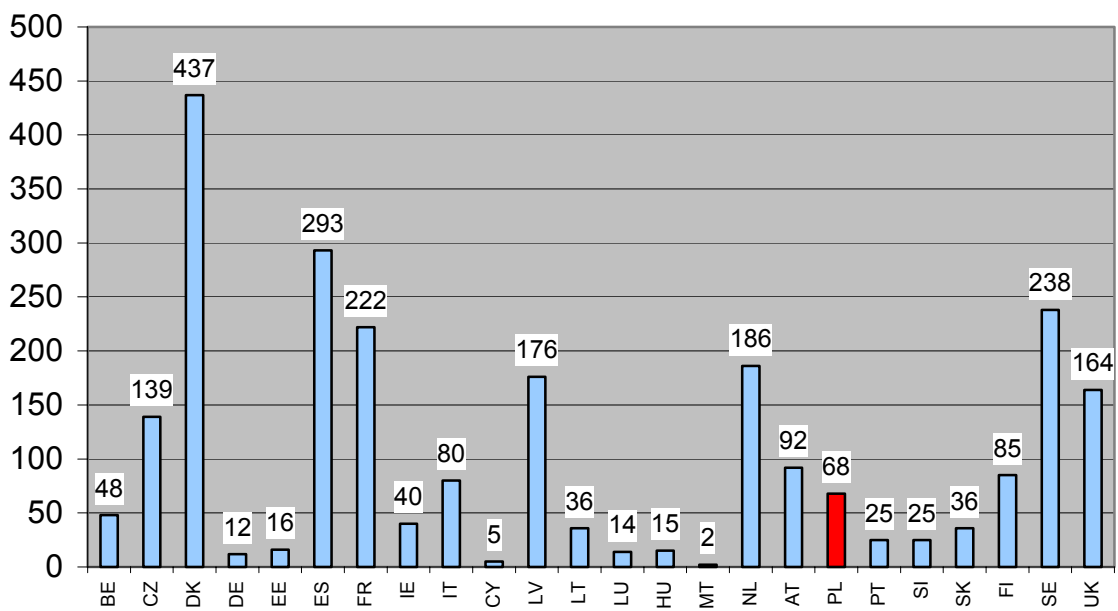
Na rynku telekomunikacyjnym często dostęp i usługi telefoniczne są nierozdzielnie związane, dostarczane przez tego samego operatora jako jeden pakiet zawierający zarazem usługę dostępu jak i korzystania z usług telekomunikacyjnych. Optymalna dla użytkownika końcowego jest sytuacja, w której on sam decyduje o tym, od jakiego przedsiębiorcy uzyskuje usługę dostępu i niezależnie od tego może zdecydować, kto będzie dostawcą usług połączeń.

Operatorzy świadczący usługi dostępu

Liberalizacja polskiego lokalnego rynku telekomunikacyjnego w latach 90-tych doprowadziła do powstania operatorów alternatywnych, którzy zbudowali swoje sieci lokalne. Liczba zarejestrowanych operatorów alternatywnych w 2005 r. wynosiła 68. Są to przedsiębiorcy, którzy stworzyli własną sieć telekomunikacyjną na wybranych obszarach kraju.

Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę operatorów telefonii stacjonarnej posiadających własne sieci telekomunikacyjne w poszczególnych krajach Unii Europejskiej wg stanu na październik 2005 r.

Liczba operatorów sieciowych telefonii stacjonarnej w Polsce na tle pozostałych krajów UE

Źródło: opracowanie własne UKE na podstawie 11 Raportu Implementacyjnego KE

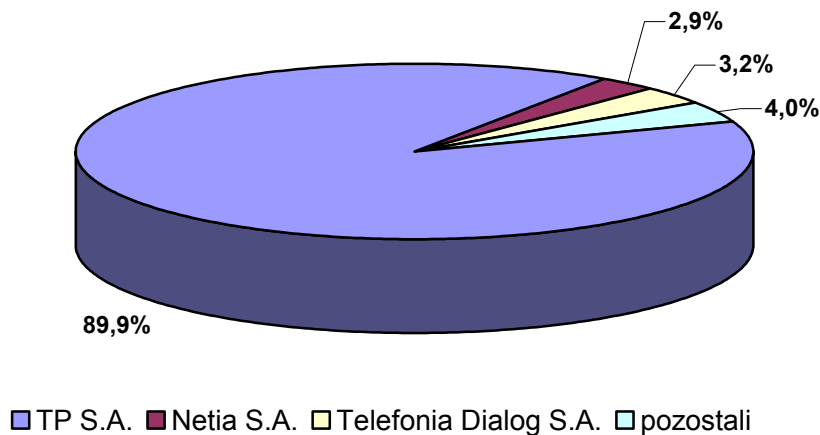
Łącza abonenckie

Z analizy formularzy informacyjnych, (przekazanych Prezesowi UKE do dnia 20 kwietnia 2006 r.) wynika, że w 2005 r. liczba łączy abonenckich ogółem wyniosła 11 803 tys. Ponownie największy udział w liczbie łączy zanotowała Telekomunikacja Polska S.A., wynosił on ok. 89,9%. Jednak liczba łączy abonenckich tego operatora spadła w porównaniu do 2004 r. o ponad 6,65% i wynosiła na koniec 2005 r. 10 606 tys. Dane te wskazują, że na polskim rynku telekomunikacyjnym dominującym operatorem telefonii stacjonarnej jest nadal

Telekomunikacja Polska S.A. i wielkość jej udziałów w rynku nie pozwala przypuszczać, iż w najbliższym czasie sytuacja ta może ulec zmianie.

W 2005 r. operatorzy alternatywni przejęli 10% rynku mierzonego liczbą łączy abonenckich. Największy udział pod tym względem, wynoszący ponad 3,2% miała analogicznie do 2004 r. Telefonia Dialog.

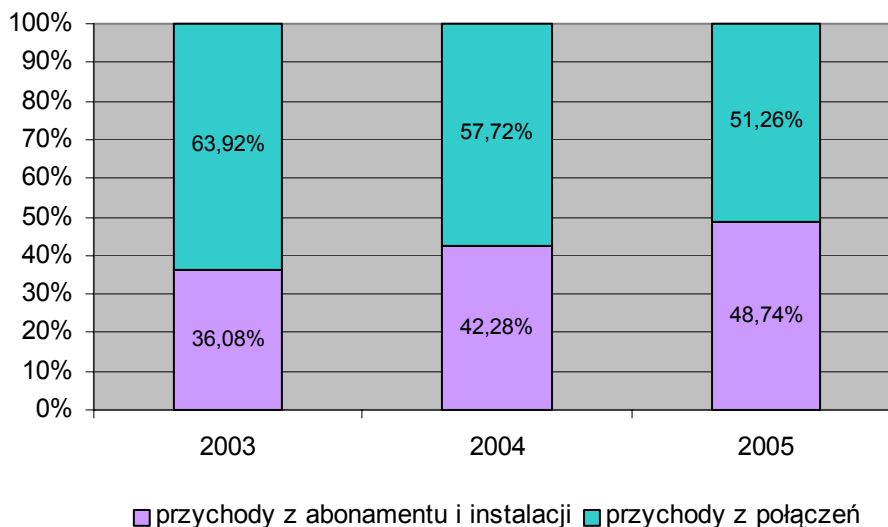
Udział przedsiębiorców telekomunikacyjnych pod względem liczby linii abonenckich w 2005 r.

Źródło: formularze informacyjne UKE za rok 2005.

Rynek telefonii stacjonarnej – zarówno pod względem wartości jak i pod względem liczby łączy - od kilku lat wykazuje tendencję spadkową. Jest to spowodowane rozwojem rynku telefonii ruchomej i znacznym upowszechnieniem się tych usług wśród społeczeństwa. Od roku 2003 roku zmienia się struktura przychodów, zwiększa się udział przychodów z abonamentu i instalacji linii telefonicznej. W roku 2005 r. wzrosły one w stosunku do roku poprzedniego o ok.15,2% i stanowiły prawie 49% przychodów osiągniętych przez operatorów.

Struktura przychodów w % w latach 2003-2005

Źródło: Obliczenia własne UKE

Wybór alternatywnego dostawcy usług

Abonenci przyłączeni do sieci operatora zasiedziatego mają obecnie możliwość wyboru dowolnego dostawcy usług telefonicznych, którego usługi dostępne są w połączonych sieciach. Wg stanu na 31 grudnia 2005 r. 47 operatorów miało uprawnienia do świadczenia usług poprzez wybór numeru dostępu do sieci (NDS), jednak nie wszyscy z nich rozpoczęli już działalność.

Wykaz operatorów posiadających numer dostępu do sieci (NDS) - stan na 31.12.2005 r.

OPERATOR	PREFIKS (NDS)
Telefonia Dialog S.A.	1011
Multimedia Polska S.A.	1012
Galena Sp. z o.o.	1013
Poltel Sp. z o.o.	1014
eTel Polska	1015
BT Poland Sp. z o.o.	1017
Concept-T Sp. z o.o.	1019
Telekomunikacja Kolejowa	1022
CUCOO Sp. z o.o.	1023
MediaTel S.A. (d.SM-MEDIA)	1031
Telesonica MDV Sp. z o.o.	1032
Telekomunikacja Polska	1033
Telefonia HFC	1034
World Discount Telecommunication Poland Sp. z o.o.	1041
MNI S.A.	1042
Pilicka Telefonia Sp. z o.o.	1043
NOM Sp. z o.o.	1044
PL-NET Sp. z o.o.	1046
Długie Rozmowy S.A.	1051
Exatel S.A.	1052
E-Telko Sp. z o.o.	1053
Telia International Carrier Poland Sp. z o.o.	1054
Netia1 Sp. z o.o.	1055
data Com S.A.	1056
Callax Telecom Polska Sp. z o.o.	1058
Tele2 Polska Sp. z o.o.	1061
Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.	1062
OSP Polpager Sp. z o.o.	1063
Multimedia Mielec Sp. z o.o.	1064
GTS Energis Polska Sp. z o.o.	1066
Polkomtel S.A.	1069
Mega Communications Sp. z o.o.	1071
Petrotel Sp. z o.o.	1073
Crowley Data Poland Sp. z o.o.	1075
Premium Internet S.A.	1077
GTS Polska Sp. z o.o.	1078
ZIGZAG Sp. z o.o.	10812
Loco Polska Sp. z o.o.	10816
ELTERIX S.A.	10819
Telbeskid Sp. z o.o.	10821
Fonon Sp. z o.o.	10825
Telefonia Dialog S.A.	10841
Netia Telekom Sp. z o.o.	10855
WDT Polska	10881
IMA Maciej Guziński	10888
Telekomunikacja Polska S.A.	10033 ²
Energis Polska Sp. z o.o.	10066

² Numery w kolorze czerwonym odnoszą się do połączeń międzynarodowych w technologii VoIP

Należy także zwrócić uwagę, iż w Prawie telekomunikacyjnym z 2004 roku znajdują się przepisy, które wprowadzone w życie powinny w najbliższym czasie znacznie ułatwić działalność podmiotów zamierzających świadczyć usługi telekomunikacyjne użytkownikom przyłączonym do sieci innego operatora. Są to przede wszystkim regulacje dotyczące swobodnego dostępu do lokalnej pętli abonenckiej oraz usługi dostępu do strumienia bitów (Bitstream Acces)³.

Prezes Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty decyzją z 9 sierpnia 2005 r. uchylił w całości decyzję częściową z dnia 28 lutego 2005 r. i wprowadził z urzędu, ofertę określającą ramowe warunki umów o dostępie do lokalnej pętli abonenckiej i związanych z nim udogodnień, w zakresie dostępu pełnego i współdzielonego do stosowania przez Telekomunikację Polską S.A.

Oplaty za dostęp do usług telekomunikacyjnych

Oплата instalacyjna i abonamentowa.

Z tytułu przyłączenia do sieci, dostawcy usług telekomunikacyjnych pobierają jednorazowe opłaty. Wysokość opłat instalacyjnych wynikająca z cenników poszczególnych operatorów na przestrzeni ostatnich lat pozostaje praktycznie na niezmiennym poziomie wynosząc ok. 300 PLN (+VAT). Zarówno TP S.A. jak i inni dostawcy usług stale stosują akcje promocyjne, które powodują, iż realny koszt przyłączenia do sieci, ponoszony przez nowych abonentów, jest znacznie niższy od publikowanego w cennikach.

Oплата za przyłączenie linii abonenckiej (ceny brutto) w latach 2001-2005

Operator	2001	2002	2003	2004	2005
TP S.A.	366,00	366,00	366,00	366,00	366,00
Telefonia Dialog S.A.	317,20	317,20	317,20	317,20	317,20
Netia S.A.	122,00	122,00	122,00	122,00	122,00

Źródło: Cenniki przedsiębiorców telekomunikacyjnych

Wysokość opłat instalacyjnych obowiązujących w cennikach i opłat instalacyjnych w promocji wybranych operatorów - ceny brutto w PLN, dane za 2005 r.

Operator	TP S.A.	Netia S.A.	Dialog S.A.	MNI S.A.	Sferia
Cena przyłączenia w promocji	10,00	1,22	6,10	1,22	1,22
Opłaty instalacyjne obowiązujące w cennikach					
1-sza linia	366,00	122,00	122,00	305,00	181,78
2-ga linia	122,00	122,00	1,22	122,00	-
3-cia linia	1,22	1,22	1,22	1,22	-

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie stron www operatorów.

Wysokość i okresy obowiązywania promocyjnych opłat za przyłączenie pierwszego analogowego łącza abonenckiego w Telekomunikacji Polskiej S.A. w okresie od 15.04.2002 do 31.01.2006 r.

Czas trwania promocji	Cena netto w PLN
15.04.02 – 31.12.02	50,00

³ 10 maja 2006 Prezes UKE podpisał decyzję wprowadzającą ofertę hurtową TP w zakresie szerokopasmowego Internetu (Bit Stream Access) i decyzję wprowadzającą ramową ofertę określającą warunki zawierania przez TP S.A. z innymi operatorami umów dzierżawy łącza telekomunikacyjnych (RLLO).

06.01.03 – 25.05.03	150,00
26.05.03 – 31.12.03	50,00
01.01.04 – 30.06.04	1,00
01.07.04 - 31.12.04	8,20
20.01.05 - 31.07.05	8,20
01.08.05 - 31.01.06	8,20

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie cenników Telekomunikacji Polskiej S.A.

Istotnym elementem w opłatach za usługi telekomunikacyjne jest opłata abonamentowa. Jest to opłata pobierana przez dostawcę usług w związku z utrzymaniem łącza w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych. Obecnie przedsiębiorcy telekomunikacyjni oferują całą gamę planów taryfowych, w których opłaty abonamentowe kształtują się na zróżnicowanym poziomie.

W 2005 r. ceny najniższego i najwyższego abonamentu Telekomunikacji Polskiej S.A. nie zmieniły się w porównaniu do roku ubiegłego. Natomiast w Netii S.A. ceny abonamentu w 2005 r. wahały się od 19,00 zł bez VAT -Taryfa Spokojna do 69,67 zł bez VAT - Taryfa Darmowe Rozmowy – Wieczory i Weekendy i Taryfa Darmowe Rozmowy – Pakiet 240. W Telefonii Dialog S.A. ceny abonamentu w 2005 r. kształtowały się od 19,00 zł bez VAT- Plan taryfowy abonament w dobrej cenie Taryfa Atut do 49,18 bez VAT - Plan taryfowy Rachunek w normie - Taryfa Darmowe Rozmowy – 120 minut.

Porównanie najtańszych i najdroższych abonamentów analogowych dla konsumentów w latach 2004-2005 - ceny netto w PLN

Przedsiębiorca telekomunikacyjny	Najtańszy abonament		Najdroższy abonament	
	2004	2005	2004	2005
Telekomunikacja Polska S.A	23,00 zł	23,00 zł	69,67 zł	69,67 zł
Netia S.A.	19,00 zł	19,00 zł	45,00 zł	69,67 zł
Telefonia Dialog S.A.	19,00 zł	19,00 zł	36,00 zł	49,18 zł
Pilicka Telefonia Sp. z o.o.	23,00 zł	23,00 zł	45,00 zł	45,00 zł
MNI S.A.	26,80 zł	26,80 zł	26,80 zł	26,80 zł

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie cenników przedsiębiorców telekomunikacyjnych z września 2005 r.

Podsumowując, w 2005 r. u operatorów Netia S.A. i Telefonii Dialog S.A w porównaniu do roku ubiegłego zmianie uległy ceny najwyższych abonamentów nowych planów taryfowych. Należy zauważyć, iż wyższe opłaty abonamentowe wiążą się z możliwością korzystania z tańszych lub darmowych połączeń. U pozostałych analizowanych operatorów ceny, zarówno najtańszych jak i najdroższych abonamentów nie uległy zmianie.

Usługi połączeń w sieciach stacjonarnych

Rynek połączeń telefonicznych w telefonii stacjonarnej jest rynkiem zliberalizowanym. W roku 2005 nie istniały żadne ograniczenia natury prawnej, które uniemożliwiłyby świadczenie przedsiębiorcom telekomunikacyjnym usług na tym rynku. Na mocy przepisów przejściowych Prawa telekomunikacyjnego z 2004 r. Telekomunikacja Polska S.A. posiada znaczącą pozycję w zakresie świadczenia usług w publicznych stacjonarnych sieciach telefonicznych, co skutkuje określonymi w ustawie obowiązkami. Obowiązki te dotyczą zarówno szczebla hurtowego jak i detalicznego, z czego najistotniejszym obowiązkiem w zakresie rynku detalicznego jest obowiązek świadczenia usługi powszechnej, a więc zestawu usług telekomunikacyjnych, które powinny być dostępne dla wszystkich użytkowników z zachowaniem wymaganej jakości i po przystępnej cenie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2004 r. w sprawie określania rynków właściwych podlegających analizie przez Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty (Dz. U. Nr 242, Poz. 2419 i 2420) na rynku telefonii stacjonarnej

w zakresie rynków detalicznych, czyli usług świadczonych użytkownikom końcowym, wyznaczono następujące rynki:

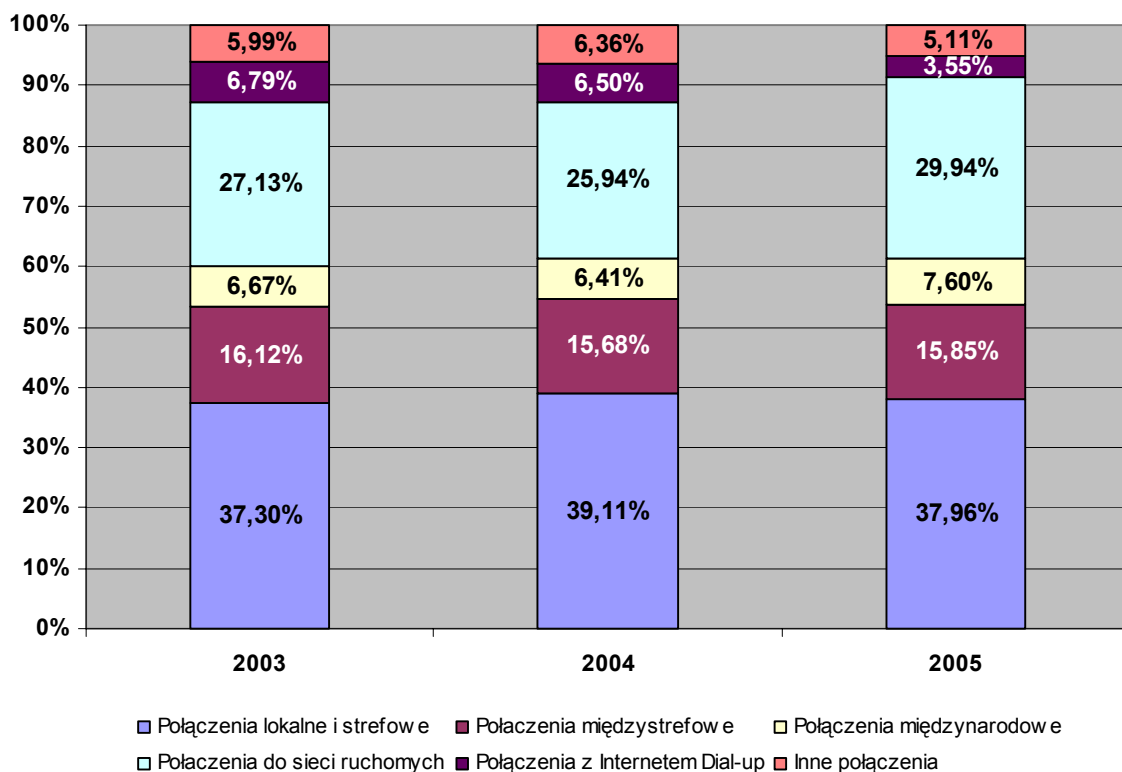
- świadczenia usług krajowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla konsumentów,
- świadczenia usług międzynarodowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla konsumentów,
- świadczenia usług krajowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla użytkowników końcowych z wyłączeniem konsumentów,
- świadczenia usług międzynarodowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla użytkowników końcowych z wyłączeniem konsumentów.

Wskazane rynki będą poddane regulacji, w stopniu zależnym od wyników analiz rynkowych prowadzonych w zakresie konkurencyjności.

Struktura przychodów osiągniętych z poszczególnych rodzajów połączeń

Najwyższe przychody na rynku usług świadczonych w sieciach stacjonarnych przedsiębiorcy generują z połączeń lokalnych. Wynika to z tego, że ceny połączeń lokalnych są nadal niższe niż połączenia w sieciach ruchomych. W ciągu ostatnich trzech lat najbardziej znacząco wzrósł procentowy udział połączeń wykonywanych z sieci stacjonarnych do sieci ruchomych. Wzrost był spowodowany wzrostem penetracji telefonii ruchomej. Coraz większa liczba użytkowników telefonii ruchomej nie posiada w ogóle aparatów stacjonarnych w swoich domach przez co abonenci sieci stacjonarnych coraz częściej wykonują połączenia do sieci ruchomych.

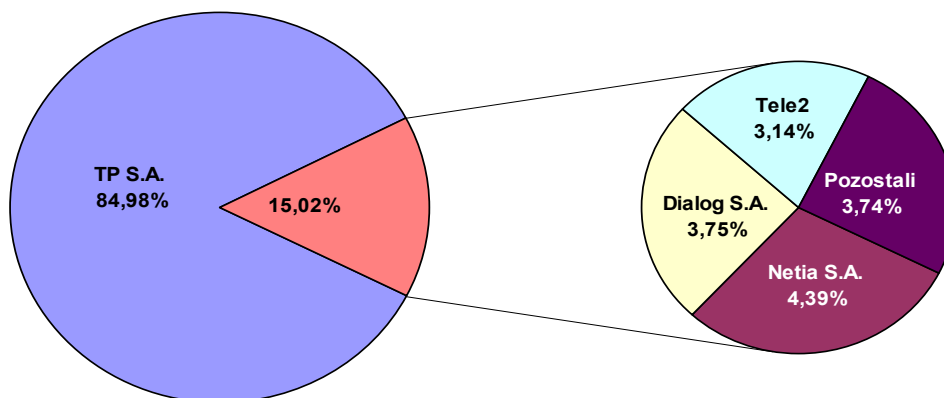
Procentowy udział połączeń pod względem przychodów generowanych przez te usługi w Polsce w latach 2003-2005

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie formularzy informacyjnych (na podstawie danych uzyskanych do dnia 26 IV 2006r.)

Struktura rynku telefonii stacjonarnej przedstawiała się w 2005 roku następująco: Telekomunikacja Polska S.A. pozostała niewątpliwym liderem rynku pod względem przychodów ze sprzedaży usług telefonii stacjonarnej, natomiast podmioty, których udział w rynku przekroczył 3% to Netia S.A., Dialog S.A. i Tele2.

Przychody z usług w telefonii stacjonarnej w ujęciu procentowym w Polsce w 2005 roku

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie formularzy informacyjnych (na podstawie danych uzyskanych do dnia 26 IV 2006r.)

Ceny koszyka usług w telefonii stacjonarnej

Wartość średnich miesięcznych wydatków na telefonię stacjonarną uzyskano definiując koszyk usług telefonii stacjonarnej, z których korzysta hipotetyczny, najbardziej „typowy” abonent indywidualny.

Na podstawie analizy danych z ostatnich 5 lat ustalono następujące założenia koszyka dla abonentów indywidualnych:

- Połączenia krajowe do sieci stacjonarnych
 - Liczba połączeń krajowych – 1200 (w ciągu roku).
 - Udziały procentowe połączeń krajowych ze względu na dystans

Km	3	7	12	17	22	27	40	75	110	135	175	250	350	490
Udział (w %)	60	14	5	3	1,5	2,5	2,5	2,5	1,5	1,25	1	1	0,75	3,5

- Udział połączeń krajowych ze względu na czas wykonywania połączenia

Dzień/Czas	Dzień roboczy 11:00	Dzień roboczy 15:00	Dzień roboczy 20:00	Dzień roboczy 03:00	Sobota 11:00	Niedziela 15:00
Udział (w %)	14,3	22,1	31,6	3	13	16

- Średni czas trwania połączenia krajowego

Dzień/Czas	Dzień roboczy, szczyt			Dzień roboczy poza szczytem, weekend		
	Odległość 3-12 km	17-40 km	75-490 km	3-12 km	17-40 km	75-490 km
Czas trwania (w min.)	2,5	3,5	3,5	3,5	6	7

2. Statystyki połączeń do sieci ruchomych

Połączenia do sieci ruchomych	Liczba połączeń w ciągu roku	Długość połączenia (w min.)
Abonenci indywidualni	120	2

3. Połączenia międzynarodowe

- Liczba połączeń międzynarodowych w ciągu roku - 72

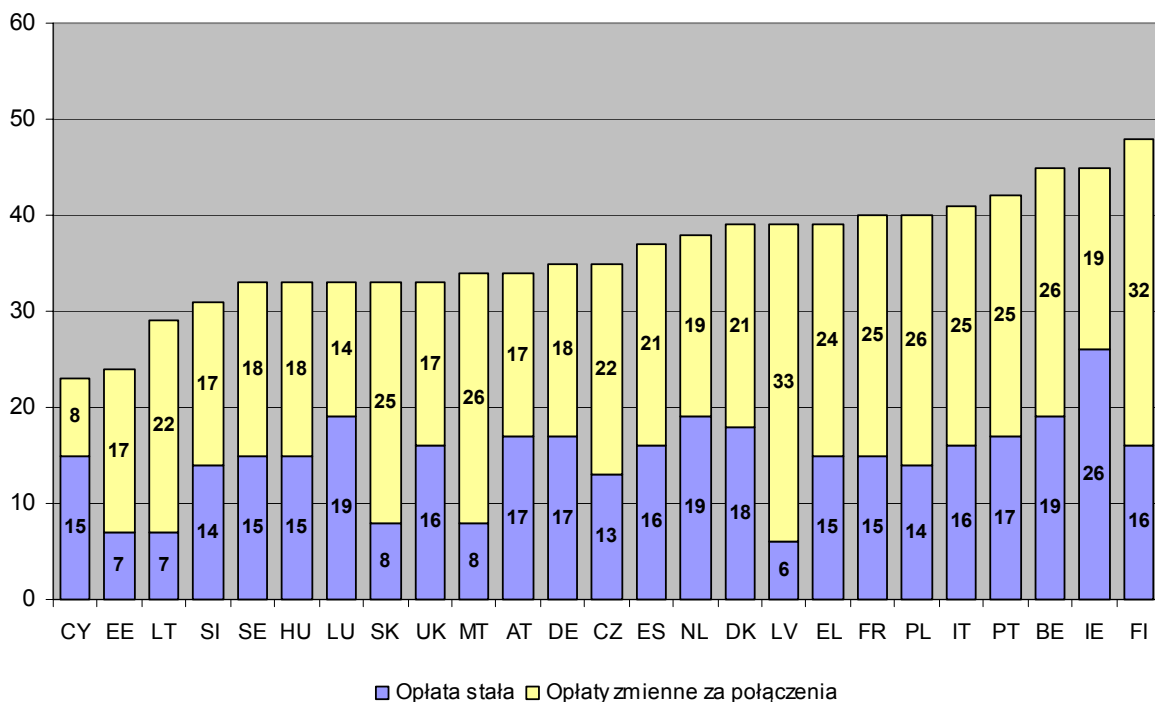
Połączenia w szczycie		Połączenia poza szczytem	
Udział (w %)	Czas trwania (w min.)	Udział (w %)	Czas trwania (w min.)
25,0	3	75,0	3

- Koszt połączenia międzynarodowego został obliczony jako średnia cen do wszystkich krajów OECD.

Źródło: 11 Raport Implementacyjny, Teligen-HI Europe.

Na podstawie powyższych założeń powstało międzynarodowe zestawienie, które umożliwia porównanie kosztów usług stacjonarnych ponoszonych przez abonentów indywidualnych w różnych krajach.

Średnie miesięczne wydatki na telefonię stacjonarną abonentów indywidualnych, w EURO z VAT

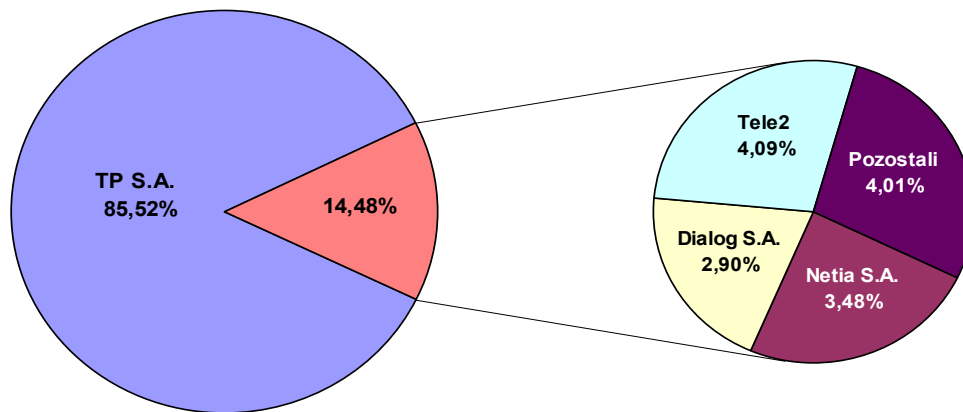
Źródło: 11 Raport Implementacyjny, Teligen-HI Europe.

Na podstawie powyższych wyliczeń można stwierdzić, że średnie miesięczne wydatki na usługi telefonii stacjonarnej w Polsce w 2005 roku należały do jednych z wyższych w Unii Europejskiej. Interpretując powyższy wykres należy mieć także na uwadze, że dane te nie uwzględniają parytetu siły nabywczej, co w przypadku Polski oznacza, że usługi te są w ujęciu relatywnym jeszcze droższe dla abonentów indywidualnych z uwagi na niższy poziom zamożności społeczeństwa.

Połączenia lokalne i strefowe

Analizując rynek w rozbiciu na poszczególne usługi telefonii stacjonarnej, zwłaszcza badając udziały przedsiębiorców w rynku Raport bierze pod uwagę udziały procentowe pod względem czasu trwania połączeń w ramach poszczególnych usług jako bardziej porównywalne od udziałów pod względem przychodów. Udział przedsiębiorców pod względem czasu trwania połączeń lokalnych pokazuje poniższy wykres.

Procentowy udział przedsiębiorców telekomunikacyjnych w rynku telefonii stacjonarnej pod względem czasu trwania połączeń lokalnych i strefowych w Polsce w 2005 roku

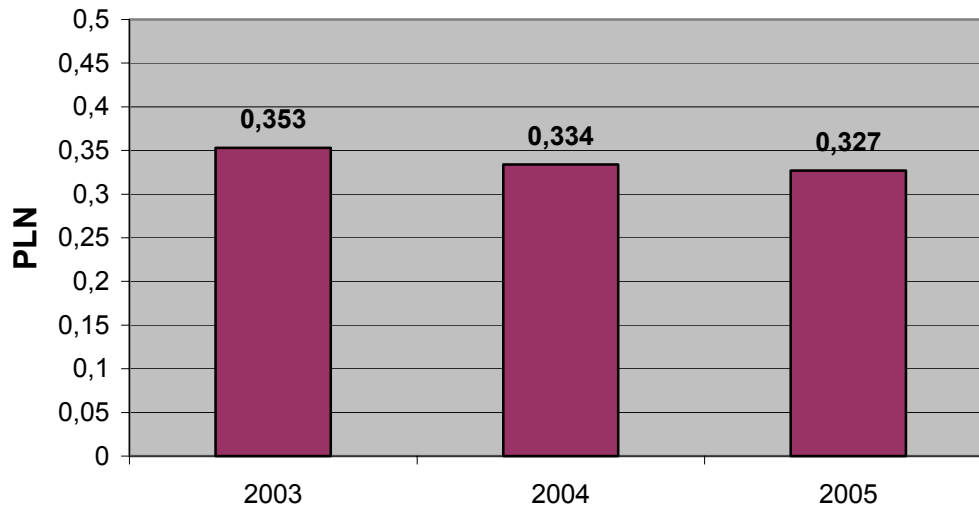
Źródło: Opracowanie UKE na podstawie formularzy informacyjnych (na podstawie danych uzyskanych do dnia 26 IV 2006r.)

Telekomunikacja Polska S.A. zachowała największy udział w czasie trwania połączeń na rynku połączeń lokalnych i strefowych. Po raz pierwszy udział ten spadł poniżej 90%. Spadek udziału operatora zasiedziałego do poziomu 85% był możliwy dzięki przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, którzy rozpoczęli świadczenie usług połączeń lokalnych osiąganymi poprzez wybór numeru dostępu do sieci (NDS). Zauważalny wzrost udziałów odnotowała spółka Tele2 Polska, która świadczenie połączeń lokalnych rozpoczęła pod koniec 2004 roku. W ciągu 12 miesięcy udział w czasie trwania tych połączeń osiągnął poziom 4% i przewyższył udziały Dialogu i Netii.

Ceny połączeń lokalnych

Poniższy wykres przedstawia zmianę cen za 3-minutowe połączenia lokalne w szczycie w latach 2003-2005.

Cena 3-minutowego połączenia lokalnego w szczycie (PLN)

Źródło: UKE na podstawie dostępnych cenników operatorów.

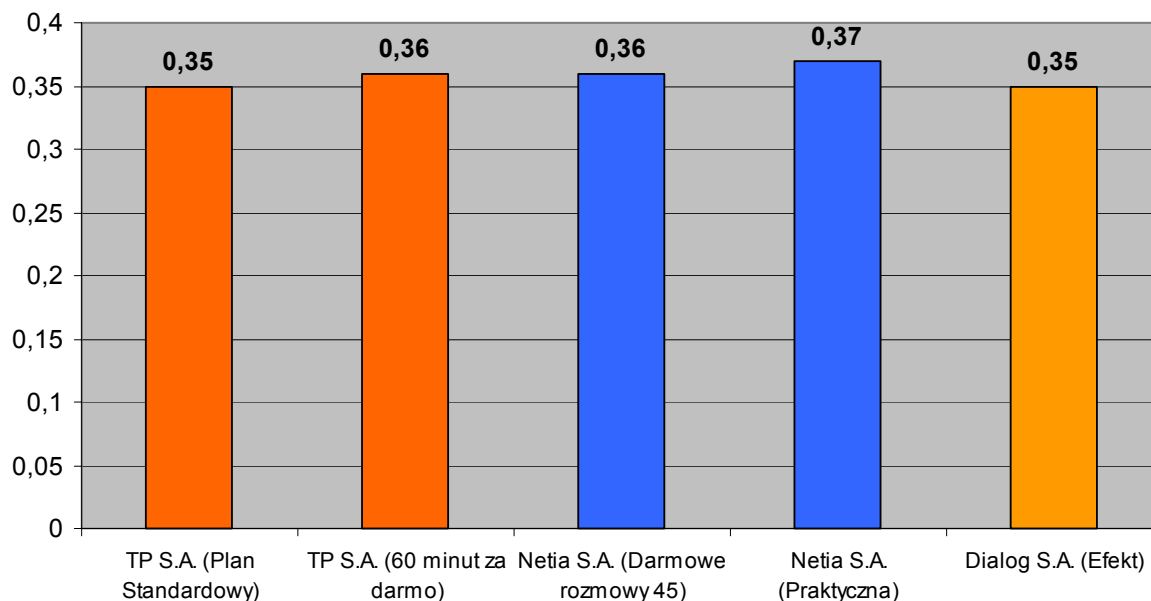
Średnie ceny połączeń lokalnych w ostatnim roku obniżyły się nieznacznie. Zmiany cen wynikają z wprowadzania nowych planów taryfowych, a nie z generalnej obniżki cen w istniejących ofertach. W analizie wykorzystano następujące plany taryfowe dostępne dla użytkowników sieci abonenckich: TP Standardowy, Netia Praktyczna, Dialog Efekt i TP 60 minut oraz Tele2 (połączenia realizowane za pomocą numeru NDS). Wybór operatorów został dokonany na podstawie ich wyróżniającego się udziału w rynku połączeń lokalnych obliczonego na podstawie czasu połączeń.

W poniższej tabeli zostały ujęte opłaty za połączenia lokalne w podziale na opłaty pobierane przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w ramach planów abonamentowych jak i w ramach połączeń realizowanych za pomocą numerów NDS. Z uwagi na to, że techniczna możliwość świadczenia usług połączeń lokalnych realizowanych za pomocą numerów NDS nastąpiła dopiero w drugiej połowie 2004 roku, nie wszyscy operatorzy rozpoczęli świadczenie połączeń lokalnych w ten sposób w roku 2005 lub świadczyli te połączenia w wybranych strefach numeracyjnych.

Cena brutto za 3-minutowe połączenie lokalne w szczycie (w PLN)			
Operator	Nazwa usługi	Operator NDS	Operator sieciowy
Telekomunikacja Polska S.A.	Plan Standardowy	Nie dotyczy	0,35
	60 minut za darmo	Nie dotyczy	0,36
Netia S.A.	Darmowe Rozmowy – Pakiet 45	Nie dotyczy	0,36
	Praktyczna	Nie dotyczy	0,37
Telefonia Dialog S.A.	Efekt (4 min.)	Nie dotyczy	0,35
	Taryfa 30	0,54	Nie dotyczy
Tele2 Polska Sp. z o.o.	Preselekcja Tele2	0,29	Nie dotyczy
	Sekundowy Tele2	0,30	Nie dotyczy
NOM Sp. z o.o.	SOLO	0,32	Nie dotyczy

Na poniższym wykresie zaprezentowano opłaty za 3-minutowe połączenia lokalne w planach taryfowych skierowanych do użytkowników sieci abonenckich.

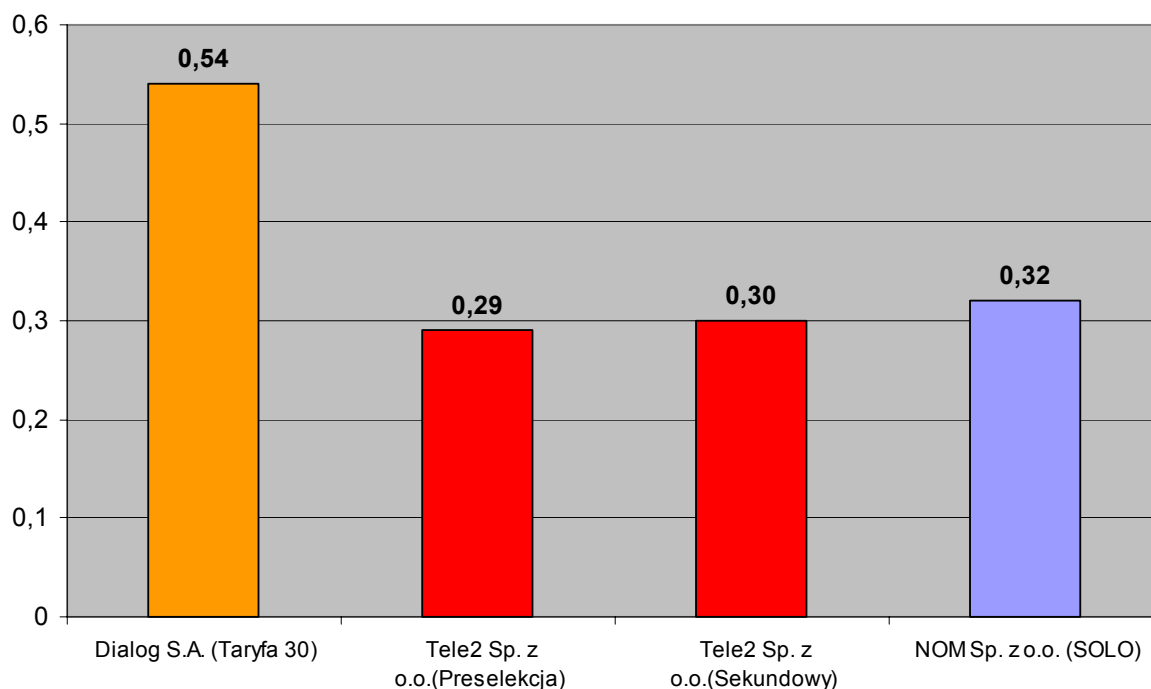
Cena brutto za 3-minutowe połączenie lokalne w szczycie w sieciach abonenckich (w PLN), 2005 r.

Ceny połączeń lokalnych w roku 2005 świadczonych w ramach planów abonamentowych były wyrównane. Wahwały się pomiędzy 0,35 a 0,37 zł brutto. W przypadku planu Efekt Telefonii Dialog S.A. taryfikacja następowała co 4 minuty.

Poniższy wykres przedstawia opłaty za połączenia lokalne świadczone przez operatorów za pomocą numerów NDS.

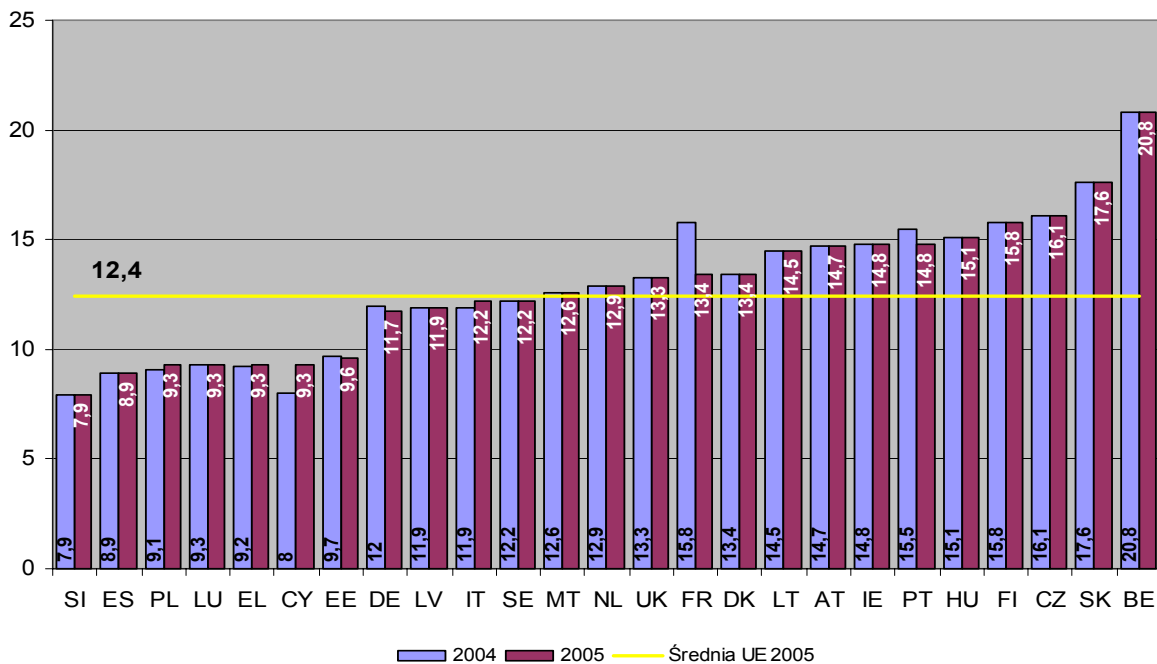
Cena brutto za 3-minutowe połączenie lokalne w szczycie realizowane za pomocą numeru NDS (w PLN), 2005 r.

Zaprezentowane taryfy nie są połączone z opłatą abonamentową (stałą). Jedynie w przypadku Taryfy 30 Telefonii Dialog S.A. pobierana jest tzw. opłata minimalna w wysokości 36,60 PLN, która w całości przeznaczana jest opłaty za zrealizowane połączenia. Opłata w tej właśnie taryfie jest najwyższa i nie wydaje się być konkurencyjna nawet w stosunku do opłat pobieranych za połączenia lokalne w ramach taryf abonamentowych. Taryfy oferowane przez Tele2 i NOM są niższe niż plany abonamentowe oferowane przez TP S.A., Netię i Dialog. W przypadku taryfy Netii S.A. (Praktyczna) i taryfy Tele2 Sp. z o.o. (Preselekcja) różnica jest największa i wynosi 8 groszy, co może przynosić abonentom wymierne korzyści.

Poniższy wykres zawiera porównanie opłat za połączenia lokalne w Polsce na tle pozostałych krajów UE.

Opłaty za 3-minutowe połączenia lokalne w szczycie dla abonentów indywidualnych, w Eurocentach z VAT

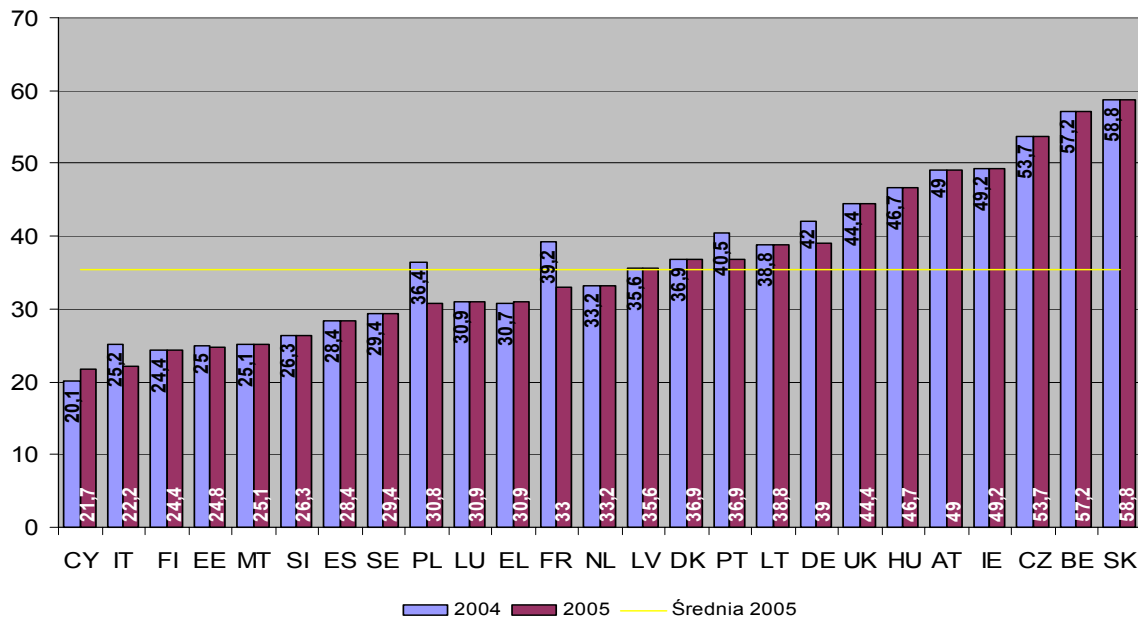

Źródło: 11 Raport Implementacyjny, Teligen-HI Europe.

Opłata za 3-minutowe połączenia lokalne w szczycie w Polsce wynosiła 9,3 eurocenta w roku 2005 i plasowała się poniżej średniej europejskiej (12,4 eurocenty), dając Polsce, trzecie miejsce pod względem wysokości ceny. W zestawieniu nie uwzględniono jednak parytetu siły nabywczej, przez co, w przypadku Polski, cena usługi stanowi w ujęciu relatywnym wyższe obciążenie dla abonentów indywidualnych, z uwagi na niższy poziom zamożności społeczeństwa.

Przeciętna opłata za 3-minutowe połączenie dla wszystkich krajów Unii Europejskiej została obliczona jako średnia ważona, przyjmując za wagi liczebność populacji poszczególnych krajów.

Opłata za 10-minutowe połączenie lokalne w szczycie, w Eurocentach z VAT

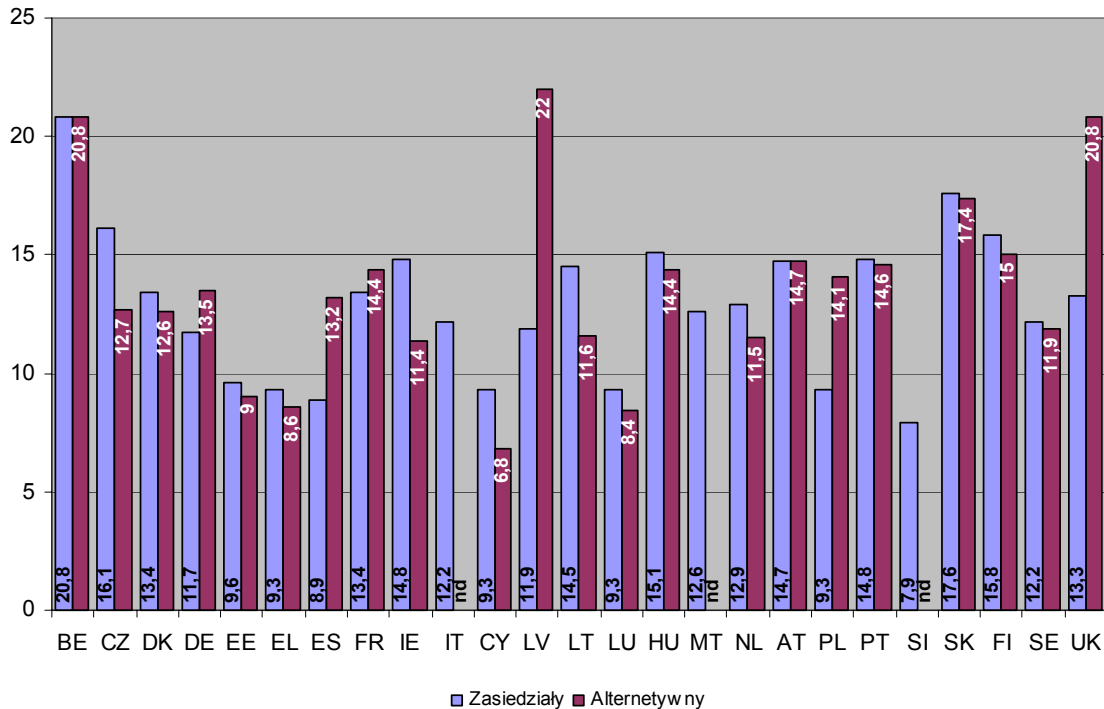
W przypadku analizy połączenia 10-cio minutowego, w 2005 roku koszt takiego połączenia zmniejszył się w stosunku do roku 2004. Jednakże porównując cenę 3 min i 10 min połączenia w Polsce i w innych krajach UE, cena za 10-cio minutowe połączenie jest nieproporcjonalnie wyższa. Wynika to z 3-minutowego naliczania impulsu w planie standardowym TP S.A. i powoduje, że Polska spada na 9 miejsce w rankingu.

Porównanie ofert operatorów zasiedziałych i alternatywnych w innych krajach UE – cena połączeń lokalnych

Poniższy wykres przedstawia zestawienie cen oferowanych przez operatorów zasiedziałych i wybranych operatorów alternatywnych. W przypadku Polski przedstawiona została oferta abonamentowa Netii S.A.⁴

⁴ Wyboru operatora alternatywnego dokonała firma Teligen-HI Europe.

Opłaty za 3-minutowe połączenia w szczycie pobierane przez operatora zasiedziałego i operatora alternatywnego od abonentów indywidualnych, w Eurocentach z VAT

Źródło: 11 Raport Implementacyjny, Teligen-HI Europe.

W większości przypadków ceny za połączenia lokalne u operatorów alternatywnych w krajach UE były niższe niż te wynikające z ofert operatorów zasiedziałych. Przeciwnie relacje wystąpiły w Niemczech, Estonii, Francji, Polsce, Wielkiej Brytanii oraz na Łotwie. Największe różnice wykazano na Łotwie i Wielkiej Brytanii.

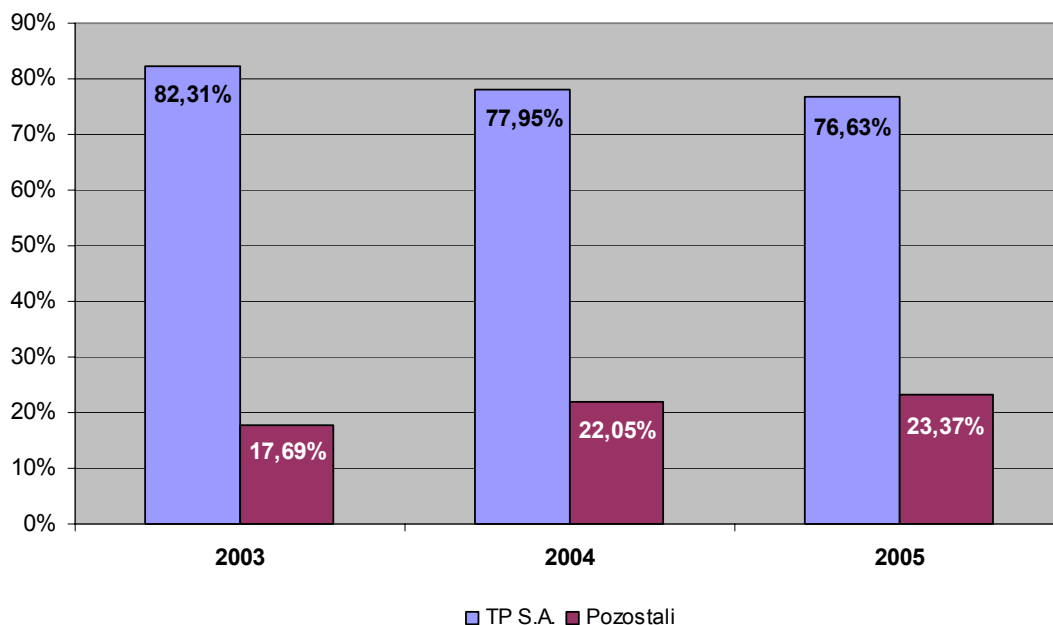
Połączenia międzystrefowe

Z formularzy otrzymanych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych za rok 2005 ponownie widać wyraźny podział rynku połączeń międzystrefowych na usługi świadczone przez operatora zasiedziałego i w znacznie mniejszej skali przez pozostałych przedsiębiorców, którzy w sumie posiadają nieco ponad 23% rynku.

W roku 2005 udział TP S.A. w czasie trwania połączeń międzystrefowych spadł do poziomu 76,63%. Udziały TP S.A. maleją (co prawda w niewielkim stopniu) dzięki pomalą rosnącej popularności usług operatorów alternatywnych, szczególnie tych oferujących usługi połączeń poprzez preselekcję i selekcję. Ponownie największym konkurentem operatora zasiedziałego jest Tele2 – operator ten na koniec 2005 roku przejął około 8% ruchu międzystrefowego. Również w tym segmencie rynku telefonii stacjonarnej pojawiają się tacy operatorzy jak Dialog S.A. i Netia S.A.

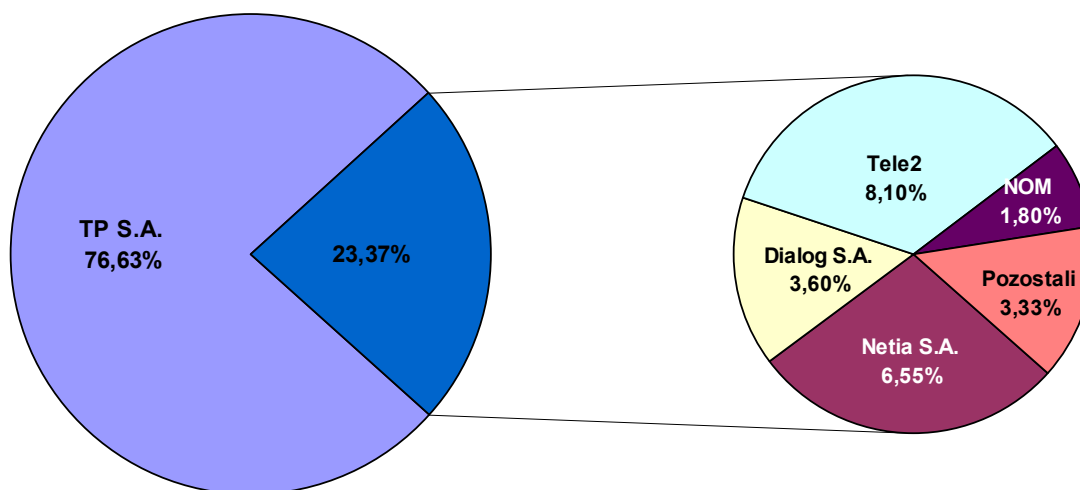
Strukturę rynku usług połączeń międzystrefowych pod względem czasu trwania połączeń przedstawiają poniższe wykresy. Zsumowano wszystkie minuty zarówno w sieci jak i przez NDS.

Udział TP S.A. i operatorów alternatywnych w rynku telefonii stacjonarnych pod względem czasu trwania połączeń międzystrefowych, w latach 2003-2005

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie formularzy informacyjnych (na podstawie danych uzyskanych do dnia 26 IV 2006r.)

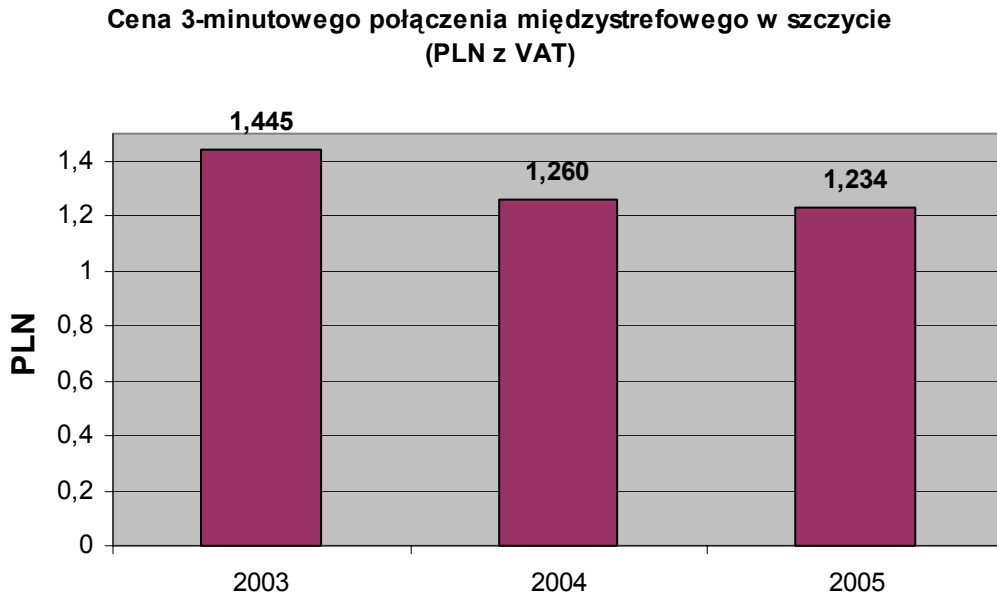
Procentowy udział przedsiębiorców telekomunikacyjnych w rynku telefonii stacjonarnej pod względem czasu trwania połączeń międzystrefowych w Polsce w 2005 roku

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie formularzy informacyjnych (na podstawie danych uzyskanych do dnia 26 IV 2006r.)

Ceny połączeń międzystrefowych

Poniższy wykres przedstawia zmianę cen za 3-minutowe połączenia międzystrefowe w szczycie w latach 2003-2005.

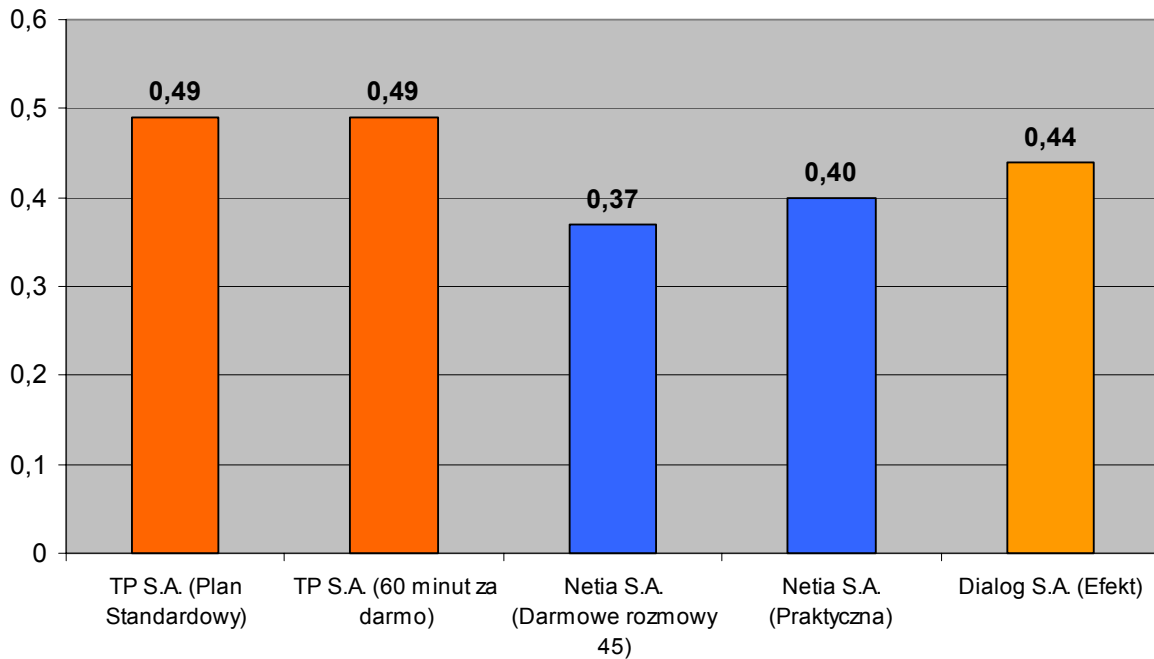
W roku 2004 do ustalenie średniej ceny połączenia wykorzystano taryfy TP S.A. Standard, Netia Praktyczna, Dialog Efekt, NOM oraz Tele2 Polska. W roku 2005 analizę uzupełniono o taryfy, które operatorzy wprowadzili do podstawowej oferty TP 60 minut oraz Netia Darmowe rozmowy Pakiet 45.

W poniższej tabeli zostały ujęte opłaty za połączenia międzystrefowe pobierane przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Usługa połączeń międzystrefowych świadczona jest zarówno w planach taryfowych, które łączą w sobie usługę dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej, jak również za pomocą numerów dostępowych NDS.

Cena brutto za 1-minutowe połączenie międzystrefowe w szczycie (w PLN)			
Operator	Nazwa usługi	Operator NDS	Operator sieciowy
Telekomunikacja Polska S.A.	Plan Standardowy	Nie dotyczy	0,49
	60 minut za darmo	Nie dotyczy	0,49
Netia S.A.	Darmowe Rozmowy – Pakiet 45	Nie dotyczy	0,37
	Praktyczna	Nie dotyczy	0,40
	Specjalna 1055	0,22	Nie dotyczy
Telefonia Dialog S.A.	Efekt	Nie dotyczy	0,44
	Taryfa 30	0,32	Nie dotyczy
Tele2 Polska Sp. z o.o.	Preselekcja Tele2	0,35	Nie dotyczy
	Sekundowy Tele2	0,40	Nie dotyczy
NOM Sp. z o.o.	SOLO	0,35	Nie dotyczy
Polkomtel S.A.	Prefiks 1069 indywidualny	0,22	Nie dotyczy

Na poniższym wykresie zaprezentowano opłaty za połączenia międzystrefowe w wybranych planach taryfowych dla abonentów sieci dostępowych.

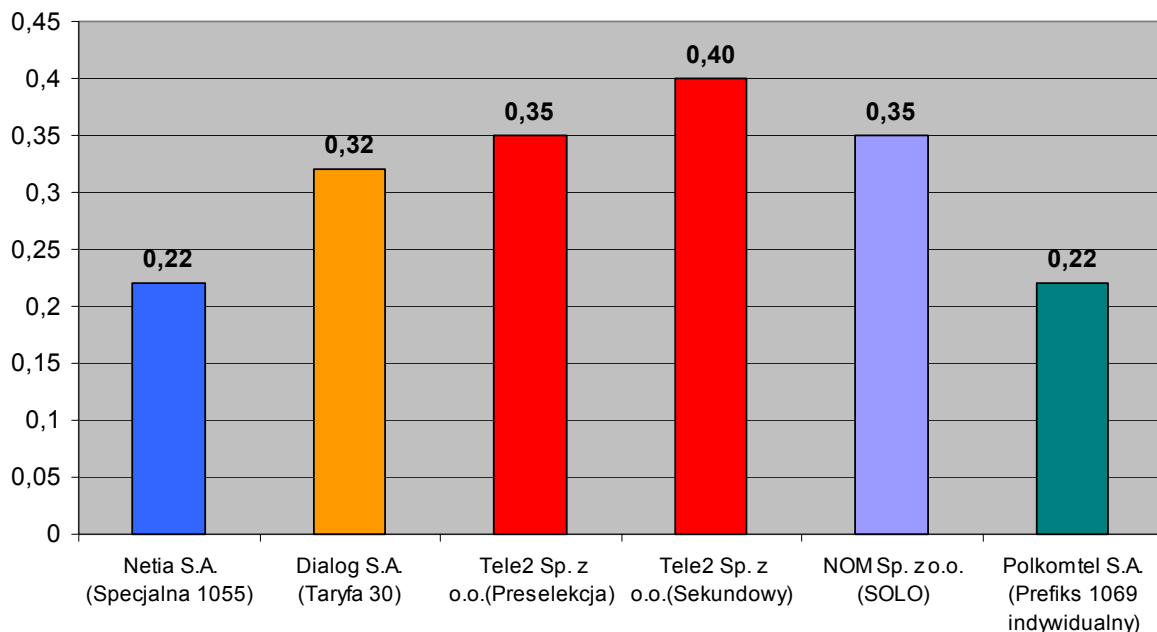
Cena brutto za 1-minutowe połączenie międzystrefowe w szczycie w sieciach abonenckich (w PLN), 2005 r.

Ceny za połączenia międzystrefowe w porównywalnych planach abonamentowych były bardziej zróżnicowane niż za połączenia lokalne. Największa różnica to 12 groszy na korzyść tańszych połączeń w Netii S.A.

Abonenci w celu obniżenia kosztu połączeń międzystrefowych mają możliwość wyboru oferty przedsiębiorców, którzy realizują te połączenia za pomocą numerów NDS.

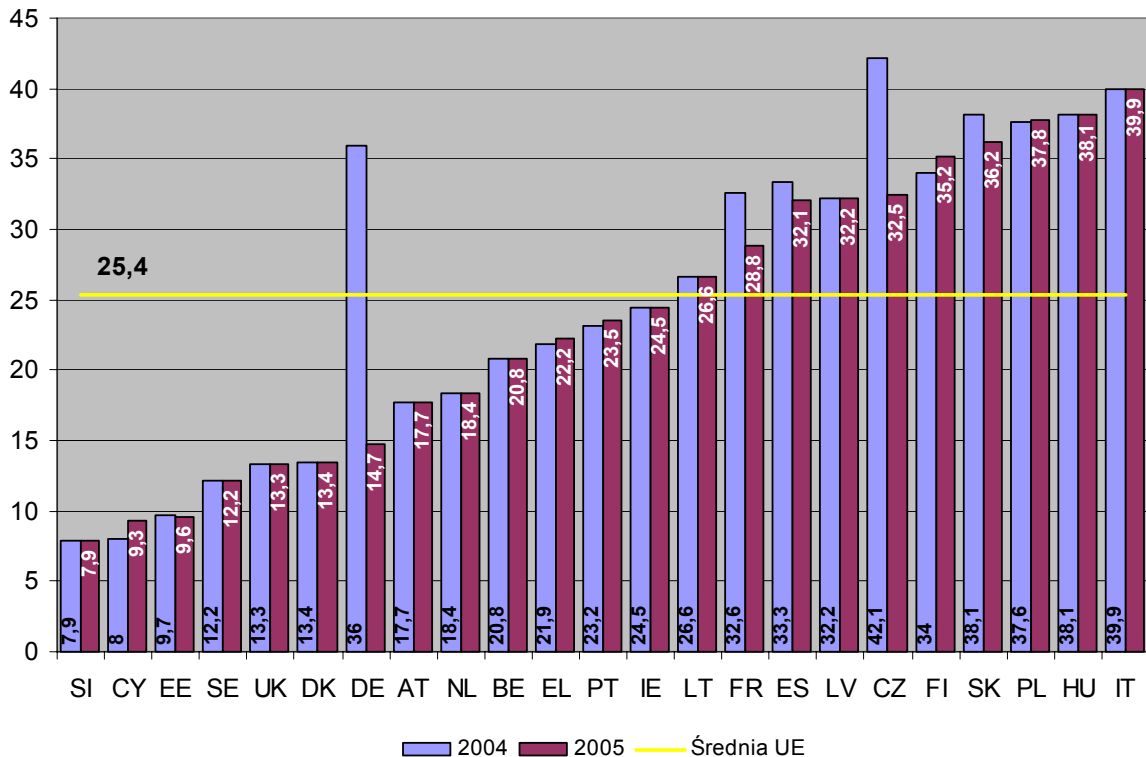
Cena brutto za 1-minutowe połączenie międzystrefowe w szczycie realizowane za pomocą numerów NDS (w PLN)

Różnice w opłacie za połączenia międzystrefowe są znaczne. Najtańsze połączenia międzystrefowe oferują Polkomtel S.A. oraz Netia S.A. Jednak oferta Netii zawiązana jest z wysoką opłatą minimalną (549 zł brutto), co dla abonentów indywidualnych jest kwotą bardzo wysoką.

Poniżej przedstawiono zestawienie cen połączeń międzystrefowych oferowanych w krajach UE.

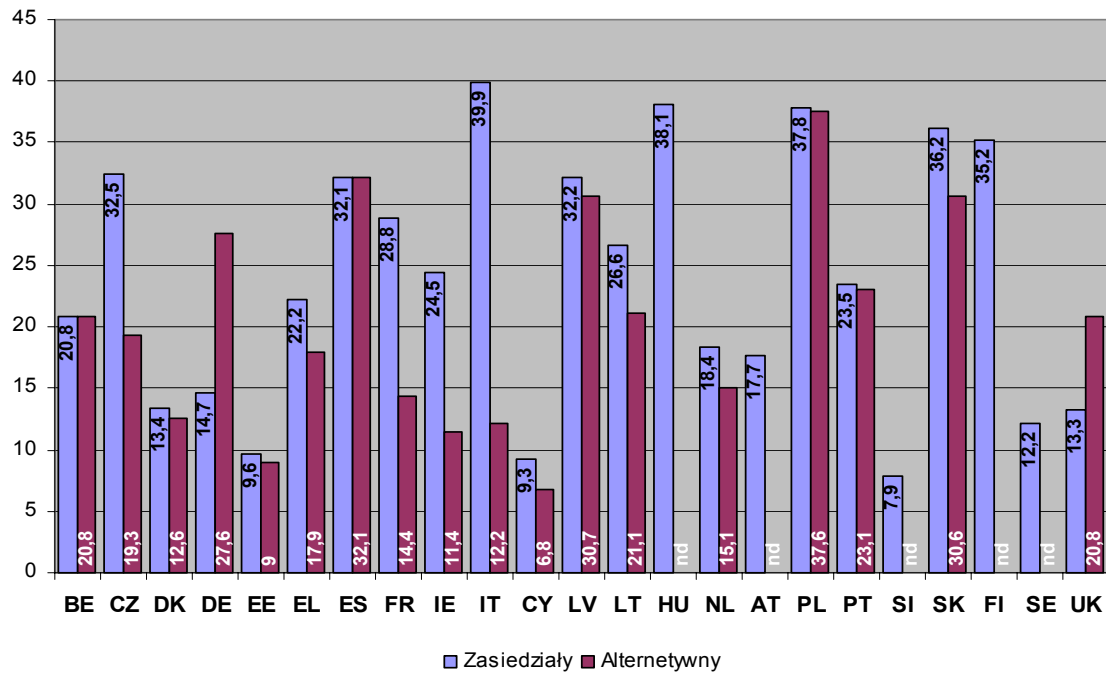
Oplaty za 3-minutowe połączenia międzystrefowe w szczycie dla abonentów indywidualnych, w Eurocentach z VAT

Źródło: 11 Raport Implementacyjny, Teligen-HI Europe.

Opłata za 3-minutowe połączenie międzystrefowe pobierana od abonentów indywidualnych w Polsce w roku 2005 wynosiła około 37,8 eurocentów. Wartość ta znacznie przewyższa średnią europejską, która wynosiła 25,4 eurocenty. Jak widać z poniższego wykresu Polska ma w 2005 roku nadal znacznie droższe połączenia niż większość krajów unijnych.

Opłaty za 3-minutowe połączenia międzystrefowe w szczycie pobierane przez operatora zasiedziałego i operatora alternatywnego od abonentów indywidualnych, w Eurocentach z VAT

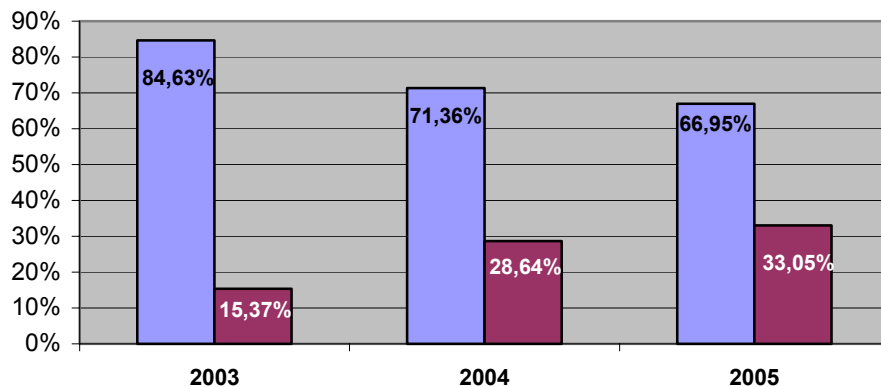
Źródło: 11 Raport Implementacyjny, Teligen-HI Europe.

Podobnie jak w przypadku połączeń lokalnych większość europejskich operatorów alternatywnych oferowała tańsze połączenia międzystrefowe niż operatorzy zasiedziali. W przypadku Polski różnica opłat na korzyść taryfy dla abonentów Netii S.A. była nieznaczna. Należy mieć jednak na względzie, że obecnie większe udziały niż Netia S.A. w tym rynku posiada Tele2 Polska. Oferta tego operatora jest również bardziej konkurencyjna w stosunku do oferty TP S.A., jednak nie została ona wytypowana do tego zestawienia przez firmę Teligen.

Połączenia międzynarodowe

Telekomunikacja Polska S.A. utrzymuje największy udział pod względem trwania połączeń międzynarodowych, osiągając w 2005 r. około 66,95%, pozostali operatorzy posiadają około 33,05% udziałów w tych połączeniach. Należy zauważyć, że w tym segmencie połączeń konkurencja jest najbardziej rozwinięta, coraz więcej połączeń realizowanych jest poza siecią operatora zasiedziałego. W dużej mierze wynika to z wysokich cen tych połączeń oferowanych przez TP S.A. i konieczności poszukiwania przez użytkowników końcowych alternatywnych sieci realizujących takie połączenia.

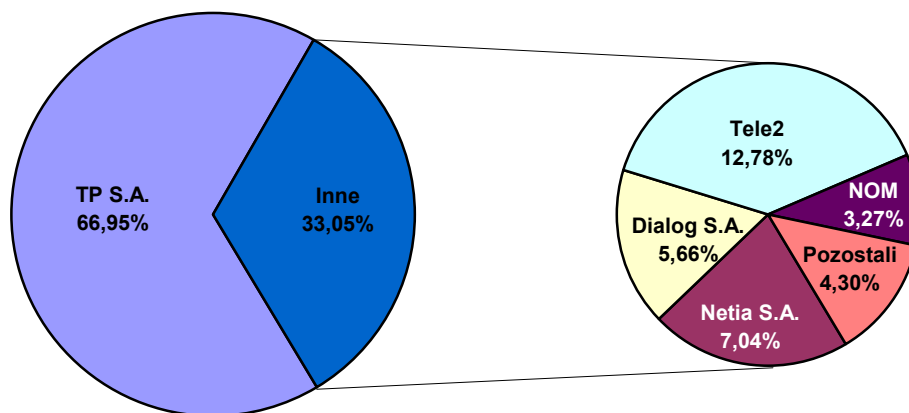
Udział TP S.A. i operatorów alternatywnych na rynku telefonii stacjonarnej pod względem czasu trwania połączeń międzynarodowych w latach 2003-2005

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie formularzy informacyjnych (na podstawie danych uzyskanych do dnia 26 IV 2006r.)

Telekomunikacja Polska S.A. zachowała nadal największy udział w czasie trwania połączeń na rynku połączeń międzynarodowych. Udział ten jednak spadł do poziomu około 67%. Spadek w stosunku do poziomu z lat poprzednich był między innymi wynikiem rosnącej popularności innych operatorów, którzy powoli przejmują udziały na tym rynku poprzez korzystniejsze cenowo oferty. Zauważalny wzrost udziałów odnotowała Tele2 Polska, która świadczenie połączeń międzynarodowych rozpoczęła w roku 2003. W 2005 Spółka osiągnęła poziom około 12,78% przewyższając udziały Netii czy Dialogu. Spadek udziału TP S.A. pod względem minut ruchu w sieci tego operatora wywołany jest również coraz bardziej zauważalną popularnością kart telefonicznych i innych rodzajów połączeń wykorzystujących połączenia w technologii VoIP.

Procentowy udział przedsiębiorców telekomunikacyjnych w rynku telefonii stacjonarnej pod względem czasu trwania połączeń międzynarodowych w Polsce 2005

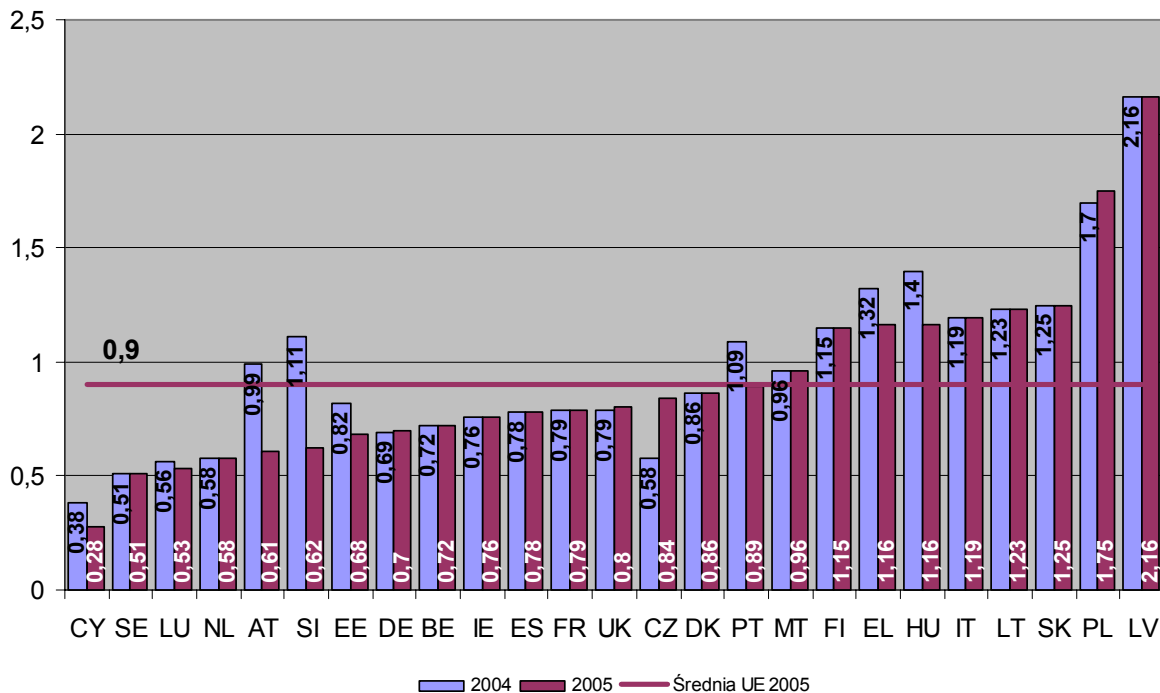

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie formularzy informacyjnych (na podstawie danych uzyskanych do dnia 26 IV 2006r.)

Ceny połączeń międzynarodowych

Ceny połączeń międzynarodowych kształtują się na bardzo zróżnicowanym poziomie w zależności od kraju, z którym przeprowadzana jest rozmowa. Cenniki wszystkich dostawców usług telekomunikacyjnych przewidują różne opcje taryfowe w zależności od kraju lub strefy krajów, z którymi następuje połączenie. Wraz z uwolnieniem rynku połączeń międzynarodowych nastąpił wyraźny spadek cen w tym segmencie rynku telekomunikacyjnego, jednakże kształtują się one na bardzo wysokim poziomie w porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej.

Średnie ceny połączeń międzynarodowych dla abonentów indywidualnych, w EURO z VAT

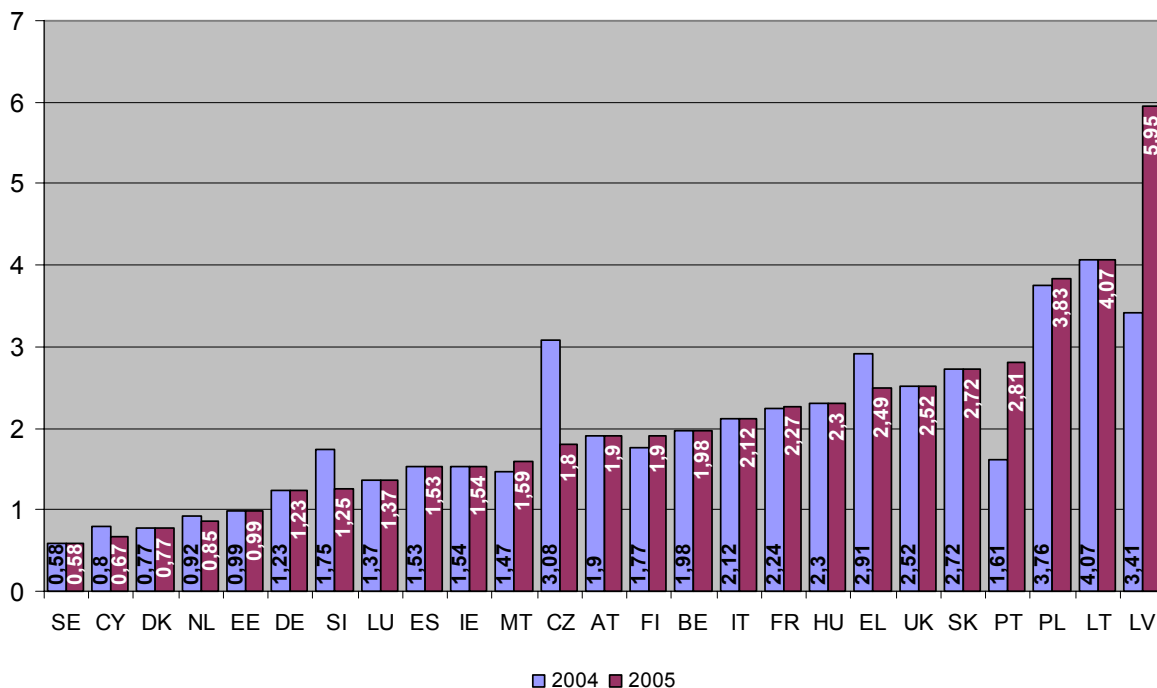

Źródło: 11 Raport Implementacyjny, Teligen-HI Europe.

Na wykresie powyżej pokazano, jak kształtowały się średnie ceny za połączenia międzynarodowe dla użytkowników końcowych. Koszt połączenia międzynarodowego został obliczony jako średnia ważona cen do wszystkich krajów OECD. Pod uwagę zostały wzięte dane z ostatnich 5 lat zawierające statystyki o ruchu międzynarodowym. Liczba zrealizowanych minut połączeń do danego kraju była wagą ceny wykorzystaną do obliczenia średniego kosztu połączenia międzynarodowego.

Jak widać z powyższego wykresu tak oszacowane średnie ceny w Polsce kształtowały się na zdecydowanie wysokim poziomie w porównaniu z innymi krajami, Polska zajmuje przedostatnie miejsce w tym rankingu. Wartości te nawet minimalnie wzrosły w 2005 w stosunku do 2004 roku, choć z analizy cenników operatorów wynika, że w ciągu ostatniego roku nie podwyższali oni cen połączeń międzynarodowych. Wzrost średniego kosztu wynikać może zatem ze zmiany struktury połączeń. Zwiększenie ilości połączeń do krajów o wyższej opłacie skutkować będzie wyższym przeciętnym kosztem. Wzrost kosztów wynikać także może ze zmiany kursu Euro. Każde wzmocnienie polskiego złotego powoduje bowiem wzrost cen usług podawanych w tej walucie.

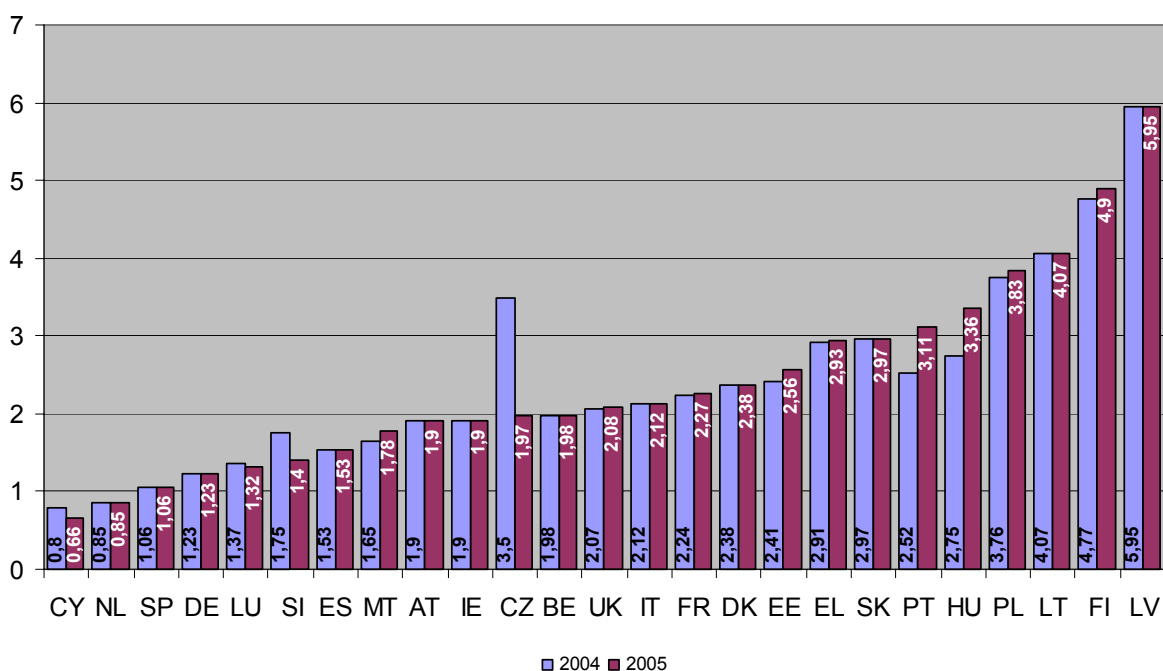
Oplaty za 10-minutowe połączenia międzynarodowe do sąsiednich krajów UE -
abonenci indywidualni, w EURO z VAT

Źródło: 11 Raport Implementacyjny, Teligen-HI Europe.

Analiza cen za połączenia międzynarodowe do krajów sąsiadujących (na wykresie powyżej) dla różnych krajów UE również wykazała, że takie połączenia z Polski były droższe niż w innych krajach Unii Europejskiej, minimalnie nawet cena tych połączeń wzrosła w 2005 r. Do tej analizy wzięto cenę połączenia z Polski do Niemiec

Oplaty za 10-minutowe połączenia do USA dla abonentów indywidualnych,
w EURO z VAT

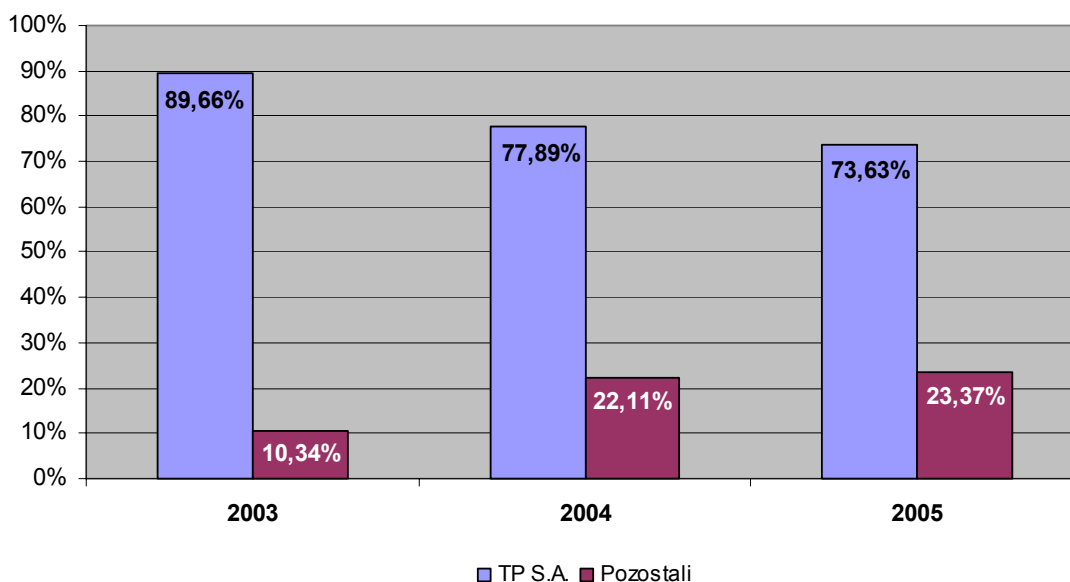
Źródło: 11 Raport Implementacyjny, Teligen-HI Europe.

Ze względu na częste wykonywanie połączeń do USA na powyższym wykresie przedstawiono ceny za 10-minutowe połączenia do tego kraju, w Euro (z VAT) w Polsce i w innych krajach UE. Cena takiego połączenia z Polski ponownie plasuje nasz kraj w gronie najdroższych krajów UE w 2005 roku. Cena takiego połączenia nawet minimalnie wzrosła w 2005 roku w stosunku do roku 2004 za sprawą opisanych powyżej różnic kursowych.

Połączenia do sieci ruchomych (F2M)

Z uwagi na wzrost penetracji telefonii ruchomej, wzrosło znaczenie połączeń wykonywanych z sieci stacjonarnych do sieci ruchomych. Atrakcyjność tego rynku przyczyniła się do wzmożonych działań operatorów alternatywnych o udziały na nim.

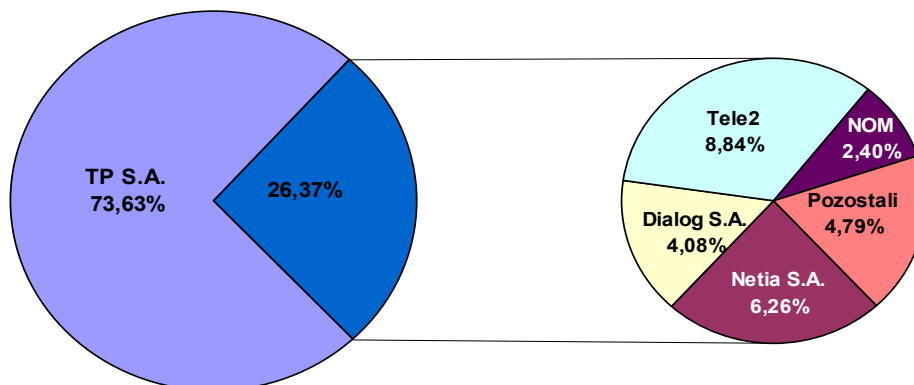
Udział TP S.A. i operatorów alternatywnych w rynku telefonii stacjonarnej pod względem czasu trwania połączeń do sieci ruchomych, w latach 2003-2005

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie formularzy informacyjnych (na podstawie danych uzyskanych do dnia 26 IV 2006r.)

W roku 2005 Telekomunikacja Polska S.A. straciła kolejne udziały, ponownie najwięcej na rzecz Tele2 Polska, która w roku ubiegłym realizowała ponad 8,84% połączeń typu F2M. Podobnie również pozostali konkurenci, tacy jak Dialog S.A., Netia S.A. czy NOM zwiększają powoli swój udział w tym rynku.

Procentowy udział przedsiębiorców telekomunikacyjnych w rynku telefonii stacjonarnej pod względem czasu trwania połączeń do sieci ruchomych w Polsce w 2005 roku

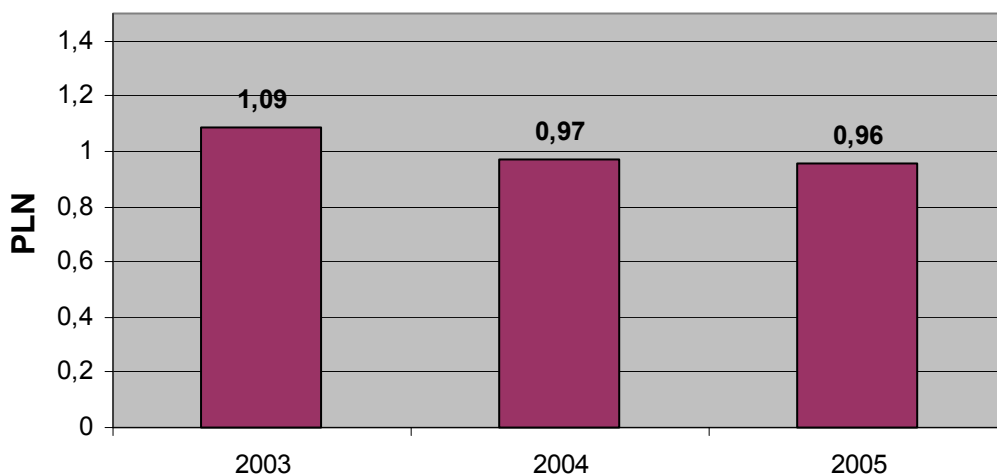

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie formularzy informacyjnych (na podstawie danych uzyskanych do dnia 26 IV 2006r.)

Ceny połączeń do sieci ruchomej

Poniższy wykres przedstawia zmianę cen za połączenia do sieci ruchomych w szczycie w latach 2003-2005.

Cena 1-minutowego połączenia do sieci ruchomej w szczycie (PLN z VAT)

Źródło: Opracowanie URTiP na podstawie cenników.

Ceny połączeń do sieci ruchomych w 2005 r. spadły w stosunku do roku 2001 o 19,33 %, przy czym spadek cen zaczął następować od roku 2003. Średnia cena 1-minutowego

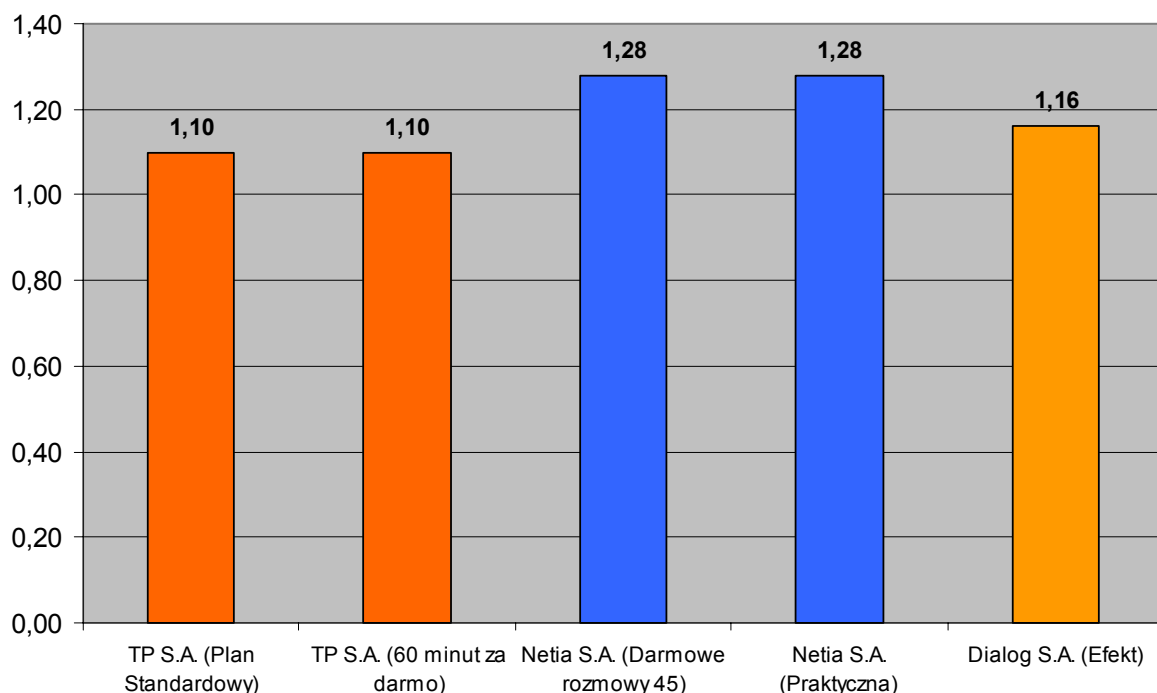
połączenia w szczycie wynosi 96 groszy z VAT. Operatorzy stacjonarni zdecydowali się na obniżenie cen, ponieważ w ciągu ostatnich lat znacznie wzrósł wolumen minut połączeń F2M. Nie bez znaczenia była obniżka opłat za zakończenie połączenia w sieciach ruchomych, która uzależniona była od obniżenia cen detalicznych do sieci ruchomych przez TP S.A.

W poniższej tabeli zostały ujęte opłaty za połączenia do krajowych sieci komórkowych pobierane przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Usługa tych połączeń świadczona jest zarówno w planach taryfowych skierowanych do użytkowników sieci abonamentowych, które łączą w sobie usługę dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej, jak również za pomocą numerów dostępowych NDS.

Cena brutto za 1-minutowe połączenie do sieci ruchomych w szczycie (w PLN)			
Operator	Nazwa usługi	Operator NDS	Operator sieciowy
Telekomunikacja Polska S.A.	Plan Standardowy	Nie dotyczy	1,10
	60 minut za darmo	Nie dotyczy	1,10
Netia S.A.	Darmowe Rozmowy – Pakiet 45	Nie dotyczy	1,28
	Praktyczna	Nie dotyczy	1,28
	Specjalna 1055	1,06	Nie dotyczy
Telefonia Dialog S.A.	Efekt		1,16
	Taryfa 30	1,21	Nie dotyczy
Tele2 Polska Sp. z o.o.	Preselekcja Tele2	1,06	Nie dotyczy
	Sekundowy Tele2	1,06	Nie dotyczy
NOM Sp. z o.o.	SOLO	1,07	Nie dotyczy
Polkomtel S.A.	Prefiks 1069 indywidualny	0,73	Nie dotyczy

Poniższy wykres to zestawienie cen do sieci komórkowych w taryfach skierowanych do użytkowników abonamentowych.

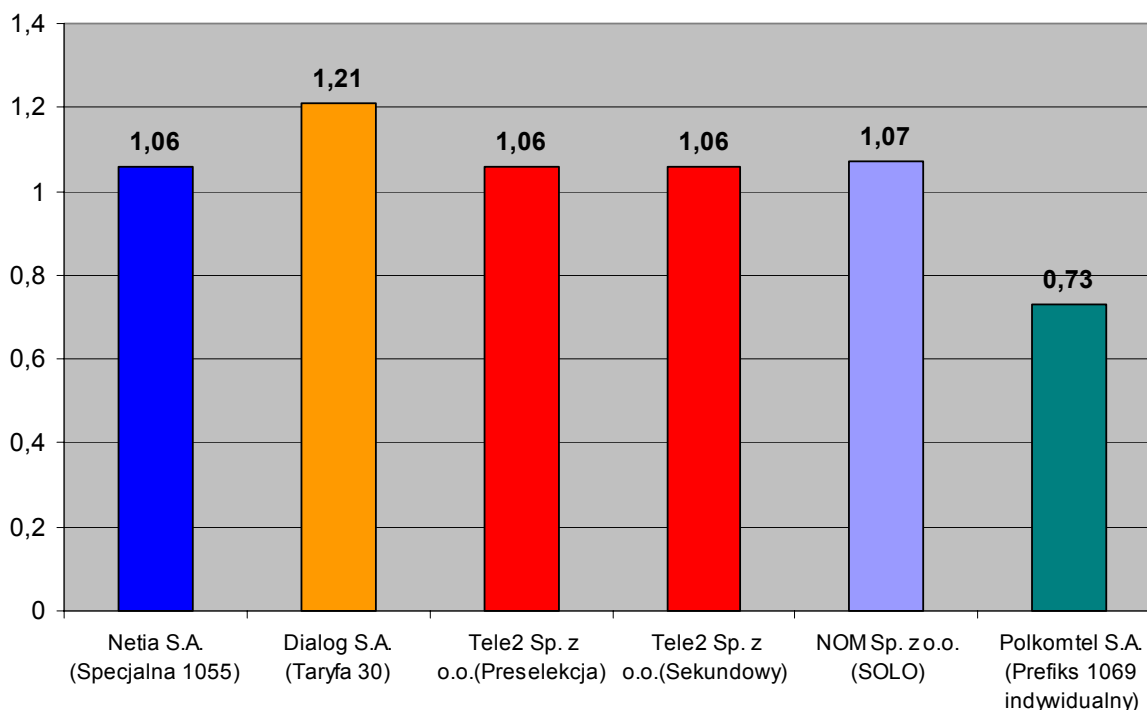
Cena brutto za 1-minutowe połączenie do sieci ruchomych w szczycie (w PLN)

W przypadku opłat za połączenia do sieci komórkowych oferowane przez operatorów w porównywalnych planach abonamentowych najniższe ceny oferuje w swoich cennikach Telekomunikacja Polska S.A. Opłaty te są nawet o 18 groszy niższe niż w przypadku oferty Netii S.A. w tym zakresie.

Abonenci w celu obniżenia kosztu połączeń do sieci ruchomych mają możliwość wyboru oferty przedsiębiorców, którzy realizują te połączenia za pomocą numerów NDS. Ceny takich połączeń pokazuje wykres poniżej.

Cena brutto za 1-minutowe połączenie do sieci ruchomych w szczycie realizowanych za pomocą numerów NDS (w PLN)

Oferta operatorów świadczących usługi połączeń za pomocą numerów NDS jest konkurencyjna w stosunku do oferty planów abonamentowych. Ceny za połączenia do sieci ruchomych są niższe przeciętnie o 9 groszy. Najniższe ceny oferuje Polkomtel S.A., który jak wiadomo, jest również operatorem sieci komórkowej.

V Telefonia ruchoma

Rynek telefonii ruchomej jest rynkiem zliberalizowanym pod względem prawnym. Charakteryzuje się on jednak wysokimi barierami wejścia. Działalność w tym zakresie wiąże się bowiem z koniecznością dysponowania częstotliwościami, które są dobrem rzadkim, prawnie reglamentowanym oraz z budową sieci.

Jedynym operatorem, który w 2005 r. był operatorem o stwierdzonej pozycji znaczącej, był PTK Centertel Sp. z o.o. Pozycję tę posiadał na podstawie przepisów nieobowiązującej już ustawy Prawo telekomunikacyjne z 21 lipca 2000 r. Fakt ten powodował, iż na spółce tej spoczywały określone w ww. ustawie obowiązki, a mianowicie:

- zapewnianie przedsiębiorcom telekomunikacyjnym dostępu do budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej,
- spełnianie wszystkich uzasadnionych żądań związanych z dostępem do jego sieci, włącznie z żądaniem zapewnienia dostępu do swojej sieci w każdym technicznie uzasadnionym jej punkcie niebędącym zakończeniem sieci, jeśli sieć przyłączana została wybudowana zgodnie z przepisami prawa, przy czym opłaty z tego tytułu powinny być ustalane na podstawie przejrzystych i obiektywnych kryteriów zapewniających równe traktowanie użytkowników – w zakresie połączenia sieci lub urządzeń telekomunikacyjnych oraz udogodnień z nimi związanych,
- prowadzenie negocjacji w sprawie dostępu telekomunikacyjnego w dobrej wierze oraz utrzymywaniu uprzednio ustanowionego dostępu telekomunikacyjnego do określonych sieci telekomunikacyjnych, urządzeń lub udogodnień towarzyszących,
- równe traktowania przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie połączenia sieci,
- udzielanie przedsiębiorcom telekomunikacyjnym zamierzającym zawrzeć z nim umowę o połączeniu sieci informacji niezbędnych do przygotowania takiej umowy.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2004 r. w sprawie określania rynków właściwych podlegających analizie przez Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty określa obecnie w zakresie telefonii ruchomej trzy rynki właściwe:

- świadczenie usługi dostępu i rozpoczynania połączeń w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych,
- świadczenie usługi zakańczania połączeń głosowych w poszczególnych ruchomych publicznych sieciach telefonicznych,
- świadczenie usługi roamingu międzynarodowego w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych.

Rozporządzenie to nie przewiduje regulacji na szczeblu detalicznym.

Na rynku telefonii ruchomej w 2005 r., podobnie jak w roku poprzednim działali trzej operatorzy, tj:

- Polkomtel S.A. (PLUS GSM, Simplus, Sami Swoi),
- Polska Telefonia Komórkowa Centertel Sp. z o.o. (Orange, Orange Go, PoP). We wrześniu 2005 r. Spółka zmieniła nazwę marki Idea na Orange.
- Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o. (Era, Era TAK TAK oraz Era BIZNES, Heyah).

W dniu 9 maja 2005 r. zakończono postępowanie przetargowe na rezerwację częstotliwości w systemie UMTS. Zwycięzcą przetargu została spółka Netia Mobile Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (działająca od października 2005 r. pod nazwą P4 Sp. z o.o.). W dniu 23 sierpnia 2005 r., Prezes URTiP dokonał na rzecz tej spółki rezerwacji częstotliwości, co pozwoli P4 na rozpoczęcie działalności opartej na ruchomej publicznej sieci telefonicznej, działającej w standardzie UMTS. Termin rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości został określony na dzień 1 lipca 2006 r.

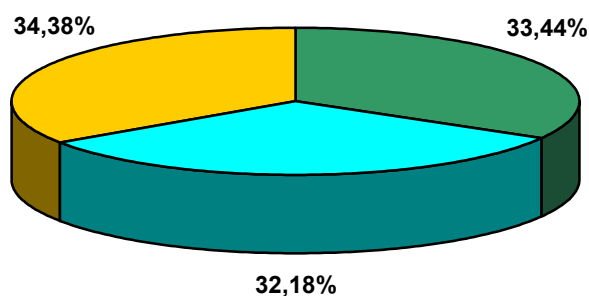
Jednocześnie zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2005 r. w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzonym przez Prezesa UKE zarejestrowanych było 58 MVNO⁵. Żaden z tych podmiotów nie rozpoczął działalności. Do podmiotów posiadających wpis do rejestru jako MVNO zaliczają się między innymi działające już w innych segmentach polskiego rynku telekomunikacyjnego takie przedsiębiorstwa jak: Tele2 Sp. z o.o., Dialog S.A. czy Niezależny Operator Międzystrefowy Sp. z o.o. Również żaden dostawca usług (SP) nie rozpoczął działalności wykorzystującej pojemność sieci MNO⁶ lub hurtowy czas połączeń.

Działający na rynku operatorzy świadczyli usługi w szczególności w oparciu o częstotliwości GSM 900 i 1800. W 2004 r. Polkomtel i PTC próbnie uruchomili usługi UMTS, PTK Centertel zrobił to w 2005r.

Struktura rynku

Udziały w rynku pod względem czasu połączeń głosowych inicjowanych w sieci poszczególnych operatorów były bardzo zbliżone. Największy udział – 34,38% posiadał PTK Centertel, najmniejszy zaś 32,18% PTC.

Udział w rynku pod względem czasu połączeń głosowych inicjowanych w sieci w 2005 r.

■ POLKOMTEL S.A. ■ Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o. ■ PTK Centertel Sp. z o.o.

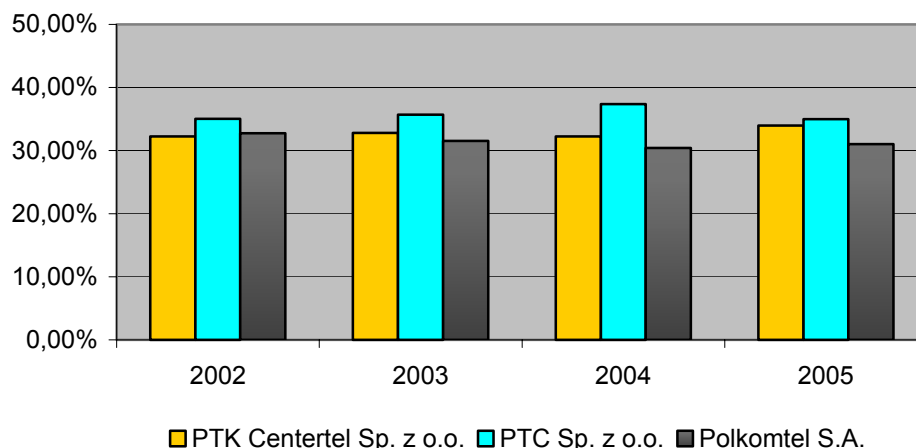
Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie danych MNO

Podobnie pod względem posiadanej liczby użytkowników udziały rynkowe operatorów telefonii ruchomej na przestrzeni lat wykazują względną stabilność, również w 2005 roku nie odnotowano istotnych zmian tych udziałów.

⁵ Mobile Virtual Network Operator- operator wirtualny

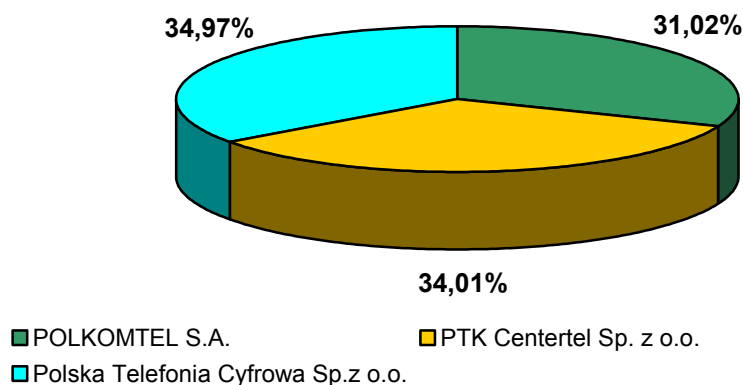
⁶ Mobile Network Operator – operator posiadający infrastrukturę sieciową

Udziały w rynku w latach 2002-2005 - użytkownicy

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie danych MNO.

Udziały w rynku pod względem ilości użytkowników w 2005 r.

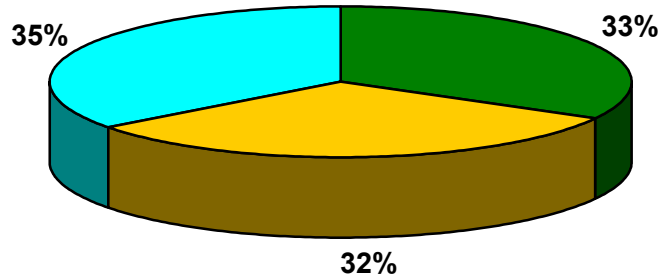

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie danych MNO

Jak wskazują powyższe dane przedstawione na wykresach, udziały operatorów w rynku są bardzo podobne, a istniejące różnice oscylują na poziomie kilku punktów procentowych. Jednocześnie zauważalny jest trend dalszego zbliżania i wyrównywania udziałów rynkowych. Jest to szczególnie zauważalne w 2005 roku gdzie różnice w udziałach pomiędzy poszczególnymi przedsiębiorcami (mierzone ilością użytkowników) oscylują w granicach 1%-3,9%.

Udział w rynku świadczenia usług ze względu na przychody w 2005r.

Udziały w rynku pod względem przychodów w 2005 r.

■ POLKOMTEL S.A. ■ PTK CENTERTEL Sp. z o.o. ■ PTC Sp. z o.o.

Przychody do powyższego wykresu zostały policzone jako suma przychodów z:

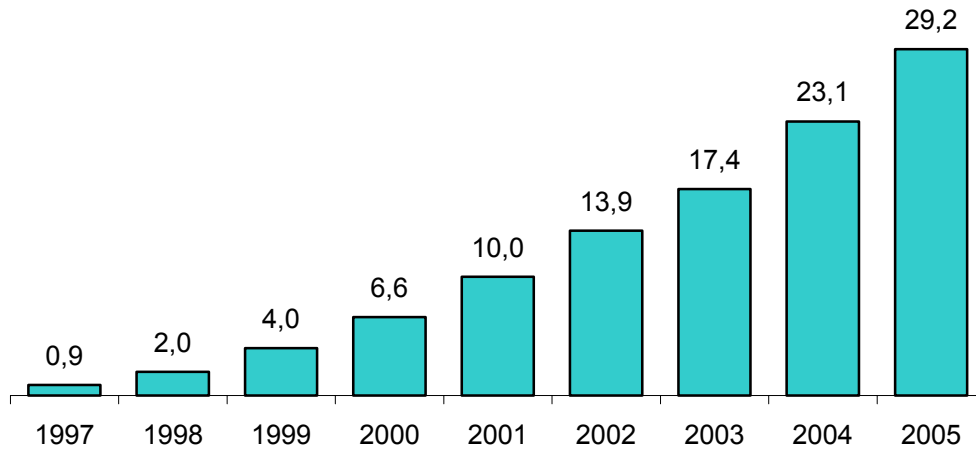
- aktywacji urządzeń końcowych w tym z opłat aktywacyjnych w ramach pakietów startowych
- tytułu opłat abonamentowych,
- tytułu połączeń głosowych inicjowanych w sieci,
- tytułu wysłanych SMS,
- tytułu wysłanych MMS,
- transmisji danych w technologii GPRS
- transmisji danych w pozostałych technologiach
- roamingu pasywnego i aktywnego

Jak wskazują dane zaprezentowane na powyższym wykresie, podobnie jak w latach ubiegłych na polskim rynku telefonii komórkowej panuje względna równowaga posiadanych udziałów rynkowych.

Liczba abonentów i stopień penetracji

W roku 2005 liczba użytkowników telefonii ruchomej w Polsce nadal rosła, podobnie jak w latach ubiegłych. Tempo przyrostu w latach 2005/2004 wyniosło 26,4% i było mniejsze niż w latach 2004/2003 kiedy to wynosiło 32,7%.

Liczba użytkowników (w mln) w latach 1997-2005

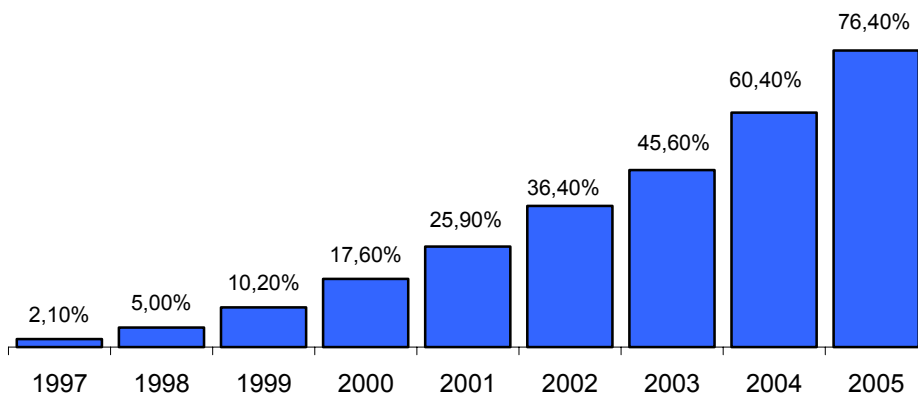

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie danych MNO

Penetracja rynku

W 2005 roku penetracja usług telefonii ruchomej, analogicznie do liczby jej abonentów, nadal rosła i wynosiła 76,40%.

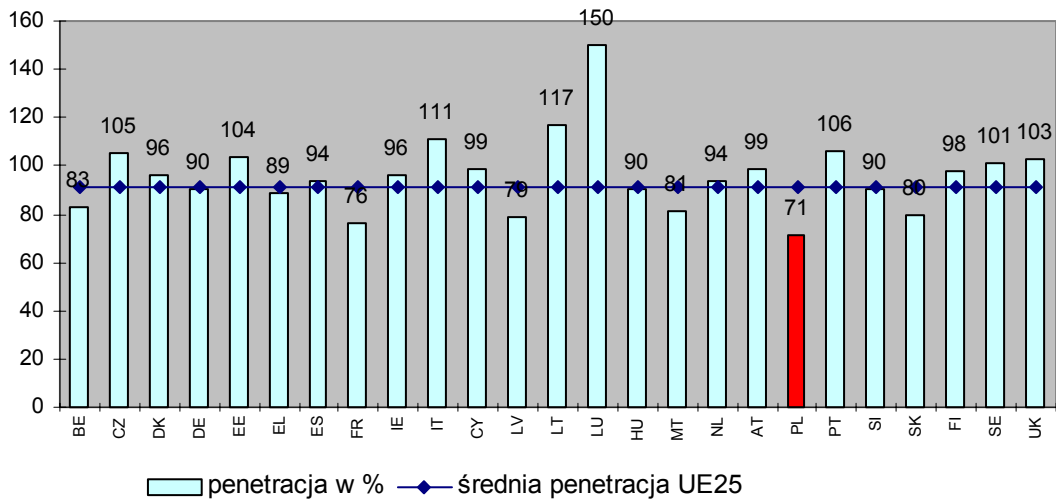
Penetracja polskiego rynku telefonii ruchomej w latach 1997-2005

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie danych MNO.

Wielkość stopnia penetracji usług telefonii ruchomej w Polsce na tle innych państw UE można nadal określić jako najniższą (według stanu na październik 2005 roku). Kształtuje się ona znacznie poniżej średniej wynoszącej 91%.

**Penetracja rynku telefonii ruchomej w UE 25,
stan na październik 2005**

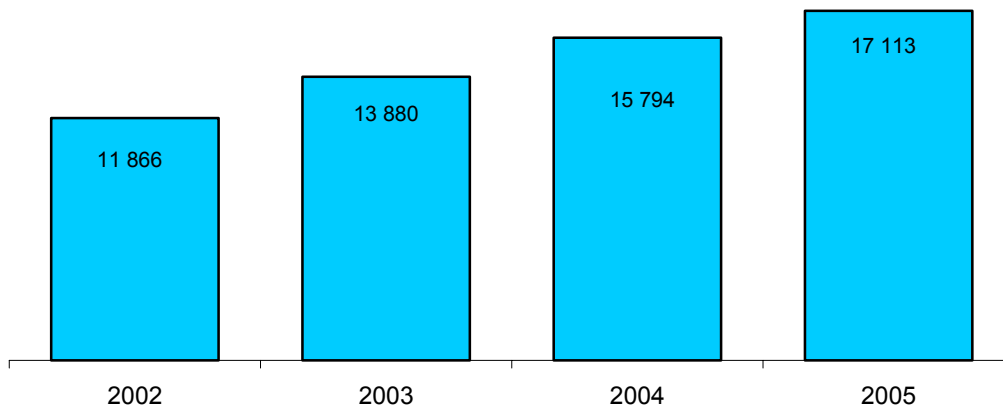

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie 11 Raportu Implementacyjnego KE.

Wartość rynku telefonii ruchomej

Wartość rynku telefonii ruchomej w Polsce mierzona wielkością przychodów osiągniętych przez MNO stale rośnie.

Przychody rynku telefonii ruchomej w mln PLN

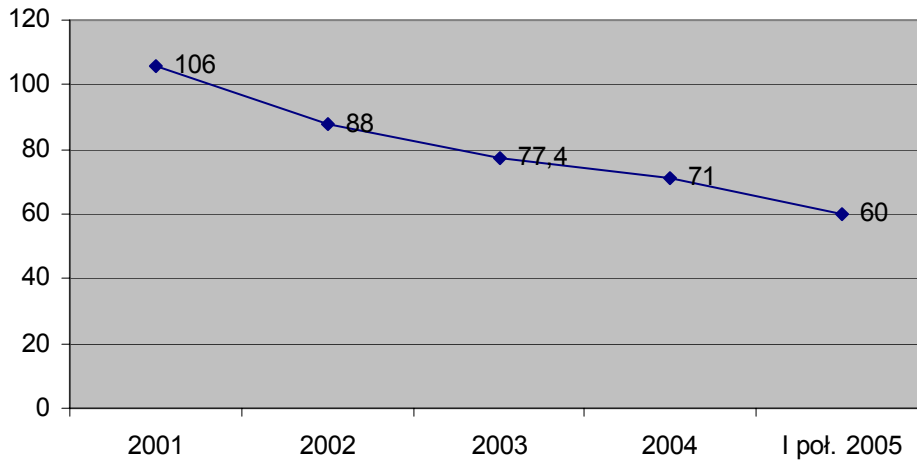
Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie danych od MNO⁷.

Wynika to przede wszystkim ze stale rosnącego stopnia penetracji rynku, ponieważ w roku 2005 podobnie jak w latach ubiegłych zmniejszyła się wskaźnik ARPU (średni dochód z abonenta).

Zmiany w ARPU są przede wszystkim wynikiem dalszego obniżania cen telefonii ruchomej wobec rosnącej liczby użytkowników tych usług.

⁷ Dane szacunkowe za rok 2005.

ARPU w PLN

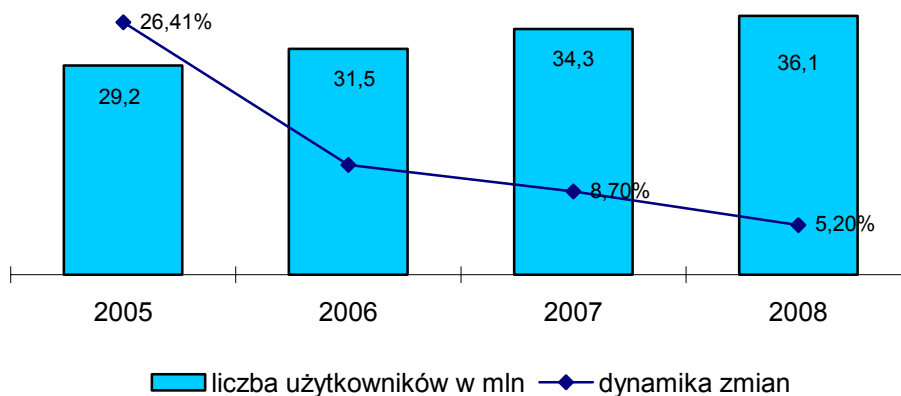

Źródło: Opracowanie na podstawie Raportu PMR *The telecommunications market in Poland 2005-2008*.

Trendy na rynku telefonii ruchomej

Zgodnie z prognozami wykonanymi przez firmę analityczną PMR zawartymi w raporcie *The telecommunications market in Poland 2005-2008*, w najbliższych latach liczba użytkowników telefonii ruchomej będzie stale rosła, ale dynamika tego wzrostu będzie malejąca. Będzie to wynikiem stopniowego nasycania się rynku.

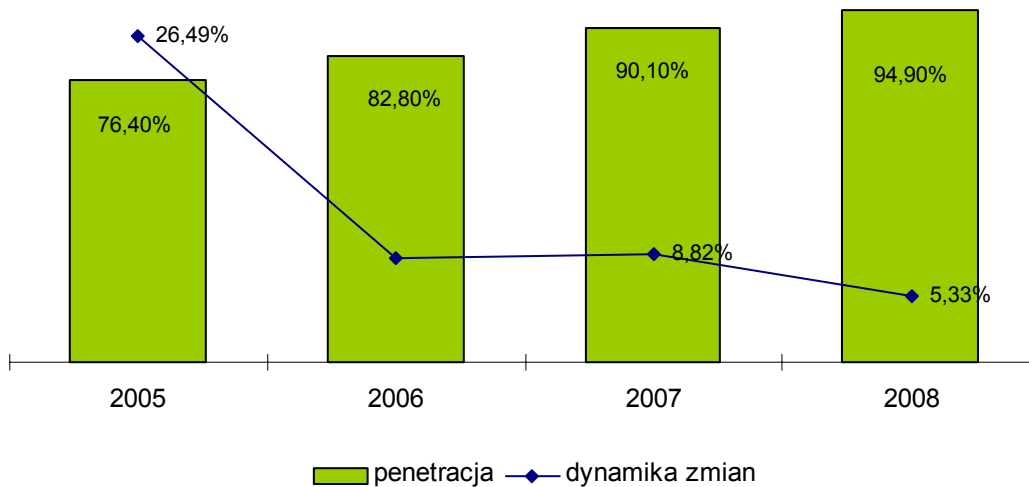
Trendy w zakresie liczby użytkowników i ich dynamiki zmian na lata 2006-2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UKE i Raportu PMR *The telecommunications market in Poland 2005-2008*.

Analogicznie będzie wyglądała sytuacja w penetracji telefonii ruchomej – wartość tego wskaźnika będzie rosła, ale z malejącą dynamiką.

Trendy w zakresie penetracji na lata 2006-2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UKE i Raportu PMR The telecommunications market in Poland 2005-2008.

Ceny na rynku telefonii ruchomej

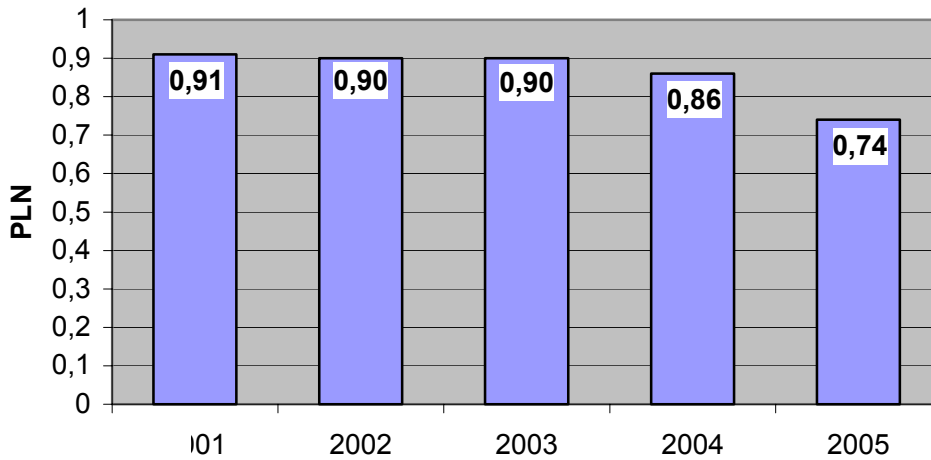
Opłaty aktywacyjne i abonamentowe.

Podstawowa wysokość opłat aktywacyjnych na przestrzeni lat 2001 – 2005 nie ulegała istotnym zmianom. W zależności od operatora wynosi ona od 100 do 300 PLN. Z reguły jednak operatorzy decydują się na czasowe obniżki opłaty aktywacyjnej i w ten sposób wielu użytkowników korzysta z promocyjnej wysokości opłaty aktywacyjnej, która nierzadko wynosi nawet 1 PLN + VAT. Opłaty abonamentowe u poszczególnych operatorów telefonii ruchomej również nie ulegają znacznym zmianom. Przekształceniom ulega za to struktura abonamentów, dostosowywana przez operatorów do potrzeb użytkowników. W cenie abonamentów w chwili obecnej zawierają się najczęściej pakiety bezpłatnych minut lub określona liczba wiadomości SMS lub odpowiednie połączenie obu tych usług.

Opłaty za połączenia

Średnie ceny w telefonii ruchomej obliczane na podstawie wysokości wskaźnika ARPU oraz wolumenu minut przypadających na użytkownika spadły w 2005 roku w stosunku do roku 2001 o 18,68%.

**Średnie ceny w telefonii ruchomej
od 2001 r. do I połowy 2005 r.**

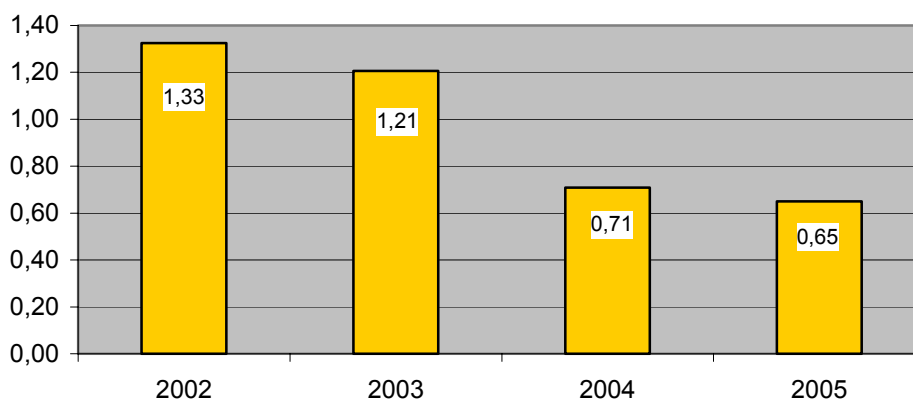
■ Średnie ceny obliczone na podstawie ARPU i wolumenu minut

Źródło: PMR Publications, 2005.

Połączenia w systemie abonamentowym

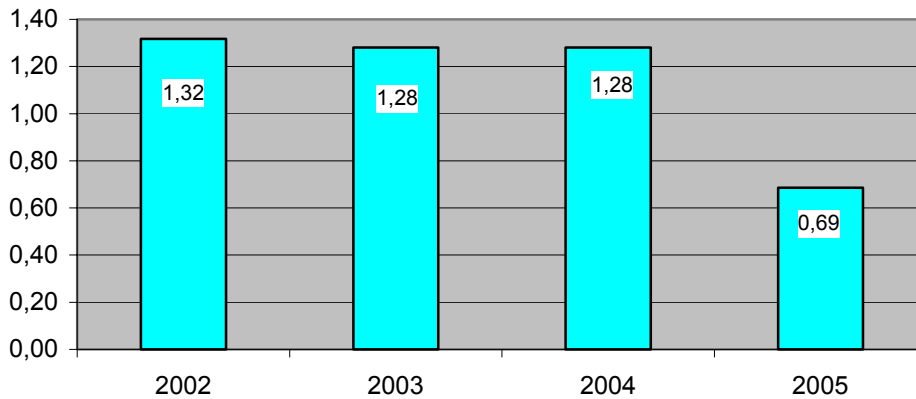
W 2005 r. podobnie jak na przestrzeni ostatnich lat można zaobserwować spadki cen w systemie abonamentowym. Były one przede wszystkim wynikiem wprowadzania nowych planów taryfowych a nie obniżek w już obowiązujących planach. Obniżki były stosowane przez wszystkich działających na rynku operatorów i doprowadziły do ukształtowania się w 2005 r. u wszystkich trzech operatorów, podobnej ceny za minutę połączenia kształtującej się na poziomie 0,65-0,69 zł.

Średnia cena brutto za minutę połączenia w systemie post-paid (PTK Centertel Sp. z o.o.)

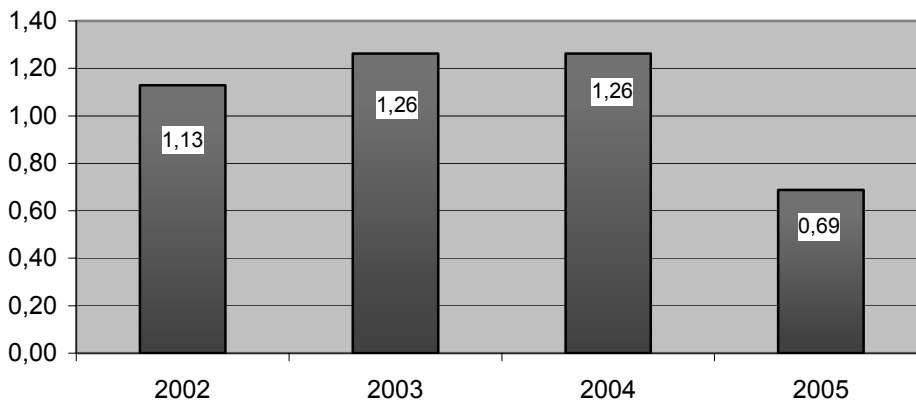
Źródło: Opracowanie UKE na podstawie cenników MNO.

Średnia cena brutto za minutę połączenia w systemie post-paid (PTC Sp. z o.o.)

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie cenników MNO.

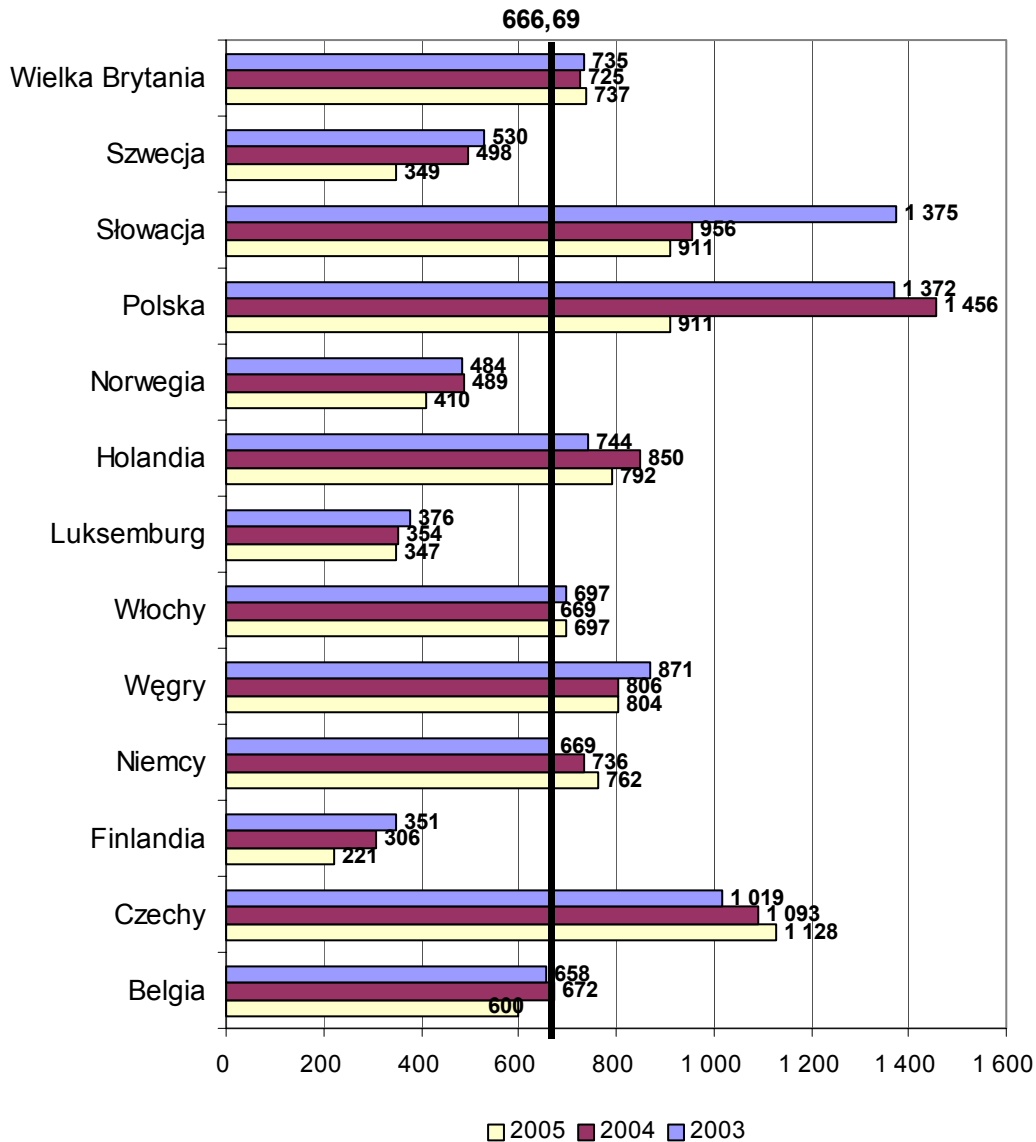
Średnia cena brutto za minutę połączenia w systemie post-paid (Polkomtel S.A.)

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie cenników MNO.

Średni roczny koszt korzystania z telefonu komórkowego w systemie post-paid w Polsce w roku 2005 wynosił 911 Euro. W Europie koszt ten kształtował się średnio na poziomie 666,69 Euro. Średni roczny koszt korzystania z telefonu komórkowego w systemie post-paid w Polsce był niższy w porównaniu do 2004 r. o 545 Euro. Koszt ten staje się jeszcze niższy, kiedy w obliczeniach nie uwzględnia się parytetu siły nabywczej. Według takiej metodologii koszt korzystania z telefonu komórkowego w systemie post-paid w listopadzie 2005 wynosił w Polsce 509 Euro i znalazł się nawet poniżej tak wyliczonej średniej, jednak przyjęcie takiej metodologii nie pokazuje prawdziwego obciążenia abonenta telefonii ruchomej w Polsce. Stąd poniższe zestawienie pokazuje jedynie koszt korzystania z telefonu komórkowego z uwzględnieniem parytetu siły nabywczej.

Średnie roczne koszty korzystania z telefonu komórkowego w systemie post-paid (w Euro z Vat, z PPP)

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie danych Teligen T-Basket

Koszyk Teligen dla średniej intensywności korzystania z usług zdefiniowany według trzech grup:

Rodzaj połączenia: lokalne – 24%; krajowe – 12%; do własnej sieci ruchomej – 43%; do sieci innego operatora – 21%

Pora połączenia: w szczycie – 24%; poza szczytem – 12%; weekend – 64%

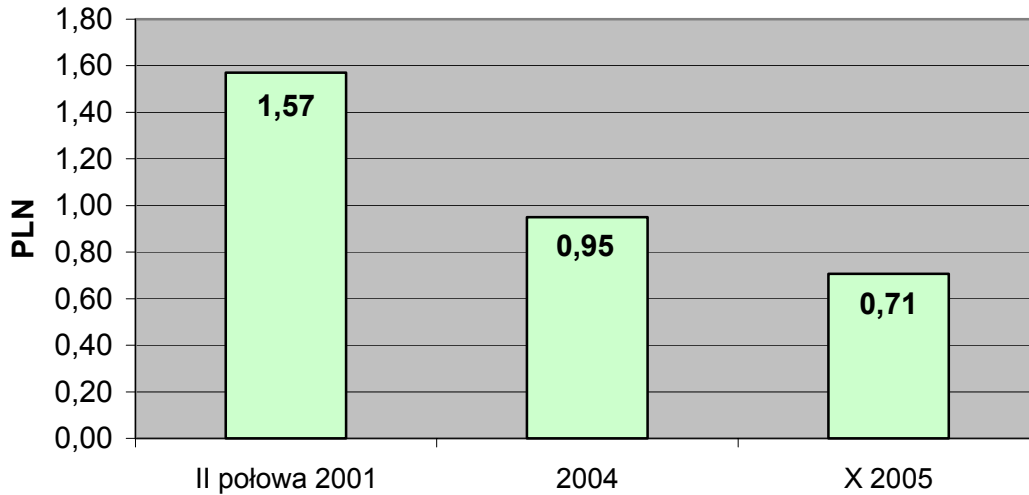
Ruch: minuty – 900; SMS-y – 420

Połączenia w systemie przedpłaconym (pre-paid).

W roku 2004 nastąpił również istotny spadek cen połączeń w systemie pre-paid. Operatorzy zdecydowali się także na uproszczenie tych taryf. Zostały zlikwidowane różnice w cenach połączeń w szczycie i poza szczytem. W roku 2005 zmiany cen nie były już tak zauważalne, ale tendencja spadkowa została zachowana.

Średnie ceny za minutę połączenia w systemie pre-paid od roku 2001 zostały obniżone o 55%. W październiku 2005 roku średnia cena połączenia (obliczona jako średnia ważona liczbą użytkowników) wynosiła 71 groszy.

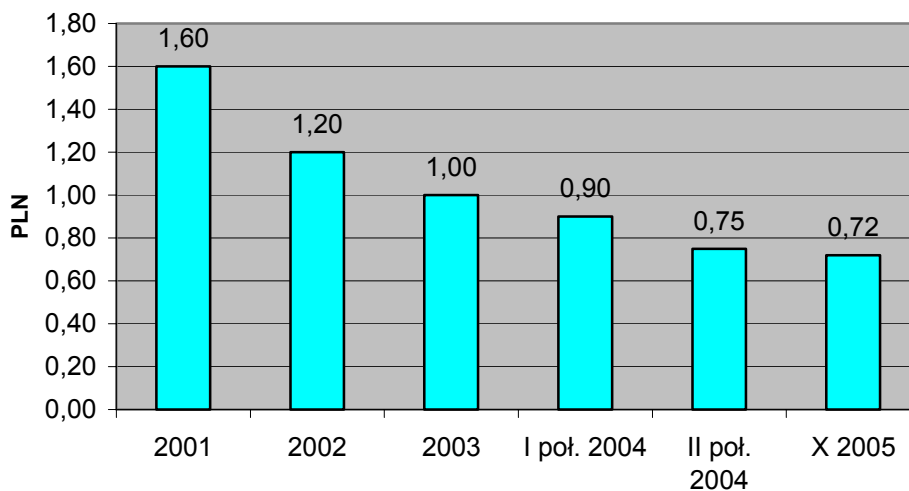
Średnia cena za minutę połączenia w systemie pre-paid

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie cenników MNO.

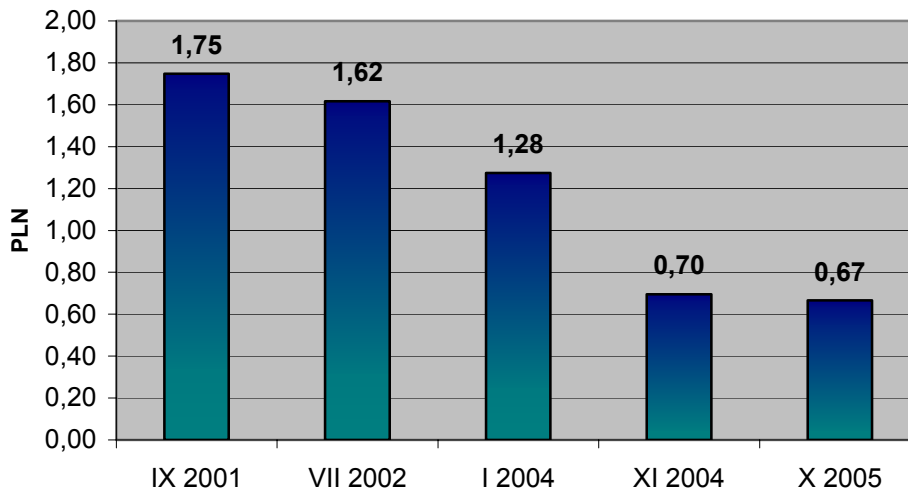
Przykłady obniżek cen w poszczególnych sieciach przedstawiono na poniższych wykresach (dane w PLN z VAT).

Średnie ceny połączeń w taryfach pre-paid (PTC SP. z o.o.)

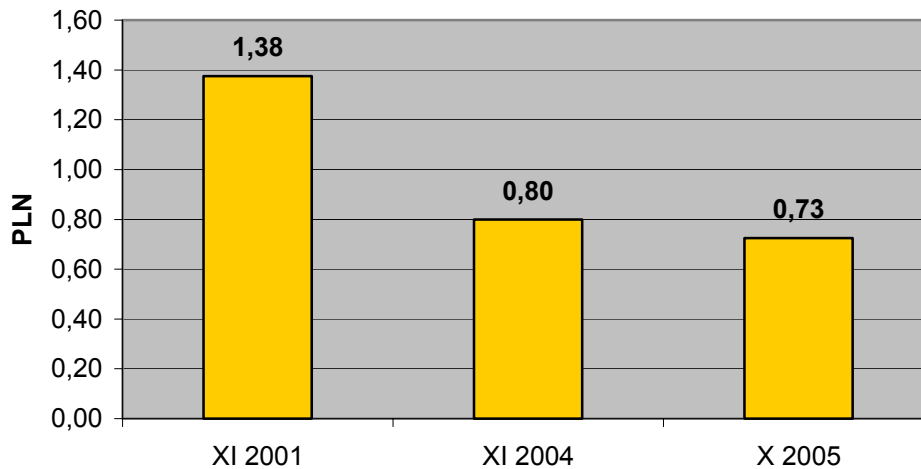
Źródło: Opracowanie UKE na podstawie cenników MNO.

Średnie ceny połączeń w taryfach pre-paid (Polkomtel S.A.)

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie cenników MNO.

**Średnie ceny połączeń w taryfach pre-paid
(PTK Centertel Sp. z o.o.)**

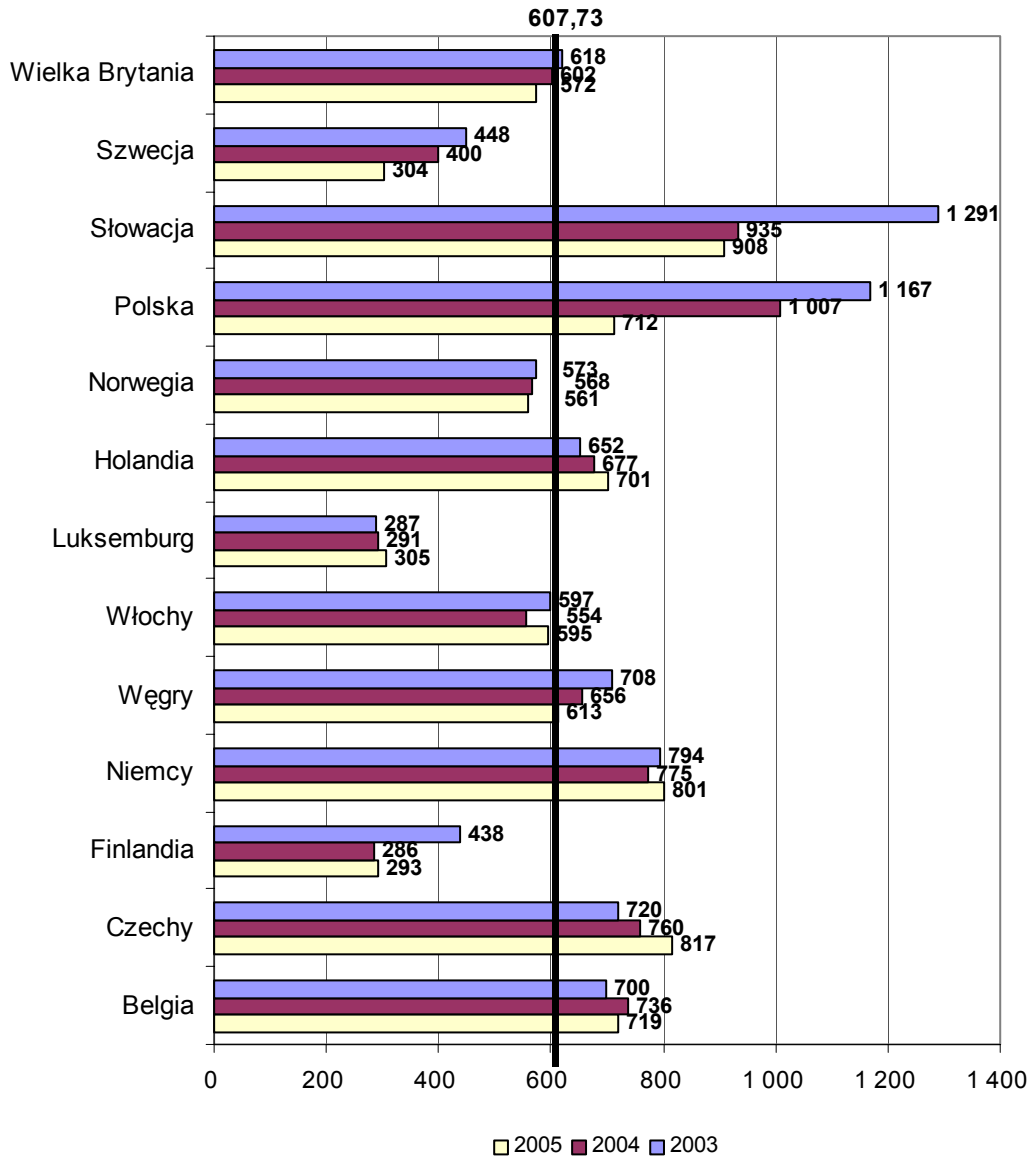

Źródło: Opracowanie UKE na podstawie cenników MNO.

Średni roczny koszt korzystania z telefonu komórkowego w systemie pre-paid w Polsce w roku 2005 wynosił 712 Euro. W Europie koszt ten kształtował się średnio na poziomie 607,73 Euro. Średni roczny koszt korzystania z telefonu komórkowego w systemie pre-paid w Polsce był niższy w porównaniu do 2004 r. o ponad 295 Euro. Koszty te były niższe w porównaniu do systemu post-paid o 199 Euro.

Nadal jednak polski użytkownik telefonu komórkowego zmuszony jest ponosić znacznie wyższe koszty jego użytkowania niż użytkownicy w innych krajach europejskich.

**Średnie roczne koszty korzystania z telefonu komórkowego
w systemie pre-paid (w Euro z Vat, z PPP)**

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie danych Teligen T-Basket

Koszty Teligen dla średniej intensywności korzystania z usług zdefiniowany według trzech grup:

Rodzaj połączenia: lokalne – 24%; krajowe – 12%; do własnej sieci ruchomej – 43%; do sieci innego operatora – 21%

Pora połączenia: w szczycie -24%; poza szczytem – 12%; weekend – 64%

Ruch: minuty – 900; SMS-y – 420

VI Dostęp do sieci Internet

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2004 r. w sprawie określania rynków właściwych podlegających analizie przez Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty rynek dostępu do sieci Internet został określony jedynie w zakresie wyrobów i usług telekomunikacyjnych koniecznych dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych do świadczenia usług na rzecz użytkowników końcowych, a więc wyłącznie na szczeblu hurtowym. Rozporządzenie wskazuje w tym zakresie rynek świadczenia usługi dostępu szerokopasmowego, w tym usługi szerokopasmowej transmisji danych i tak określony rynek będzie podlegał regulacji Prezesa UKE.

Działania takie powinny przynieść wymierne korzyści dla użytkowników Internetu, przede wszystkim poprzez spadek cen i wzrost liczby konkurujących ze sobą przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Dane zawarte w tej części raportu pochodzą głównie z opracowania „The telecommunications market in Poland 2005-2008” przygotowanego przez PMR.

Użytkownicy Internetu w Polsce

Liczba użytkowników Internetu, w zależności od instytucji badawczej, waha się od 8 do ponad 10 milionów użytkowników powyżej 15 roku życia. Według większości definicji użytkownik Internetu to osoba, która korzysta z niego przynajmniej od czasu do czasu, tylko TNS OBOP przyjął, że użytkownik Internetu to osoba, która korzysta z zasobów sieci przynajmniej raz w miesiącu.

Liczba użytkowników Internetu w Polsce w przedziale ludności powyżej 15 roku życia, według różnych źródeł, dane w mln

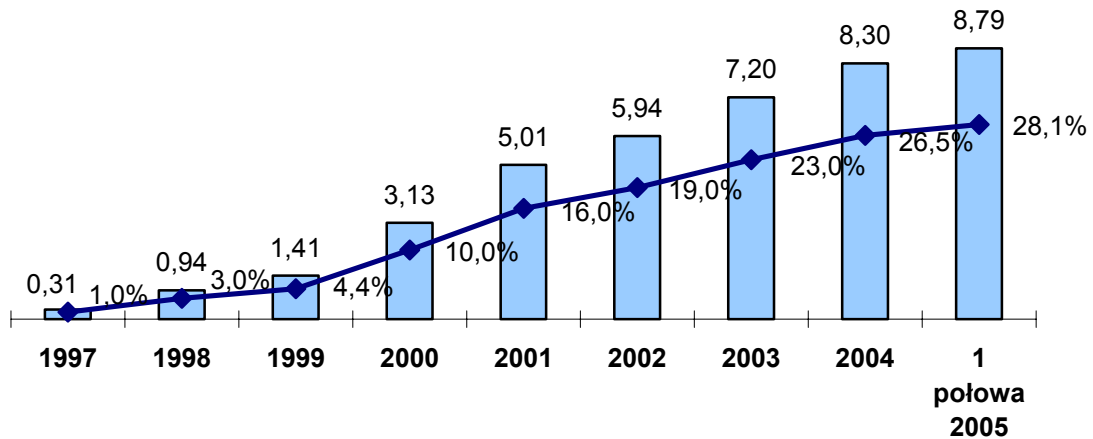

Źródło: Na podstawie opracowania „The telecommunications market in Poland 2005-2008” przygotowanego przez PMR.

Zgodnie z podanymi danymi szacunkowymi na koniec 1 połowy 2005 roku około 8,8 mln osób powyżej 15 roku życia korzystało z Internetu od czasu do czasu, co stanowi odpowiednio 28% populacji w tym przedziale wiekowym w Polsce. W porównaniu z okresem

analogicznym 2004 roku liczba użytkowników Internetu wzrosła o około 0,5 mln. co daje wzrost penetracji o 3%. Wzrost liczby internautów niewątpliwie związany jest z rozwijaniem się choć powolnym rynku dostępu do Internetu w Polsce w ostatnich latach.

Liczba użytkowników Internetu (w mln) oraz penetracja korzystania z Internetu (w %) w Polsce, od 1997 do 1 połowy 2005

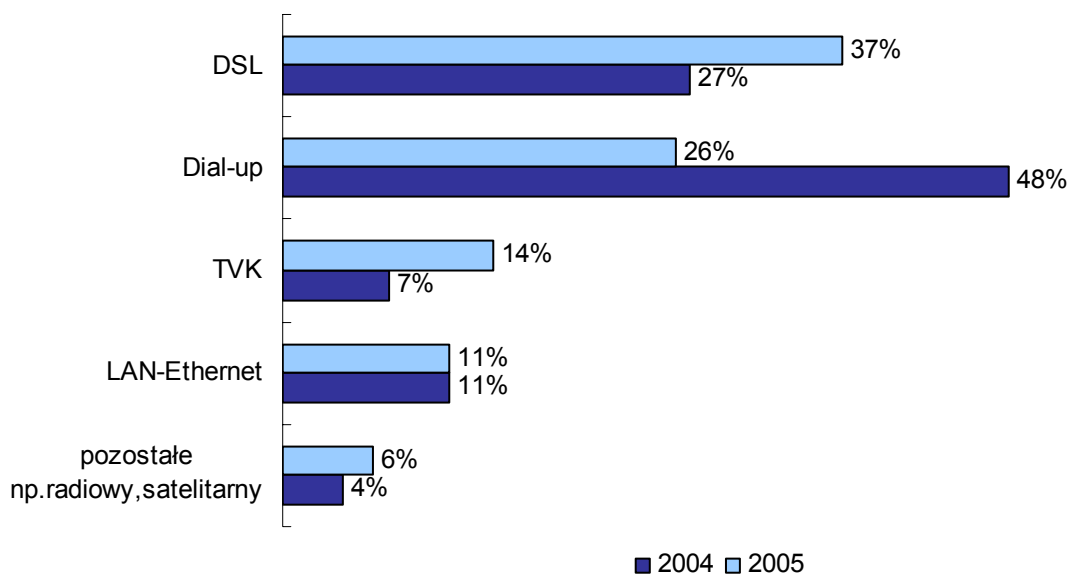

Źródło: Na podstawie opracowania „The telecommunications market in Poland 2005-2008” przygotowanego przez PMR.

Technologie dostępu do Internetu w Polsce

W Polsce usługi dostępu do Internetu są świadczone głównie za pomocą technologii DSL, Dial-up, modemów telewizji kablowej TVK oraz sieci LAN.

Technologie dostępu do Internetu gospodarstw domowych w latach 2004-2005, odsetek wszystkich osób korzystających w domu

Źródło: Na podstawie opracowania „The telecommunications market in Poland 2005-2008” przygotowanego przez PMR.

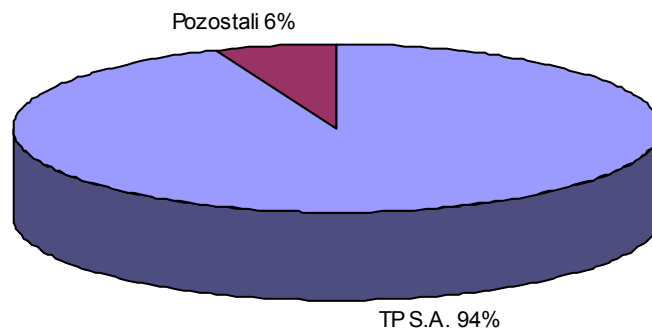
W ostatnim roku coraz więcej użytkowników Internetu korzysta w domu z dostępu szerokopasmowego świadczonego za pomocą modemów DSL oraz modemów telewizji kablowej (TVK). Popularność tych technologii zwiększyła się znacznie w ciągu ostatniego roku. W 2005 roku 37% osób korzystało z Internetu w domu za pomocą łączy DSL przy 27% w poprzednim roku, z kolei 14 % internautów miało połączenie internetowe w technologii TVK przy 7% w roku 2004. Udział dostępu do Internetu za pomocą sieci LAN nie zmienił się i wyniósł 11%.

W tym samym czasie odsetek osób korzystających z Internetu za pomocą Dial-up spadł drastycznie z 48% w 2004 do zaledwie 26% w 2005r.

Wdzwaniany dostęp do Internetu (dial – up)

Dostęp wdzwaniany mimo widocznego spadku udziału w rynku, nadal stanowi dla co czwartego internauty sposób na połączenie się z siecią Internet. Wartość rynku dial-up w Polsce wyniosła w 2004 roku ok. 480 mln. PLN podczas, gdy w roku 2003 wartość tego rynku wynosiła jeszcze 600 mln. PLN, co oznacza spadek o prawie 20%.

Udział TP S.A. w polskim rynku połączeń internetowych dial-up, w procentach

Źródło: Na podstawie opracowania „The telecommunications market in Poland 2005-2008” przygotowanego przez PMR.

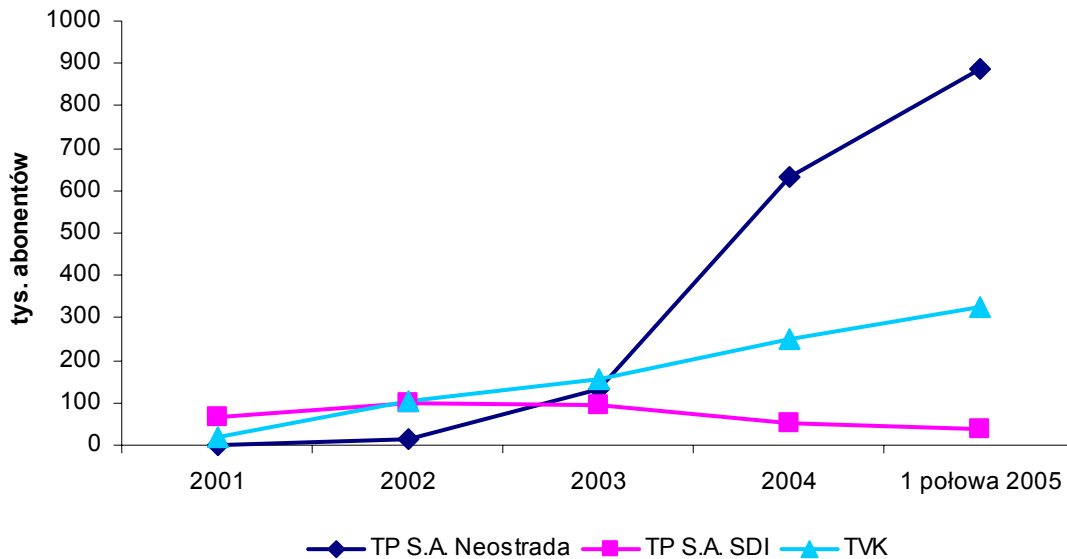
W pierwszej połowie 2005 roku udział TP S.A. w rynku połączeń wdzwanianych wyniósł 94%. Usługi dial-up oferuje jeszcze kilku większych alternatywnych operatorów (np. Netia, Dialog, NOM) oraz kilku mniejszych dostawców, jednakże całkowity ich udział w rynku na koniec półrocza 2005 wyniósł zaledwie 6%.

Dla osób potrzebujących sporadycznego dostępu do sieci Internet lub na krótki czas (np. skorzystanie z poczty) dial-up nadal będzie godnym uwagi rozwiązaniem. Poza tym na niektórych obszarach, nieposiadających jeszcze technicznych możliwości realizacji dostępu w innych technologiach, dial-up jest jedyną metodą skorzystania z zasobów Internetu.

Broadband – Internet szerokopasmowy

Dla celów niniejszej analizy za broadband przyjęto połączenie z Internetem w sposób stały o przepływności większej lub równej 128 kbit/s, głównie ze względu na popularność usługi Neostrada 128 oferowanej przez TP S.A. Warto pamiętać jednak, że Komisja Europejska przyjęła jako dostęp szerokopasmowy dostęp o przepływności w stronę abonenta powyżej 144 kbit/s.

Użytkownicy Internetu szerokopasmowego w latach 2004 - 1 połowa 2005

Źródło: Na podstawie opracowania „The telecommunications market in Poland 2005-2008” przygotowanego przez PMR.

Pierwsze usługi szybkiego dostępu do Internetu pojawiły się w Polsce w 1999 r. Była to oferowana przez Telekomunikację Polską S.A. usługa SDI czyli tzw. usługa (S)zybkiego (D)ostępu do (I)nternetu. Używane obecnie systemy dostępu wykorzystujące modemy analogowe lub ISDN oparte są na sieciach komutowanych, nie optymalizowanych pod kątem przesyłania danych, gwarantują przy tym przepustowość do 115 kbit/s. W usłudze SDI zastosowano unikalną metodę rozdziału kanałów pomiędzy usługi telefoniczne i transmisję danych. Dzięki temu, jeśli nie rozmawia się przez telefon, obydwa kanały wykorzystywane są do przesyłania danych. Gdy nawiązane zostanie połączenie telefoniczne, transmisja danych zostaje automatycznie ograniczona do jednego kanału. Dzięki temu SDI nie ingeruje w usługi telefoniczne.

W roku 2002 w ofercie TP S.A. pojawiła się nowa usługa dostępu do Internetu za pomocą modemów ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line). Technologia ta oprócz dużej szybkości umożliwia jednocześnie prowadzenie rozmów telefonicznych i przesyłanie danych. Możliwe jest to dzięki temu że sygnały ADSL w odróżnieniu od zwykłej rozmowy telefonicznej wykorzystują obszar znacznie wyższych częstotliwości przez co oba sygnały nie wchodziły sobie wzajemnie w drogę.

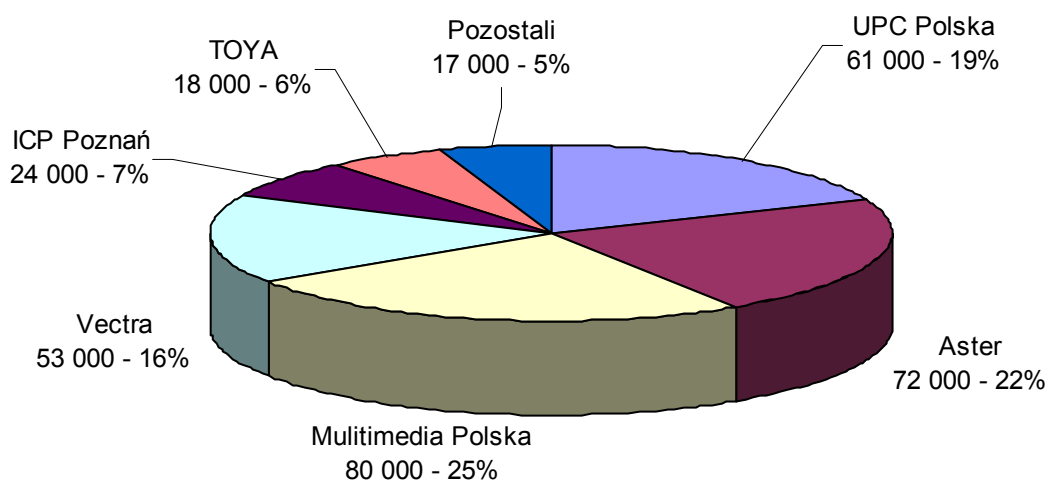
Ostatnie lata spowodowały znaczne rozbudowanie oferty dostępu szerokopasmowego. Przyczyniły się do tego dwa czynniki: cyfryzacja sieci TP, która zakończyła się w 2005 roku oraz wzmożona aktywność operatorów TVK, którzy oprócz transmisji programów TV proponują również usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu.

Z powodu początkowych problemów technicznych TP S.A. w roku 2003 miała 134 000 klientów Neostrody nie osiągając zakładanych wcześniej celów sprzedażowych, natomiast w roku 2004 nastąpił gwałtowny wzrost użytkowników o ok. 370%, a ich liczba przekroczyła 630 000. W tym samym czasie udział połączeń typu SDI zmniejszył się o połowę, osiągając liczbę 53 000 łączy w roku 2004. W sumie oznacza to wzrost liczby użytkowników dostępu szerokopasmowego o prawie 200% w porównaniu z rokiem 2003. Tempo wzrostu linii dostępowych zmalało i wyniosło ok. 50%. W pierwszym półroczu 2005 roku nastąpił przyrost użytkowników neostrody w stosunku do roku 2004 o 40% do liczby ponad 880 000. W tym samym okresie spadła liczba linii SDI o prawie 30% i wyniosła 39 000.

Liczba abonentów korzystających z dostępu do internetu za pomocą modemów kablowych na przełomie 2001 i 2004 roku wzrosła z początkowych 18 000 do 250 000. Oznacza to wzrost o ok. 1300%, jednakże tak jak w przypadku Neostrady obserwuje się spadek tempa wzrostu w roku 2005. Na koniec 1 połowy ubiegłego roku liczba linii TVK wykorzystywanych w celu świadczenia dostępu szerokopasmowego wyniosła ponad 325 000, co oznacza wzrost rzędu 130% w porównaniu z rokiem 2004. Pierwsze 6 miesięcy 2005 roku przyniosło wzrost użytkowników modemów kablowych o 30% a liczba abonentów wzrosła do ponad 320 000.

Rynek usług dostępu do Internetu za pomocą modemów kablowych w Polsce

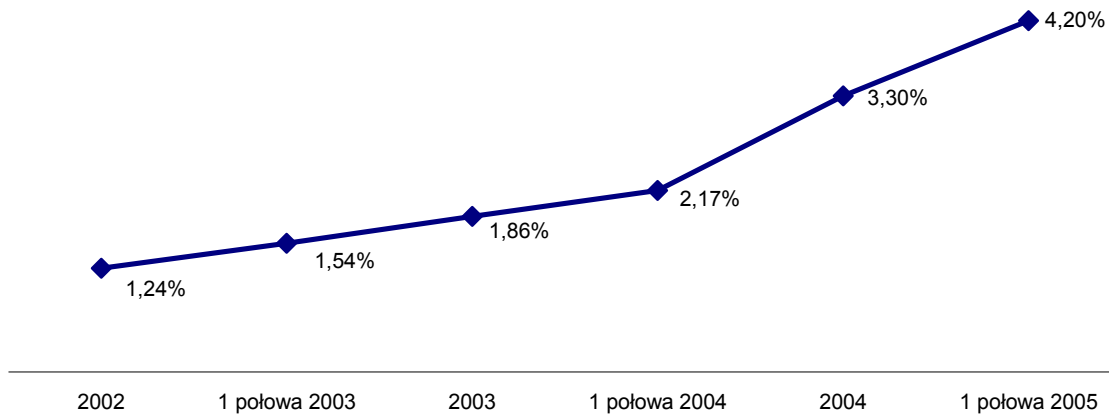
Udziały największych firm świadczących dostęp do Internetu za pomocą modemów kablowych, dane na 1 połowę 2005r.

Źródło: Na podstawie opracowania „The telecommunications market in Poland 2005-2008” przygotowanego przez PMR.

W pierwszej połowie 2005 roku struktura polskiego rynku dostępu szerokopasmowego w technologii TVK nie uległa zmianie w porównaniu z analogicznym okresem w roku 2004. Multimedia Polska zwiększyła liczbę abonentów korzystających z usług dostępu do Internetu do ponad 80 000, co pozwoliło firmie osiągnąć 25% udział w rynku. Drugą pozycję wśród operatorów zajęła firma Aster City Cable, która z 72 000 użytkowników uzyskała 22% udziału, za nimi uplasowała się UPC, która na koniec półrocza 2005 zyskała 61 000 użytkowników usługi dostępu do Internetu – Chello.

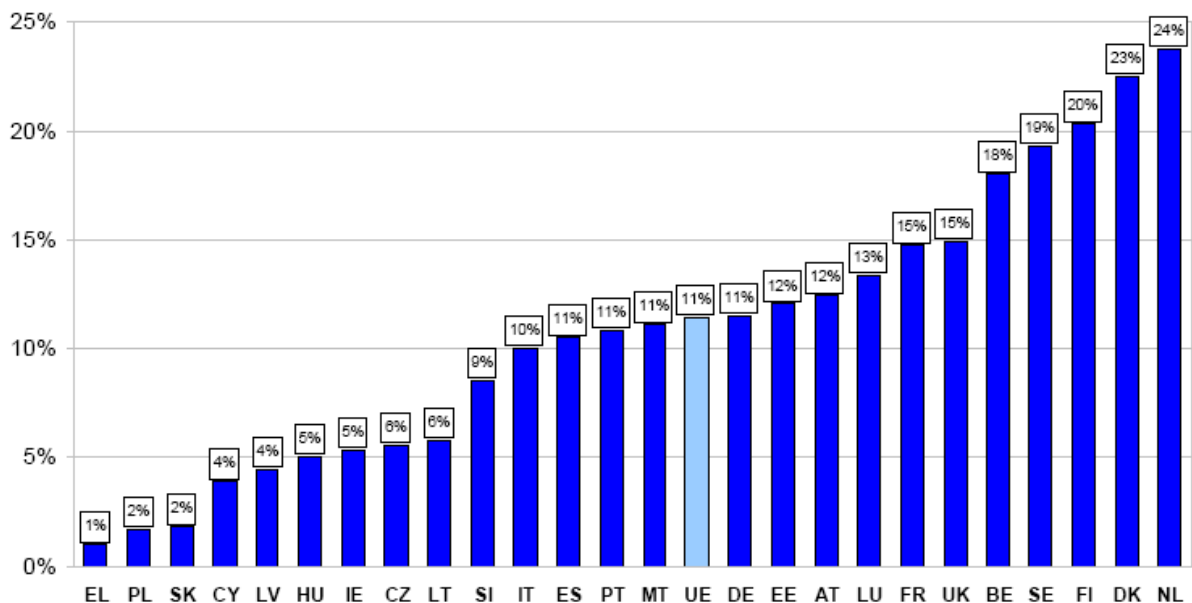
**Wskaźnik penetracji dostępu szerokopasmowego w Polsce
w latach 2002- 1 połowa 2005**

Źródło: Na podstawie opracowania „The telecommunications market in Poland 2005-2008” przygotowanego przez PMR.

Biorąc pod uwagę powyższe dane można podsumować, iż wskaźnik penetracji dostępu szerokopasmowego w Polsce – rozumiany jako procentowy udział abonentów dostępu szerokopasmowego w całej populacji – wzrósł z 2,2% w 1 połowie 2004 roku do 4,2% na koniec półrocza 2005 r. Oznacza to wzrost tego wskaźnika prawie o 100%. Należy jednak podkreślić, że dane obejmują również przepływności większe lub równe 128 kbit/s.

Wskaźnik penetracji rynku linii szerokopasmowych w UE, 1 października 2005 r.

Źródło: Służby Komisji w oparciu o dane COCOM

Dane dotyczące penetracji rynku linii szerokopasmowych w UE dotyczą, zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej, tylko połączeń o przepływności powyżej 144 kbit/s a więc nie obejmuje tak popularnej w Polsce Neostrady 128.

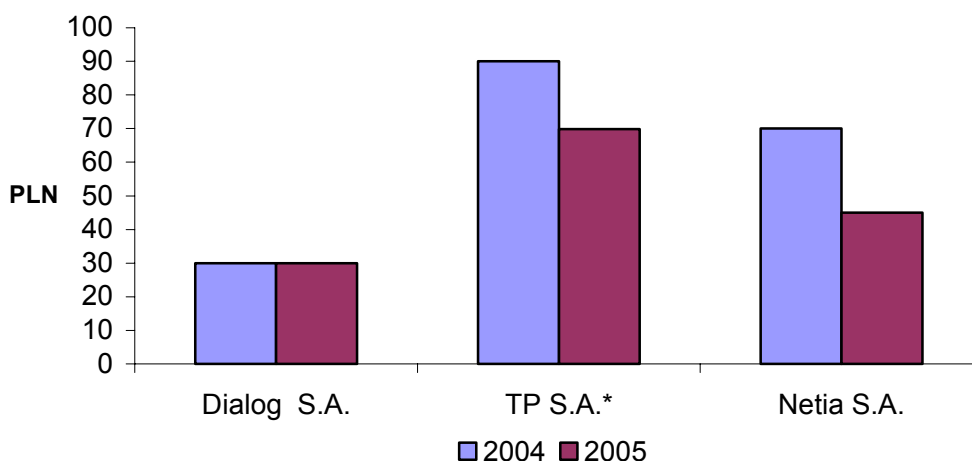
Wskaźnik penetracji linii szerokopasmowych w poszczególnych krajach wykazuje duże zróżnicowanie i waha się od 1% do 24%. Średnia wartość dla UE wynosi 11%, jednak poniżej tej wartości znajduje się aż 11 krajów, z czego Polska ze wskaźnikiem penetracji 2% zajmuje przedostatnie miejsce.

Ceny dostępu do sieci Internet

Dostęp komutowany (wzdwaniany).

W roku 2005 ceny pakietów na dostęp dial-up do sieci Internet spadły u dwóch spośród trzech największych operatorów telefonii stacjonarnej. Tylko cena Telefonii Dialog S.A. pozostała taka sama, lecz w porównaniu do ceny Netii czy TP S.A. operator ten oferuje najniższą cenę za 50 godzinny pakiet dostępu wzdwanianego do sieci Internet.

Ceny (bez VAT) pakietu 50h za dostęp do Internetu poprzez Dial-up największych operatorów telefonii stacjonarnej w latach 2004-2005

*Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie oferty TP S.A. * - TP S.A. nie oferuje pakietu 50h, dlatego cena została uśredniona dla Pakietu 40h i 10h.*

W porównaniu z 2004 rokiem ceny (bez VAT) dostępu dial-up do Internetu w formie opłaty zryczałtowanej, niezależnej od czasu połączenia z siecią nie zmieniły się. Netia S.A. oraz Telefonii Dialog S.A. pozostawiły swe oferty niezmiennymi, jedynie TP S.A. wprowadziła tego rodzaju usługę do swej oferty, ponieważ w 2004 roku nie była ona dostępna u tego operatora.

Dostęp stały – operatorzy telefonii stacjonarnej.

Głównymi firmami działającymi na tym rynku są Telekomunikacja Polska S.A., Telefonii Dialog S.A. oraz Netia S.A.

Do końca 2005 roku wszyscy operatorzy telefonii stacjonarnej oferowali usługi dostępu do sieci Internet tylko tym abonentom, którzy korzystali z ich usług telefonicznych.

Na wykresie poniżej zaprezentowano zmianę ceny netto pomiędzy rokiem 2003 a 2005 dla jednego z najpopularniejszych rodzajów dostępu stałego – usługi Neostrady (128 kbit/s) oferowanej przez TP S.A.

**Ceny (bez VAT) dostępu do Internetu
(usługa Neostrada TP S.A. 128 kbit/s)**

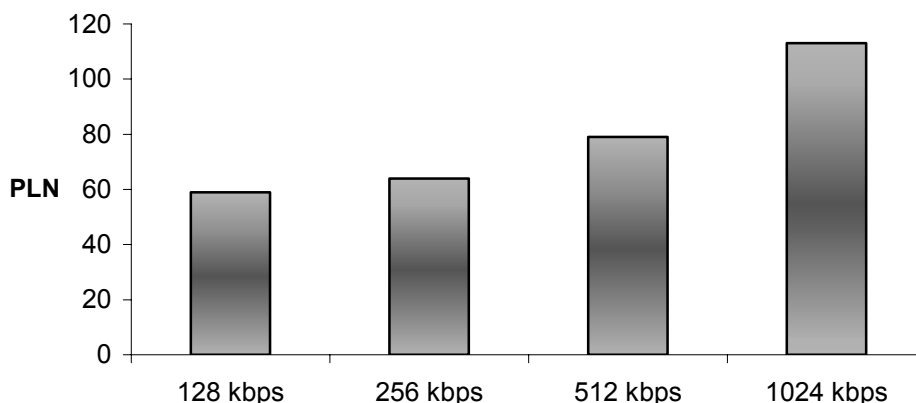

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie oferty TP S.A.

Ceny netto dostępu do Internetu w 2005 r. pozostały na poziomie z II poł. 2004 r. Ceny brutto dostępu do sieci Internet w porównaniu z 2004 rokiem wzrosły w 2005 roku, ponieważ usługi internetowe zostały opodatkowane 22% podatkiem VAT, jednak koszty usługi dostępu do sieci Internet można odliczyć od podstawy opodatkowania. Mimo tego, niektórzy operatorzy wprowadzają oferty promocyjne, których cena brutto jest na poziomie ceny netto znajdującej się w oficjalnym cenniku.

Ponadto TP S.A., posiadająca największą liczbę abonentów dostępu szerokopasmowego, na przestrzeni lat 2004-2005 obniżyła ceny za świadczenie usługi Neostrada TP, która jest najbardziej popularną usługą świadczenia stałego dostępu do sieci Internet. Obniżka cen przejawiała się we wprowadzeniu nowych szybkości w usłudze Neostrada TP, a wycofaniu z oferty droższych szybkości, które obowiązywały w 2004 roku.

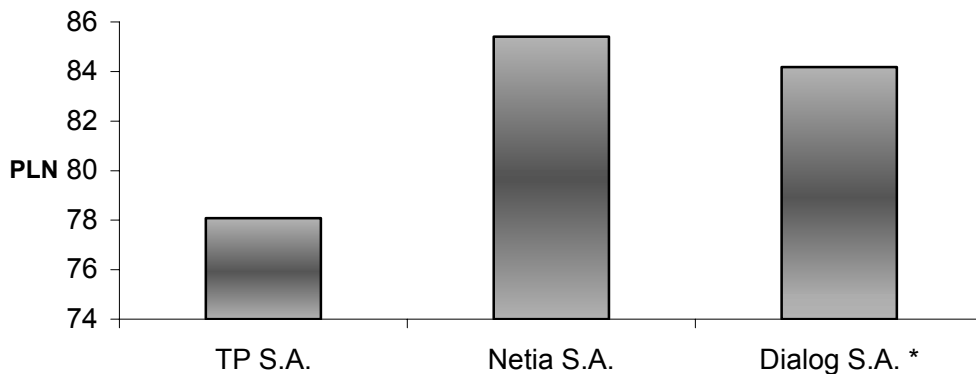
**Ceny usługi Neostrada TP w 2005 roku,
bez VAT, w PLN.**

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie oferty TP S.A.

Z przedstawionych poniżej wykresów wynika, że TP S.A. ma najtańszą ofertę w zakresie stałego dostępu do sieci Internet jedynie dla usługi z szybkością 256 kbit/s. Tańsze, od oferty TP S.A., usługi stałego dostępu do Internetu z szybkością 512 oraz 1024 kbit/s oferuje np. Dialog S.A.

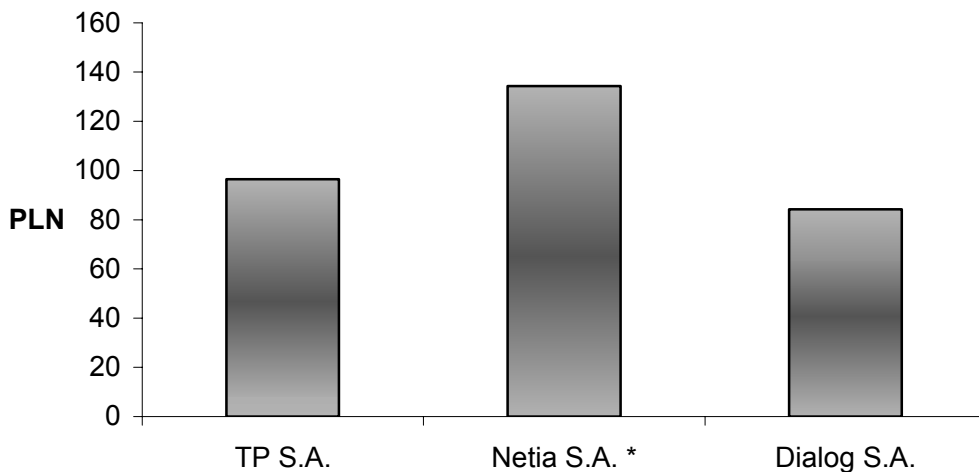
**Ceny stałego dostępu do Internetu z szybkością 256 kbit/s
największych operatorów telefonii stacjonarnej
w 2005 roku, z VAT, w PLN.**

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie oferty operatorów.

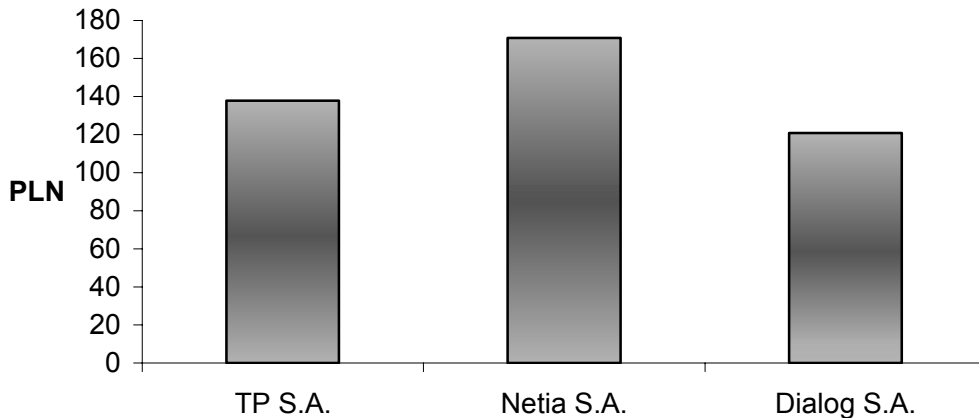
* - Dialog S.A. wycofał ww. szybkość stałego dostępu do Internetu ze swej oferty z dniem 1 listopada 2005 roku.

**Ceny stałego dostępu do Internetu z szybkością 512 kbit/s
największych operatorów telefonii stacjonarnej w 2005 roku, z
VAT, w PLN.**

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie oferty operatorów. * - cena stałego dostępu do Internetu z szybkością 640 kbit/s. Netia S.A. nie oferuje łącza stałego z szybkością 512 kbit/s.

Ceny stałego dostępu do Internetu z szybkością 1024 kbit/s największych operatorów telefonii stacjonarnej w 2005 roku, z VAT, w PLN.

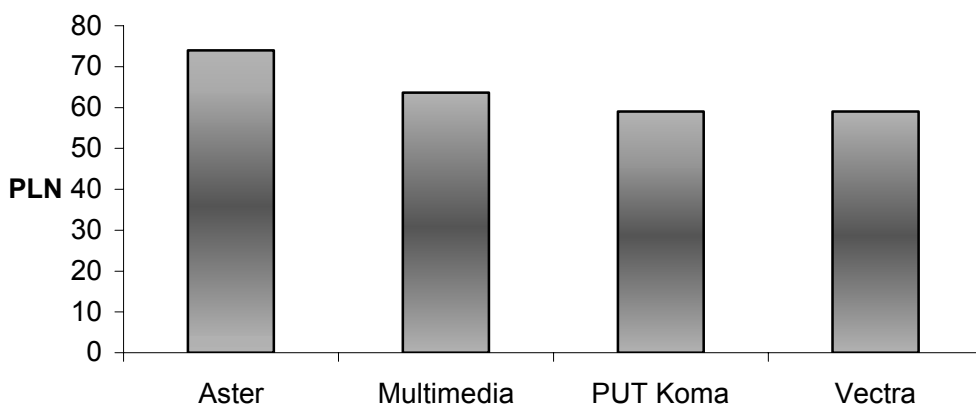
Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie oferty operatorów.

Dostęp stały - operatorzy telewizji kablowej.

W 2005 roku operatorzy telewizji kablowych rozszerzyli swe oferty w zakresie stałego dostępu do sieci Internet, powiększając tym samym wachlarz oferowanych szybkości łączy internetowych oraz zwiększając możliwe do zaoferowania szybkości. Przykładem może tu być telewizja kablowa UPC, która oferuje stałe łącze do sieci Internet z szybkością do 12 Mbit/s już za cenę 249 złotych brutto miesięcznie.

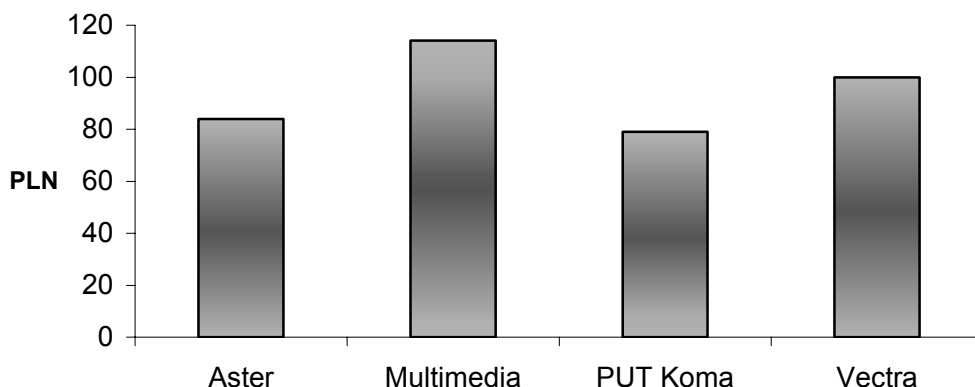
Poniżej zostały przedstawione ceny największych operatorów telewizji kablowej za stały dostęp do sieci Internet w zależności od szybkości łącza. Zaprezentowane szybkości łączy są najczęściej oferowanymi szybkościami w cennikach operatorów.

Ceny stałego dostępu do Internetu z szybkością do 128 kbit/s największych operatorów telewizji kablowej w 2005 roku, z VAT, w PLN.

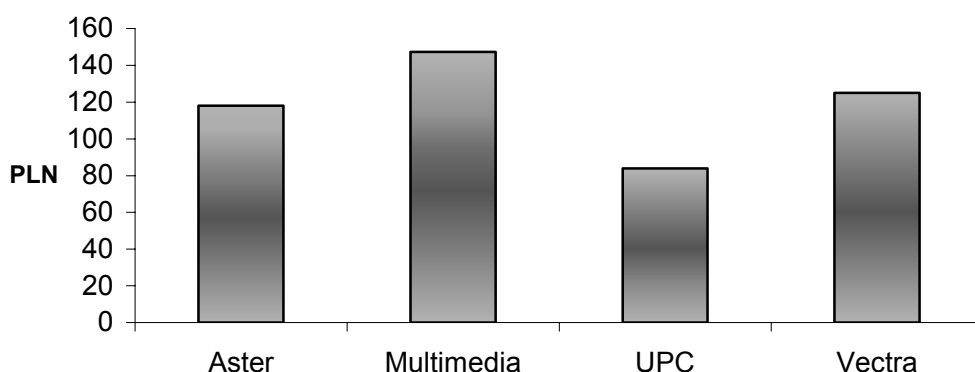
Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie oferty operatorów.

**Ceny stałego dostępu do Internetu z szybkością do 512 kbit/s
największych operatorów telewizji kablowej
w 2005 roku, z VAT, w PLN.**

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie oferty operatorów.

**Cena stałego dostępu do Internetu z szybkością 1024 kbit/s
największych operatorów telewizji kablowej
w 2005 roku, z VAT, w PLN.**

Źródło: Opracowanie własne UKE na podstawie oferty operatorów.

Poza przedstawionymi powyżej szybkościami stałego dostępu do sieci Internet operatorzy telewizji kablowych często oferują takie szybkości jak: 256 kbit/s, 768 kbit/s, 1,5 Mbit/s oraz 2 Mbit/s.

Z zamieszczonych powyżej wykresów widać, że ceny za stały dostęp do sieci Internet oferowany przez operatorów telefonii stacjonarnej są nieco wyższe od cen operatorów telewizji kablowej czym tłumaczyć należy stale rosnące zainteresowanie usługami świadczonymi przez dostawców telewizji kablowej.

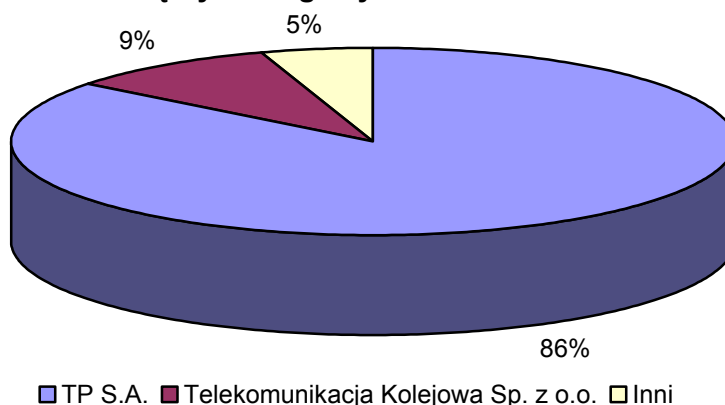
VII Dzierżawa łączy

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 lipca 2004 roku Prawo telekomunikacyjne rozpoczęły się prace nad nowym rozporządzeniem w sprawie minimalnego zestawu łączy dzierżawionych, aby określić zestaw łączy wraz z wymaganiami technicznymi, jakie musi oferować przedsiębiorca telekomunikacyjny o znaczącej pozycji na rynku telekomunikacyjnym w Polsce. Prace na ww. rozporządzeniem zakończyły się w 2005 roku, w dniu 11 sierpnia 2005 roku Minister Infrastruktury wydał rozporządzenie w sprawie zakresu usługi zapewnienia minimalnego zestawu łączy dzierżawionych. W rozporządzeniu tym został określony zakres usługi obejmującej zapewnienie minimalnego zestawu łączy dzierżawionych oraz ich parametry techniczne. W porównaniu do poprzedniego rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie usługi dzierżawy łączy telekomunikacyjnych z dnia 29 kwietnia 2004 roku, w rozporządzeniu z dnia 11 sierpnia 2005 roku nie znajdują się uregulowania dotyczące zasady rozliczeń i kalkulacji opłat z tytułu świadczenia usługi dzierżawy łączy telekomunikacyjnych przez operatora o znaczącej pozycji rynkowej, nie zawiera również opisu minimalnego zakresu oferty określającej ramowe warunki zawierania z innymi operatorami umów o świadczenie usługi dzierżawy łączy telekomunikacyjnych.

Struktura detalicznego rynku dzierżawy łączy telekomunikacyjnych

W 2005 roku przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, który miał największy udział w detalicznym rynku dzierżawy łączy telekomunikacyjnych pod względem przychodów z poszczególnych rodzajów oraz liczby łączy była, podobnie jak w latach poprzednich, Telekomunikacja Polska S.A.

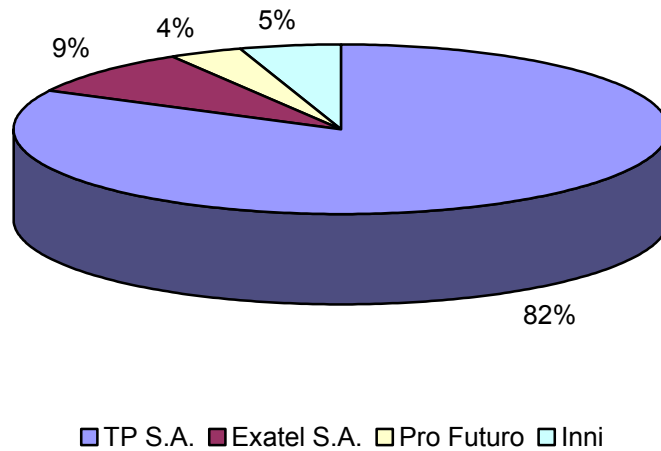
Procentowy udział przedsiębiorców telekomunikacyjnych w przychodach z dzierżawy łączy analogowych w 2005 roku.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych zawartych w formularzach do badania konkurencyjności oraz formularzy sprawozdawczych UKE.

Udział TP S.A. w detalicznym rynku dzierżawy łączy analogowych kształtował się na bardzo wysokim poziomie - powyżej 85%. Operator ten ma stabilną i silną pozycję w tym segmencie rynku dzierżawy łączy, w ostatnich latach jego udział w omawianym rynku usług nie spadł poniżej 70%.

Procentowy udział przedsiębiorców telekomunikacyjnych w przychodach z dzierżawy łączy 64 i n*64 kbit/s w 2005 roku.

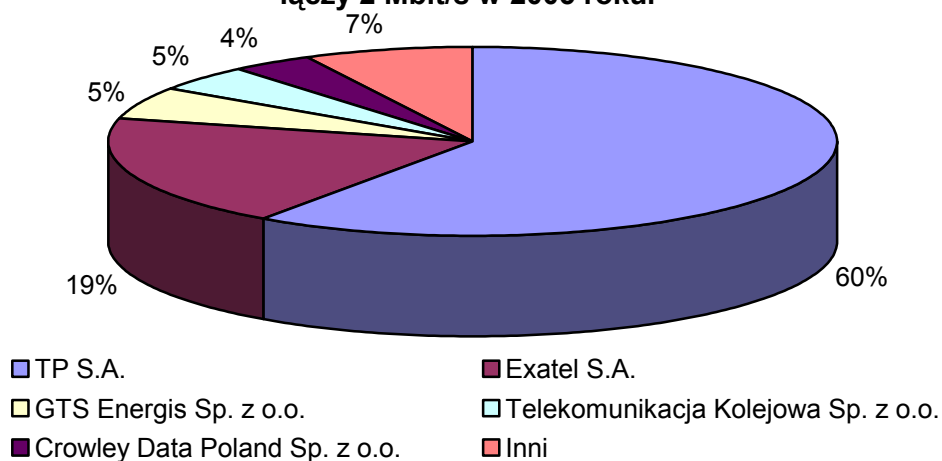

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych zawartych w formularzach do badania konkurencyjności oraz formularzy sprawozdawczych UKE

Podobnie udział TP S.A. w rynku dzierżawy cyfrowych łączy 64 i n*64 kbit/s był w 2005 roku najwyższy i wynosił 82%.

Poniżej zostały przedstawione udziały przedsiębiorców telekomunikacyjnych w przychodach z dzierżawy łączy 2 Mbit/s.

Procentowy udział przedsiębiorców telekomunikacyjnych w przychodach z dzierżawy łączy 2 Mbit/s w 2005 roku.

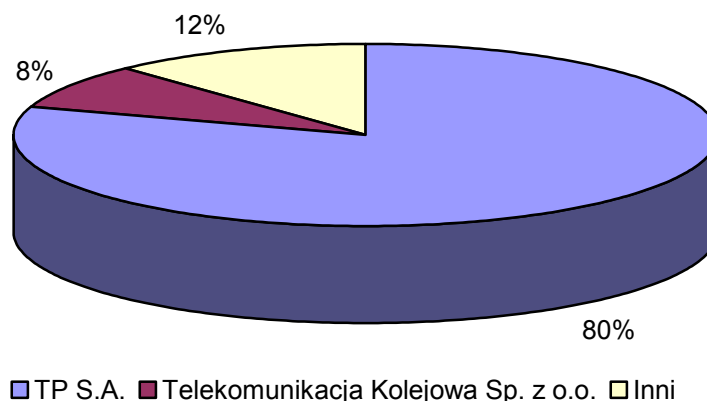
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych zawartych w formularzach do badania konkurencyjności oraz formularzy sprawozdawczych UKE.

Także w segmencie łączy 2 Mbit/s TP S.A. ma nadal silną pozycję mimo, że jej udział jest mniejszy niż w pozostałych segmentach tego rynku. Udział ten w latach 2003-2005 wynosił

od 56% do 60%. Jedynie w 2002 roku operator ten miał dużo większy udział pod względem przychodów z łączy 2 Mbit/s i wynosił on 89%.

Poniżej zostały przedstawione udziały przedsiębiorców telekomunikacyjnych w liczbie łączy analogowych dzierżawionych na detalicznym rynku dzierżawy łączy. Podobnie jak w przypadku udziału pod względem przychodów, także pod względem liczby łączy analogowych TP S.A., jest operatorem, który ma niewątpliwie pozycję lidera na detalicznym rynku łączy dzierżawionych.

Procentowy udział przedsiębiorców telekomunikacyjnych w liczbie łączy analogowych w 2005 roku.

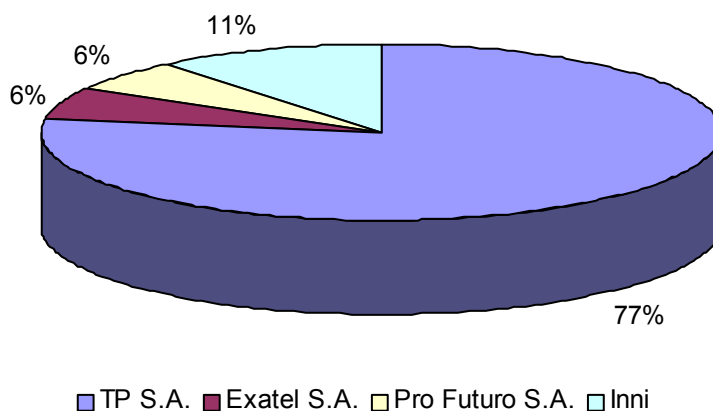

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych zawartych w formularzach do badania konkurencyjności oraz formularzy sprawozdawczych UKE.

Powyżej przedstawiony udział w liczbie łączy analogowych pokazuje, że TP S.A. ma znaczną przewagę nad drugą pod względem udziałów Telekomunikacją Kolejową Sp. z o.o.

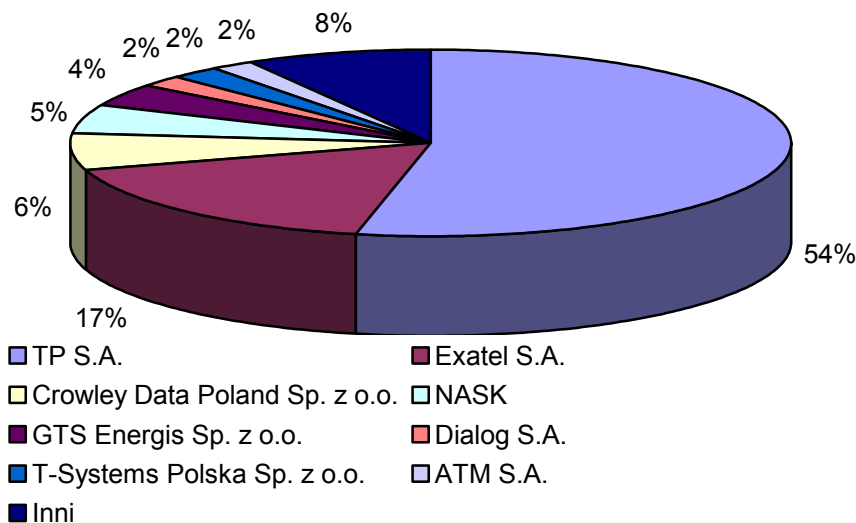
Poniżej zostały przedstawione udziały przedsiębiorców telekomunikacyjnych w liczbie dzierżawionych łączy 64, n*64 kbit/s oraz 2 Mbit/s na detalicznym rynku dzierżawy łączy.

Procentowy udział przedsiębiorców telekomunikacyjnych w liczbie łączy 64 i n*64 kbit/s w 2005 roku.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych zawartych w formularzach do badania konkurencyjności oraz formularzy sprawozdawczych UKE.

Procentowy udział przedsiębiorców telekomunikacyjnych w liczbie łączy 2 Mbit/s w 2005 roku.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych zawartych w formularzach do badania konkurencyjności oraz formularzy sprawozdawczych UKE.

Zarówno w segmencie łączy o przepustowości 64 kbit/s, n*64 kbit/s oraz 2 Mbit/s TP S.A. posiada udziały pod względem liczby łączy powyżej 50%. Dla łączy 64 i n*64 kbit/s udziały kształtowały się na poziomie 77%, a dla łączy 2 Mbit/s na poziomie 54%. Tak samo jak w przypadku łączy analogowych przewaga TP S.A. nad pozostałymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi pod względem udziałów w przychodach oraz w liczbie łączy jest znaczna i świadczy, że jego pozycja w tym segmencie rynku jest nadal silna.

Z powyższych zestawień wynika, że TP S.A. w 2005 roku nadal posiadała bardzo silną pozycję w tym segmencie rynku telekomunikacyjnego. Nadal widoczna jest też znaczna przewaga spółki nad pozostałymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi działającymi na rynku świadczenia detalicznej usługi dzierżawy łączy telekomunikacyjnych, zarówno pod względem udziałów w przychodach z łączy dzierżawionych jak i udziałów w liczbie łączy dzierżawionych. Posiadana przez TP S.A. infrastruktura wykorzystywana lub też mogąca być wykorzystana do świadczenia ww. usługi daje temu operatorowi znaczącą przewagę nad innymi podmiotami występującymi na tym rynku. W odróżnieniu od pozostałych operatorów, którzy sami musieli zbudować swe sieci telekomunikacyjne umożliwiające im świadczenie usług dzierżawy łączy, posiadanie przez TP S.A. najlepiej rozbudowanej pod względem zasięgu infrastruktury telekomunikacyjnej jest wynikiem przede wszystkim uwarunkowań historycznych, dzięki którym stała się ona posiadaczem największej sieci telekomunikacyjnej w Polsce.

VIII Współpraca międzyoperatorska

W 2005 r. Urząd prowadził stałe prace związane ze współpracą międzyoperatorską. Spośród 13 rozstrzygnięć wydanych w tym zakresie w 2005 roku do najważniejszych należy zaliczyć wprowadzenie oferty ramowej w zakresie dzierżawy łącza oraz w zakresie uwolnienia pętli abonenckiej a także prace nad ofertą określającą ramowe warunki w zakresie dostępu do lokalnej pętli abonenckiej poprzez dostęp do węzłów sieci telekomunikacyjnej na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych.

Istotne dla rynku było również wyznaczenie 3 rynków właściwych w zakresie współpracy międzyoperatorskiej pomiędzy operatorami sieci stacjonarnych oraz 2 rynków właściwych w zakresie współpracy międzyoperatorskiej pomiędzy operatorami sieci ruchomych określonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2004 roku w sprawie określenia rynków właściwych podlegających analizie przez Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty. Te rynki to:

- Rynek świadczenia usługi rozpoczynania połączeń w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej;
- Rynek świadczenia usługi zakańczania połączeń w poszczególnych stacjonarnych publicznych sieciach telefonicznych;
- Rynek świadczenia usługi tranzytu połączeń w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej
- Rynek świadczenia usługi dostępu i rozpoczynania połączeń w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych;
- Rynek świadczenia usługi zakańczania połączeń głosowych w poszczególnych ruchomych publicznych sieciach telefonicznych.

Na podstawie danych i informacji zebranych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych w pierwszym kwartale 2005 roku, przeprowadzone zostały analizy poszczególnych rynków właściwych w tym rynków z zakresu współpracy międzyoperatorskiej mające na celu stwierdzenie czy na danym rynku właściwym istnieje konkurencyjność lub też stwierdzenie braku konkurencyjności. Na podstawie przeprowadzonych analiz zostały przygotowane projekty decyzji w sprawie wyznaczenia przedsiębiorców zajmujących pozycje znaczące na ww. rynkach właściwych. Na podstawie przedmiotowych analiz Prezes UKE wyda decyzje wyznaczające przedsiębiorców o znaczącej pozycji rynkowej oraz nałoży obowiązki regulacyjne na takich przedsiębiorców zawarte w ustawie Prawo Telekomunikacyjne z dnia 16 lipca 2004 roku.

Struktura rynku w zakresie połączeń w sieciach stacjonarnych.

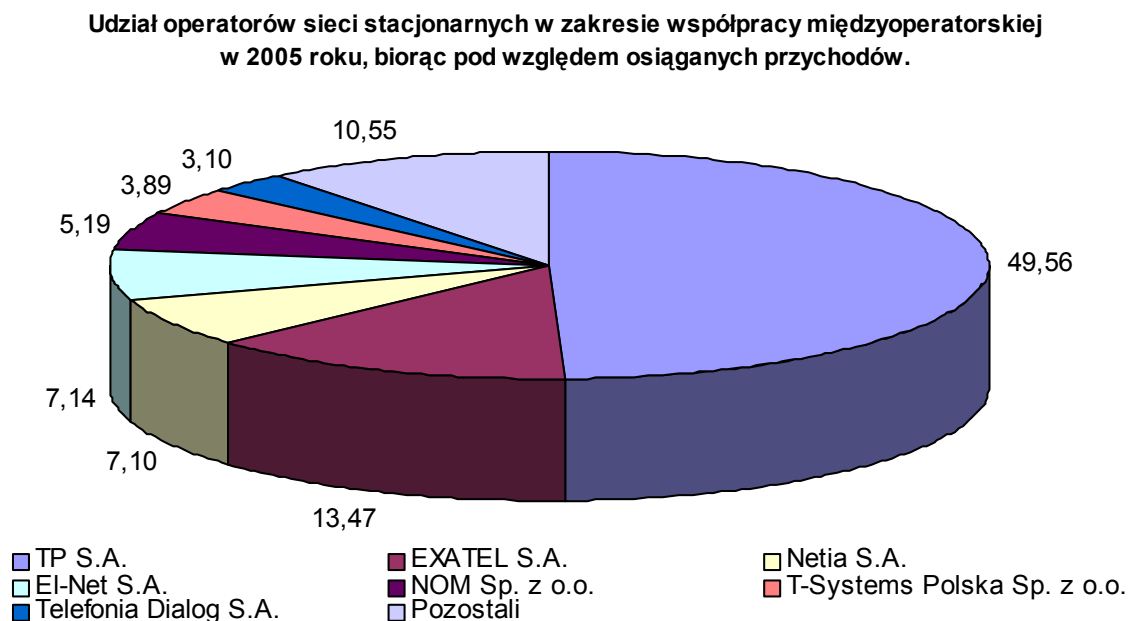
Operatorzy telefonicznych sieci stacjonarnych działający na rynku połączeń międzyoperatorskich to podmioty świadczące usługi telekomunikacyjne użytkownikom końcowym za pomocą punktów styku sieci własnej z siecią innego operatora (w większości przypadków jest to TP S.A.). Obecnie w Polsce, poza operatorem zasiedziałym czyli TP S.A. istotnymi uczestnikami w rynku są:

- Netia S.A.
- EXATEL S.A.
- Regionalne Sieci Telekomunikacyjne EI-Net S.A.
- Telefonía Dialog S.A.
- Niezależny Operator Międzystrefowy Sp. z o.o.
- T-Systems Polska Sp. z o.o.

Wymienieni operatorzy wraz z TP S.A. osiągnęli na koniec 2005 roku przychody z tytułu realizacji połączeń międzyoperatorskich w wysokości około 1.471 mln PLN, co stanowi około 89% udziału w rynku połączeń międzyoperatorskich w zakresie realizacji połączeń w sieciach stacjonarnych. W poprzednim – 2004 roku przedstawiona powyżej grupa

operatorów osiągnęła około 94% udziału w rynku połączeń międzyoperatorskich. Jak widać udział wskazanej powyżej grupy operatorów zmniejszył się o 5% w stosunku do roku poprzedniego. Jednak również kwota przychodów osiągniętych przez operatorów sieci stacjonarnych w zakresie współpracy międzyoperatorskiej w 2005 roku była niższa od tej z roku poprzedniego i stanowiła ok. 79% kwoty przychodów osiągniętych przez operatorów sieci stacjonarnych w 2004 roku.

Poniższy wykres przedstawia udział podmiotów przedstawionych powyżej jako największych operatorów sieci stacjonarnych w rynku współpracy międzyoperatorskiej na koniec 2005 roku.

Źródło: Dane z formularzy informacyjnych UKE

Z powyższego wykresu wynika, że nadal największy udział w rynku połączeń międzyoperatorskich posiada operator zasiedziały, którego udział na koniec 2005 roku wyniósł prawie 50%. Na drugim miejscu z prawie 13,5% udziałem w przedmiotowym rynku znajduje się EXATEL S.A. Natomiast dalsze miejsca zajmują odpowiednio:

EI-Net S.A. i Netia S.A. – z nieco ponad 7% udziałem w rynku połączeń międzyoperatorskich.

Dodać należy, że w powyższej analizie zostały wykorzystane dane i informacje przesłane przez operatorów w formularzach informacyjnych za 2005 rok, dotyczące współpracy międzyoperatorskiej (Formularz nr 4).

Rozliczenia w sieciach stacjonarnych.

Istotną kwestią we współpracy międzyoperatorskiej są stawki rozliczeniowe. Wysokość opłat pobieranych z tytułu rozliczeń międzyoperatorskich jest istotnym czynnikiem wpływającym na rozwój konkurencji na rynku. Opłaty te stanowią istotny koszt w prowadzeniu działalności telekomunikacyjnej przez operatorów alternatywnych, a tym samym determinują ich możliwości w zakresie tworzenia konkurencyjnych ofert cenowych dla odbiorców usług.

Stawki rozliczeniowe (uśrednione) obowiązujące w latach 2003-2005 w rozliczeniach międzyoperatorskich pomiędzy TP S.A. oraz innymi operatorami zawierającymi umowy o połączeniu sieci z operatorem dominującym

Średnie stawki rozliczeniowe w latach 2003-05 (w PLN)	2003			2004			2005		
	T1	T2	T3	T1	T2	T3	T1	T2	T3
za rozpoczęcie połączenia lokalnego	0,0542	0,0406	0,0271	0,0285	0,0214	0,0143	0,0285	0,0214	0,0143
za rozpoczęcie połączenia strefowego				0,0476	0,0357	0,0238	0,0476	0,0357	0,0238
za rozpoczęcie połączenia w OT w sieci TP	0,0633	0,0474	0,0316	0,0565	0,0424	0,0282	0,0565	0,0424	0,0282
za zakończenie połączenia lokalnego				0,0285	0,0214	0,0143	0,0285	0,0214	0,0143
za zakończenie połączenia strefowego				0,0476	0,0357	0,0238	0,0476	0,0357	0,0238
za zakończenie połączenia w OT w Sieci TP	0,0744	0,0558	0,0372	0,0565	0,0424	0,0282	0,0565	0,0424	0,0282
za zakończenie połączenia poza OT w sieci TP	0,0953	0,0715	0,0477	0,0738	0,0553	0,0369	0,0738	0,0553	0,0369
za tranzyt strefowy (TS) w sieci TP	0,0305	0,0228	0,0152	0,0154	0,0116	0,0077	0,0154	0,0116	0,0077
za Tranzyt w OT w sieci TP	0,0503	0,0378	0,0252	0,0240	0,0180	0,0120	0,0240	0,0180	0,0120
za Tranzyt poza OT w sieci TP	0,0653	0,0490	0,0327	0,0492	0,0369	0,0246	0,0492	0,0369	0,0246

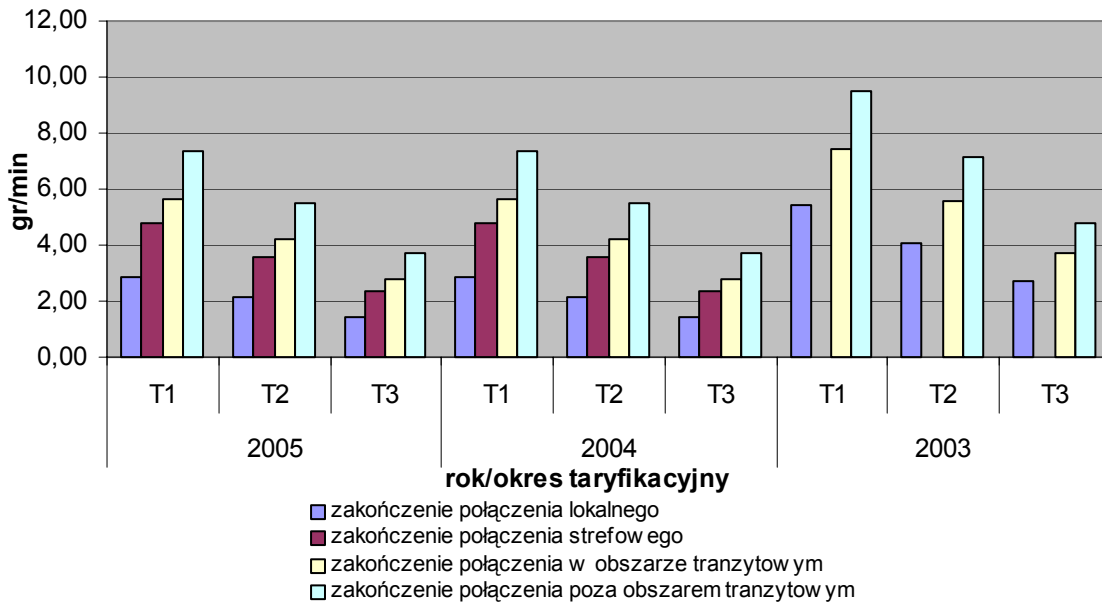
Analizując powyższą tabelę można wywnioskować, że w 2004 roku ustalane w rozliczeniach międzyoperatorskich stawki za poszczególne usługi uległy obniżeniu w porównaniu z rokiem 2003. Dotyczy to bez wyjątku wszystkich usług interkonektowych świadczonych przez Telekomunikację Polską S.A. na rzecz innych operatorów sieci stacjonarnych. Należy także zauważyć, że w 2005 roku wysokość stawek stosowanych w rozliczeniach międzyoperatorskich z operatorem zasiedziałym nie uległa zmianie w stosunku do roku poprzedniego. Zasady rozliczeń stosowane przez TP S.A. w umowach międzyoperatorskich zawartych w latach 2004-2005 stanowiły odzwierciedlenie zasad określonych w Ofercie Ramowej TP dotyczącej łączenia sieci telekomunikacyjnych zatwierdzonej przez Regulatora i opublikowanej w czerwcu 2004 roku, pomimo uchylecia wyrokiem WSA w lipcu 2005 roku decyzji Prezesa URTiP zatwierdzającej przedmiotową ofertę ramową TP.

Z 22 umów międzyoperatorskich zawartych w 2005 roku, 13 umów dotyczyło połączenia sieci a pozostałe umowy dotyczyły usług dodatkowych. Zaznaczyć należy, że aż 20 umów zawarli operatorzy sieci stacjonarnych a tylko 2 zostały zawarte przez operatorów sieci stacjonarnych z jednym z operatorów sieci mobilnych.

W związku z zatwierdzeniem przez Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty Oferty Ramowej w zakresie łączenia sieci telekomunikacyjnych opracowanej przez Telekomunikację Polską S.A., zasady rozliczeń oraz wysokość stawek rozliczeniowych w niej określonych zaczęły obowiązywać w umowach międzyoperatorskich zawieranych z TP S.A. po dacie zatwierdzenia ww. oferty. Zatwierdzenie RIO spowodowało, że stawki stosowane przez TP S.A. we współpracy z innymi operatorami nie mogą być wyższe, niż zatwierdzone w Ofercie Ramowej. Pomimo obowiązywania oferty w 2004 r. oraz dodatkowo uchylecia przez WSA decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty w sprawie zatwierdzenia Oferty Ramowej TP określającej warunki ramowe łączenia sieci telekomunikacyjnych, w lipcu 2005 roku zasady rozliczeń oraz wielkość stawek rozliczeniowych określone w przedmiotowej ofercie obowiązuje dotychczas i nadal operatorzy alternatywni zawierają umowy o współpracy lub o połączeniu sieci z operatorem zasiedziałym opierając się na warunkach zawartych w RIO 2004.

Poniższy wykres przedstawia wysokość stawek za zakończenie połączenia zawartą w Ofercie Ramowej wraz z porównaniem do cen z 2003 roku.

Porównanie stawek za zakończenie połączenia w sieciach stacjonarnych w latach 2003-2005

Źródło: Dane UKE

Rozliczenia przy połączeniach do sieci ruchomych - F2M

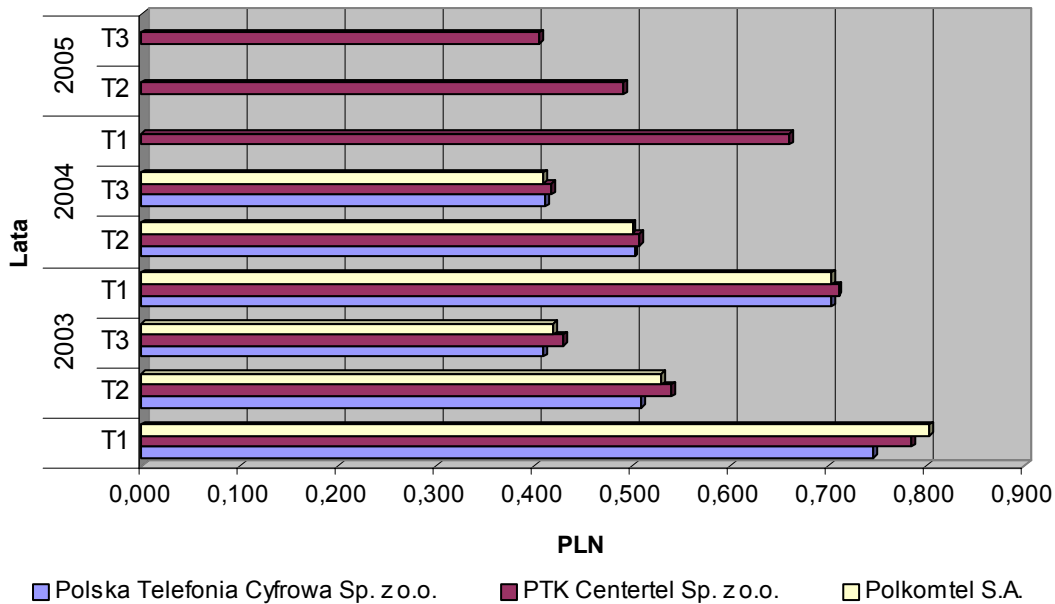
Poniższa tabela przedstawia przedziały stawek obowiązujących w latach 2002-2005 w rozliczeniach międzyoperatorskich **za minutę połączenia** rozpoczynanego w sieciach operatorów stacjonarnych i **zakończanego w sieciach ruchomych** – należne operatorowi sieci ruchomej.

Nazwa Operatora	2003			2004			2005		
	T1	T2	T3	T1	T2	T3	T1	T2	T3
Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.	0,735-0,755	0,50-0,52	0,40-0,42	0,650-0,755	0,480-0,525	0,400-0,425			
PTK Centertel Sp. z o.o.	0,785	0,540	0,430	0,650-0,770	0,480-0,535	0,400-0,435	0,650-0,670	0,480-0,500	0,400-0,410
Polkomtel S.A.	0,755-0,85	0,515-0,545	0,410-0,430	0,650-0,755	0,480-0,520	0,400-0,420			

Analizując powyższe stawki, zauważyć należy, że stawki rozliczeniowe należne operatorom sieci ruchomych za minutę połączenia zakończanego w ich sieciach zmalały. W badanych latach 2003 – 2005 stawki za zakończenie połączenia w sieci ruchomej rozpoczynanego w sieci stacjonarnej zostały obniżone o 8,5-10 gr. w okresach taryfikacyjnych – T1 i T2 oraz przeciętnie o 1 gr. w okresie T3, co stanowi niewielkie obniżenie ww. stawek interkonektowych na korzyść operatorów sieci stacjonarnych, a pośrednio również użytkowników będących abonentami tych operatorów.

Poniższy wykres przedstawia zmiany w wysokości stawek rozliczeniowych F2M stosowanych we współpracy międzyoperatorskiej pomiędzy operatorami sieci stacjonarnych i ruchomych w latach 2003-2005.

Wielkość stawek F2M stosowanych w rozliczeniach międzyoperatorskich w latach 2003-2005.

Źródło: Umowy międzyoperatorskie

Poniższa tabela przedstawia przedziały stawek obowiązujących w latach 2002-2005 w rozliczeniach międzyoperatorskich za minutę połączenia rozpoczynanego w sieciach operatorów komórkowych i zakańczanego w sieciach operatorów stacjonarnych – należne operatorowi sieci stacjonarnej.

Nazwa Operatora*	2003			2004			2005		
	T1	T2	T3	T1	T2	T3	T1	T2	T3
Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.	0,07	0,05	0,035	0,065	0,050	0,035			
PTK Centertel Sp. z o.o.	0,032	0,024	0,016	0,032	0,024	0,016	0,0600-0,0875	0,0400-0,0675	0,0300-0,0475
Polkomtel S.A.	0,07	0,0525	0,045	0,060	0,045	0,030			

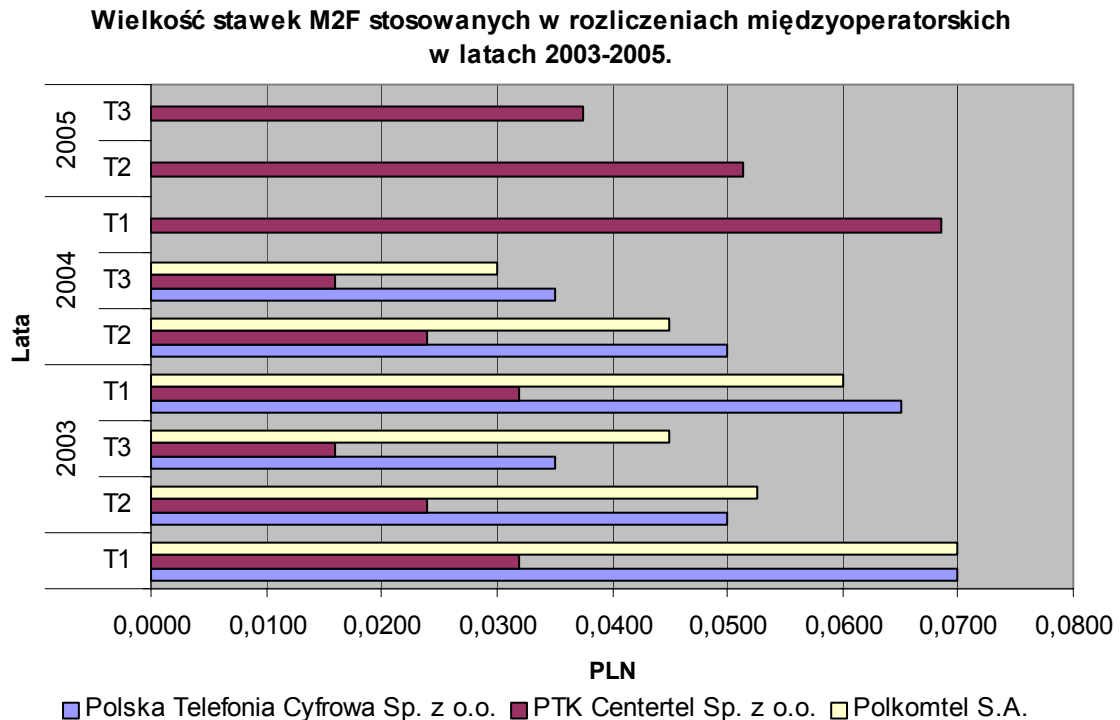
*Operatorzy sieci komórkowych, w których w sieci zakańczano połączenia rozpoczynane w sieciach stacjonarnych.

Analizując połączenia rozpoczynane w sieciach operatorów sieci ruchomych i zakańczane w sieciach operatorów stacjonarnych w badanych latach 2003-2005, zauważyć należy wzrost stawek należnych operatorom stacjonarnym za zakańczanie połączeń w ich sieciach rozpoczynanych w sieci ruchomej należącej do PTK Centertel. Stawki rozliczeniowe za zakańczanie połączeń w sieciach stacjonarnych, a rozpoczynanych w sieci PTK Centertel w 2005 roku wzrosły dwukrotnie w porównaniu z 2003 rokiem. W poprzednich latach stawki te pozostawały na tym samym poziomie. Związane jest to ze zwiększoną aktywnością PTK Centertel w zakresie współpracy międzyoperatorskiej z niezależnymi operatorami stacjonarnymi.

W przypadku umów zawieranych z pozostałymi operatorami sieci ruchomych tj. spółkami PTC Sp. z o.o. oraz Polkomtel S.A., stawki rozliczeniowe M2F uległy zmianom w 2004 roku, kiedy to zostały nieznacznie obniżone o ok. 1-1,5 gr. w poszczególnych okresach taryfikacyjnych. Brak informacji w tym zakresie o ostatnim roku działalności tych operatorów uniemożliwił przeanalizowanie ostatniego z badanych lat pod względem zmian

w wielkościach stawek za zakańczanie połączeń w sieciach operatorów stacjonarnych rozpoczynanych w sieciach PTC i Polkomtela.

Poniższy wykres przedstawia wysokość stawek M2F stosowanych w rozliczeniach międzyoperatorskich w latach 2003-2005, zgodnie z informacjami zawartymi w umowach międzyoperatorskich posiadanych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej.

Źródło: umowy międzyoperatorskie

Podsumowując, należy stwierdzić, że w badanym okresie tj. w latach 2003-2005, zaszły niewielkie zmiany w wysokości stawek rozliczeniowych stosowanych w rozliczeniach F2M pomiędzy operatorami sieci stacjonarnych i operatorami sieci ruchomych. PTK Sp. z o.o. w 2004 roku obniżyła stawkę za zakończenie połączenia we własnej sieci w okresie taryfikacyjnym T1 o ok. 6% w porównaniu z rokiem poprzednim, a stawkę stosowaną w okresie taryfikacyjnym T2 obniżono o ok. 1,5%. Średnie stawki stosowane w rozliczeniach w okresie taryfikacyjnym T3 nie uległy zmianie w 2004 roku.

PTK Centertel Sp. z o.o. również obniżyła wielkość stawek za zakończenie połączenia w swojej sieci w 2004 roku w następujący sposób – stawka stosowana w okresie T1 została zmniejszona o ok. 10%, stawka z okresu T2 – o ok. 6%, natomiast stawka stosowana w okresie T3 – zmniejszyła się o 3% w porównaniu z rokiem 2003. Dodać należy, że w 2005 roku operator również dokonał obniżki stawek międzyoperatorskich za zakończenie połączenia w sieci IDEA/ORANGE w następujący sposób: stawka stosowana w okresie T1 uległa zmniejszeniu o dalsze 7%, natomiast stawki stosowane w okresach taryfikacyjnych T2 i T3 – o 3%.

Ostatni z operatorów sieci ruchomych – POLKOMTEL S.A. podobnie do operatora PTK Sp. z o.o. dokonał obniżki stawek za zakończenie połączenia we własnej sieci tylko w 2004 roku. Stawkę stosowaną w rozliczeniach międzyoperatorskich w okresie T1 obniżył o 12,5% w stosunku do 2003 roku, natomiast stawkę stosowaną w rozliczeniach w okresie taryfikacyjnym T2 obniżył o 5,5%. Najmniejsza zmiana dotyczyła stawki za zakończenie połączenia w sieci Polkomtela stosowanej w okresie T3 – jej wielkość została zmniejszona o 2,5% w porównaniu z rokiem 2003.

Stawki za zakończenie połączenia w sieci stacjonarnej rozpoczętego w sieci ruchomej również uległy niewielkiej zmianie w badanym okresie czyli w latach 2003-2005. Przy czym zmniejszenie stawek za zakończenie połączenia w sieci stacjonarnej przychodzącego z sieci ruchomej zaobserwować można było tylko w umowach zawieranych z PTC Sp. z o.o. i Polkomtel S.A. Operatorzy sieci stacjonarnej, którzy w 2004 roku zawarli umowy o współpracy z pierwszym z wymienionych operatorów sieci ruchomych obniżyli stawki za zakończenie połączenia we własnej sieci, stosowanej w okresie taryfikacyjnym T1 o 7% w porównaniu z 2003 rokiem. Natomiast operatorzy, którzy w 2004 roku zawarli umowy o współpracy z drugim z wymienionych powyżej operatorów – spółką POLKOMTEL S.A. obniżyli stawki za zakończenie połączenia we własnej sieci, obowiązujących we wszystkich 3 okresach taryfikacyjnych. Przy czym wielkość stawek stosowanych w okresach taryfikacyjnych T1 i T2 została obniżona o 14% w porównaniu z 2003 rokiem, natomiast stawka określona dla okresu taryfikacyjnego T3 zmniejszyła się aż o 33% w porównaniu z rokiem poprzednim.

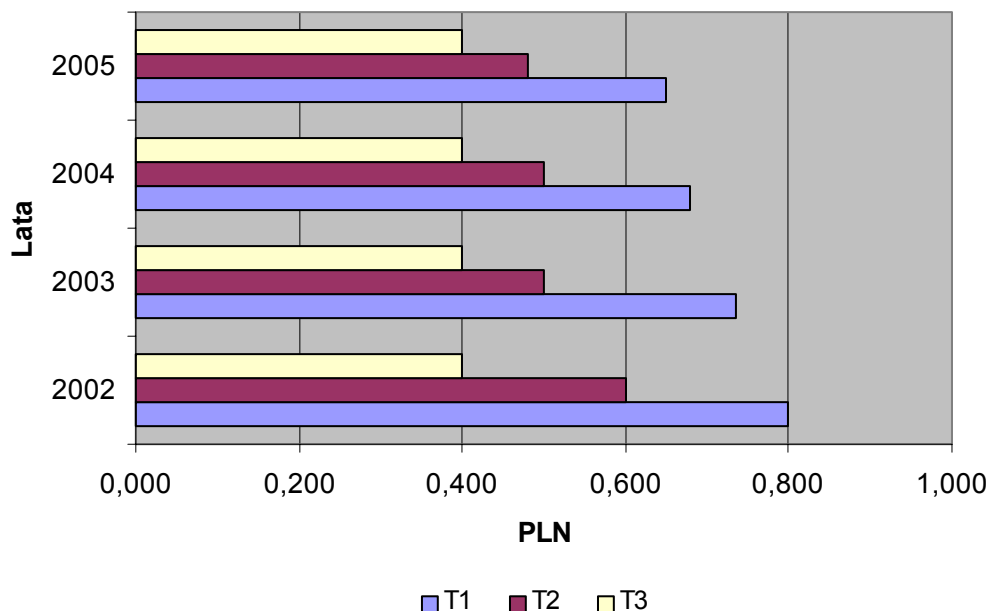
Brak informacji, wynikający z niedostarczenia umów międzyoperatorskich zawartych w 2005 roku przez powyżej opisanych operatorów uniemożliwił porównanie stawek za 2005 rok ze stawkami za lata poprzednie.

Natomiast operatorzy sieci stacjonarnej zawierający umowy o współpracy z trzecim z operatorów sieci ruchomych – spółką PTK Centertel Sp. z o.o. w 2005 roku wynegocjowali przeszło dwukrotną podwyżkę stawek rozliczeniowych za zakończenie połączenia przychodzącego z sieci tego operatora w ich sieciach stacjonarnej.

Rozliczenia w sieciach ruchomych.

Poniższy wykres przedstawia wielkość stawek rozliczeniowych za zakończenie połączenia w sieci ruchomej rozpoczętego również w sieci ruchomej w latach 2002-2005.

Stawki IC za połączenia M2M w latach 2002-2005 (w PLN)

Źródło: dane UKE

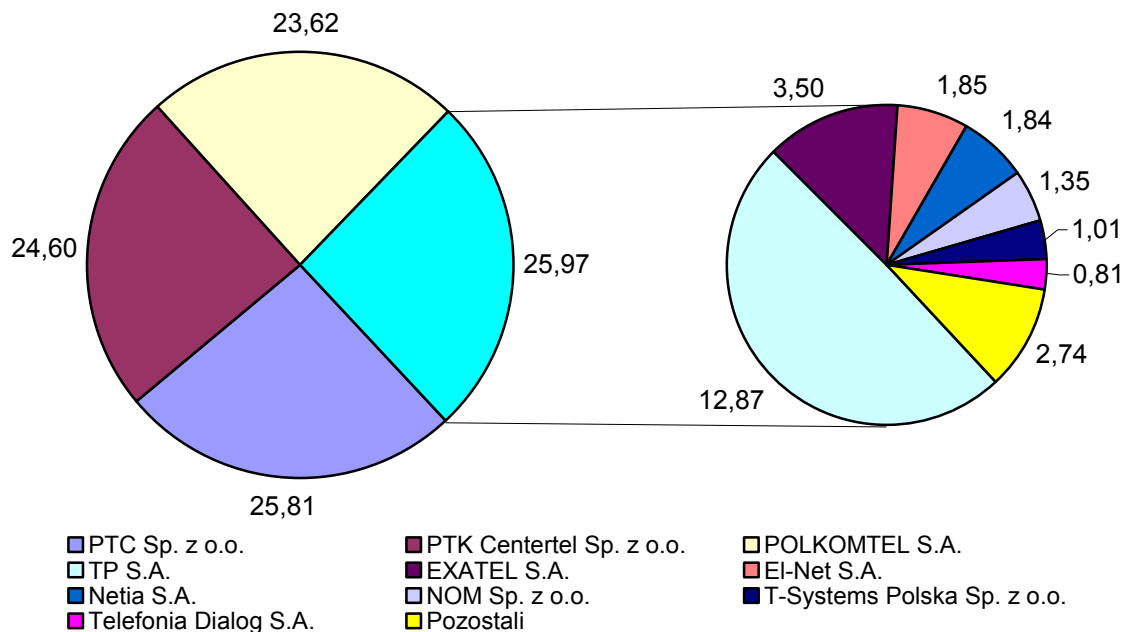
W rozliczeniach międzyoperatorskich typu M2M w badanym okresie nastąpił spadek opłat w okresach taryfikacyjnych T1 i T2. Bez zmian pozostały stawki w okresie taryfikacyjnym T3.

Średnio stawki za zakończenie połączeń w sieciach ruchomych rozpoczynanych również w sieciach ruchomych uległy obniżeniu o ok. 16-18% w latach 2002-2004. Natomiast ostatnim z badanych lat – 2005 roku wielkość tych stawek nie uległa zmianie.

Jednak, biorąc pod uwagę rynek połączeń międzyoperatorskich jako całość – nie dzieląc go na usługi telefonii stacjonarnej oraz usługi telefonii mobilnej – należy zauważyć, że już od kilku lat głównymi uczestnikami tego rynku pozostają operatorzy telefonii mobilnej, którzy na koniec 2005 roku osiągnęli ok. 74% wszystkich przychodów uzyskiwanych ze współpracy międzyoperatorskiej. Natomiast z 26% przychodów osiągniętych na tym rynku przez operatorów telefonii stacjonarnej, połowa tych przychodów należy do Telekomunikacji Polskiej S.A.

Poniższy wykres przedstawia procentowy udział wszystkich operatorów działających na przedmiotowym rynku w oparciu o przychody osiągnięte w 2004 roku.

Udział operatorów w rynku połączeń międzyoperatorskich w 2005 roku.

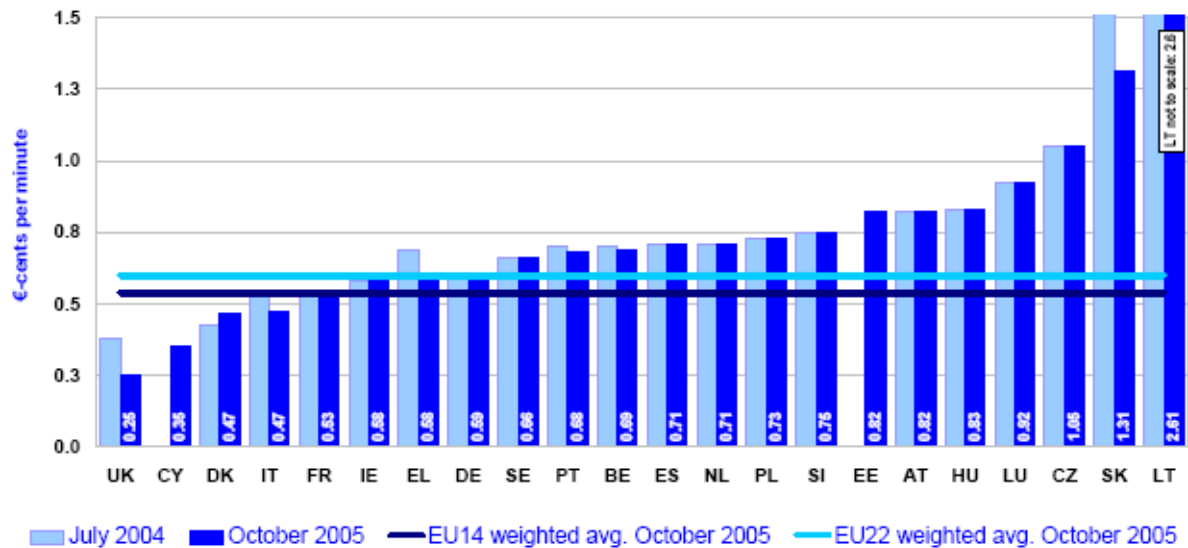

Źródło: formularze informacyjne UKE za 2005 rok.

Rozliczenia międzyoperatorskie na tle krajów Unii Europejskiej

Poniższe wykresy obrazują wysokość stawek rozliczeniowych stosowanych w rozliczeniach międzyoperatorskich w krajach UE – w tym w Polsce. Jest to opracowanie wykonane przez Komisję Europejską na podstawie danych od Regulatorów na potrzeby 11 Raportu Implementacyjnego. Poniższe wykresy przedstawiają średnie stawki za zakańczanie połączeń w sieciach wybranych europejskich operatorów zasiedziających obowiązujące w lipcu 2004 oraz październiku 2005 roku.

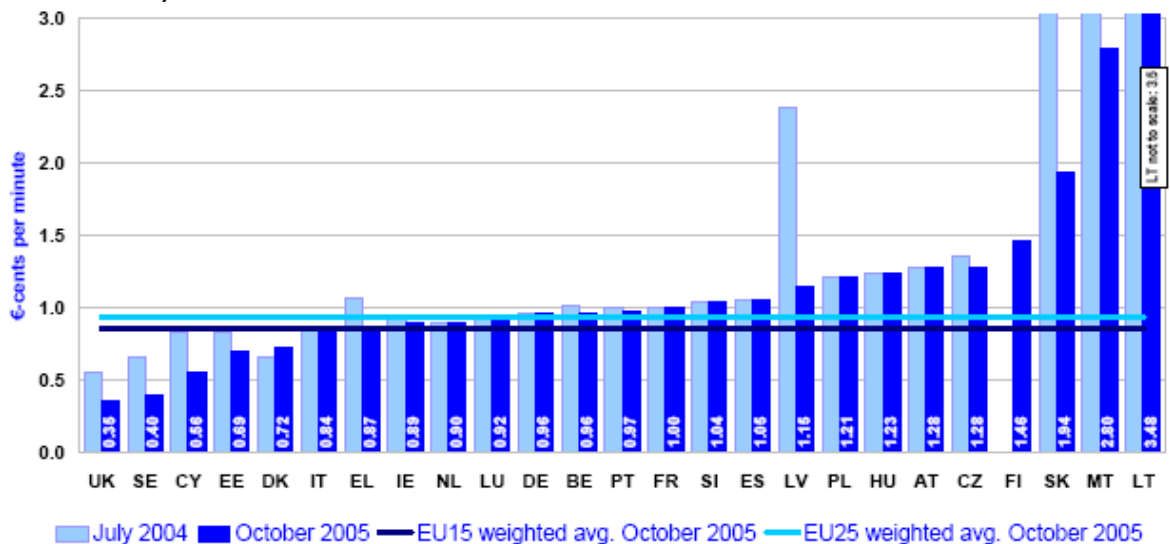
Wysokość stawek interkonektowych za zakończenie połączenia lokalnego w sieciach operatorów zasiedziających działających w krajach UE (w Eurocentach).

Źródło: 11 Raport Implementacyjny

Z powyższego wykresu wynika, że stawki za zakończenie połączenia lokalnego oferowane przez polskiego operatora zasiedziałego są wyższe od średniej przygotowanej zarówno dla krajów „starej” unii jak i dla 22 wybranych krajów należących obecnie do Unii Europejskiej. Biorąc pod uwagę poszczególnych operatorów – wyższe od TP S.A. stawki oferują operatorzy zasiedzający działający w następujących krajach: Austria, Węgry, Słowenia, Estonia, Łotwa, Litwa, Czechy i Słowacja.

Wielkość stawek interkonektowych za zakończenie połączenia z pojedynczym tranzytem w sieciach operatorów zasiedziałych działających w krajach UE (w Eurocentach).

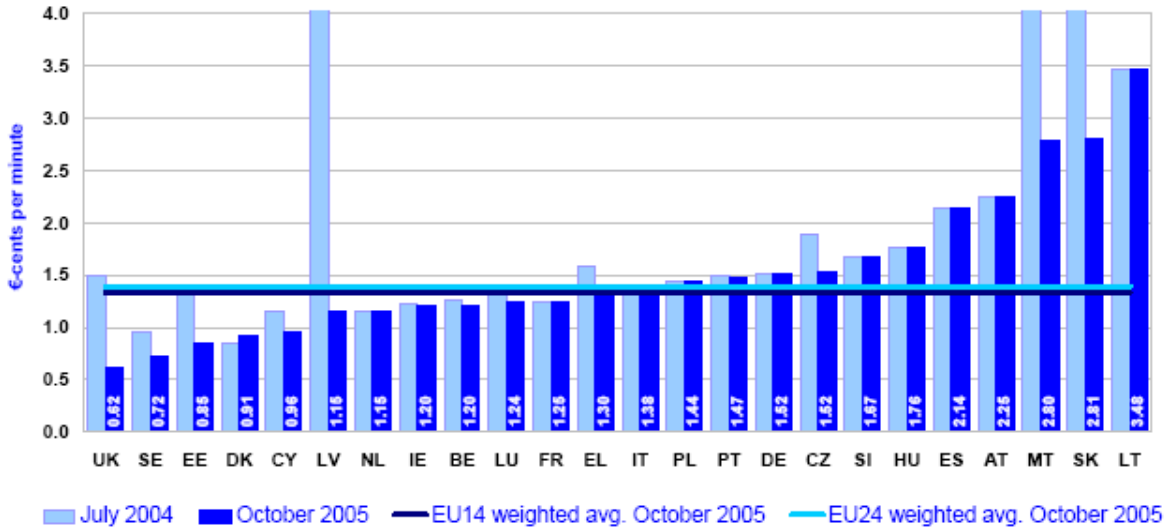

Źródło: 11 Raport Implementacyjny

Z powyższego wykresu wynika, że stawki za zakończenie połączenia z pojedynczym tranzytem stosowane w rozliczeniach przez polskiego operatora zasiedziałego również są wyższe od średniej przygotowanej zarówno dla krajów „starej” unii jak i dla wszystkich krajów obecnie należących do Unii Europejskiej. Przedmiotowe stawki stosowane przez TP S.A. w rozliczeniach z innymi operatorami za zakończenie połączenia w obszarze tranzytowym

TP (zgodnie z Ofertą Ramową w sprawie łączenia sieci) należą do grupy wyższych stawek. Wyższe od TP S.A. stawki za zakańczanie połączeń z pojedynczym tranzytem stosują tylko operatorzy z Austrii, Węgier, Finlandii, Czech, Słowacji, Malty i Łotwy.

Wielkość stawek interkonektowych za zakończenie połączenia z podwójnym tranzytem w sieciach operatorów zasiedziałyh działających w krajach UE (w Eurocentach).

Źródło: 11 Raport Implementacyjny

Z powyższego wykresu wynika, że stawki za zakończenie połączenia z podwójnym tranzytem stosowane w rozliczeniach przez polskiego operatora zasiedziałego są również - choć nieznacznie - wyższe od średniej przygotowanej zarówno dla 14 krajów „starej” unii jak i dla 24 wybranych krajów obecnie należących do Unii Europejskiej.

Podsumowując rok 2005 w zakresie współpracy międzyoperatorskiej, należy stwierdzić, że wprowadzając do obrotu prawnego dwie oferty ramowe TP określające warunki świadczenia usług dzierżawy łączy oraz świadczenia usług uwolnienia pętli lokalnej Prezes URTiP poddał polski rynek telekomunikacyjny dalszym regulacjom mającym na celu ułatwienie współpracy między operatorami. Przyczyniły się do tego również decyzje rozstrzygające spory międzyoperatorskie.

W zakresie stawek stosowanych w rozliczeniach międzyoperatorskich pomiędzy operatorem zasiedziałym a pozostałymi operatorami działającymi na polskim rynku telekomunikacyjnym nic nie zmieniło się w 2005 roku. Nadal obowiązywały zasady łączenia sieci oraz opłaty określone w Ofercie Ramowej TP w zakresie łączenia sieci zatwierdzonej przez Prezesa URTiP w połowie 2004 roku i uchylonej wyrokiem WSA w lipcu 2005 roku. Pomimo wycofania oferty ramowej TP tzw. RIO z obrotu prawnego, warunki w niej określone nadal funkcjonują w obrocie handlowym czyli nadal umowy zawierane przez TP z pozostałymi operatorami sieci stacjonarnych są oparte właśnie o RIO.

W zakresie zasad rozliczeń stosowanych przez operatorów sieci ruchomych zaszły niewielkie zmiany, w zawieranych w 2005 roku umowach o połączeniu sieci. Zmiana ta polegała na zwiększeniu wysokości stawek za zakańczanie połączeń w sieciach stacjonarnych rozpoczynanych w sieci PTK Centertel.

Natomiast przedział wielkości stawek za zakańczanie połączeń w sieciach ruchomych rozpoczynanych w sieciach stacjonarnych, a przynajmniej w sieci PTK Centertel nie zmienił się w 2005 roku. W zakresie rozliczeń za połączenia międzyoperatorskie stosowanych pomiędzy operatorami sieci ruchomych również nie zaszły w 2005 roku żadne zmiany, jeśli chodzi o wysokość stawek rozliczeniowych.

IX Użytkownicy końcowi

Ochrona interesów użytkowników końcowych

Prawo telekomunikacyjne zawiera szereg przepisów, które mają na celu ochronę interesów użytkowników końcowych. Z jednej strony są to szczegółowo określone obowiązki po stronie dostawców usług telekomunikacyjnych (wymienione w rozdziale II niniejszego raportu), z drugiej zaś strony są to uprawnienia Prezesa UKE w kwestiach ochrony interesów użytkowników końcowych. Prawo telekomunikacyjne z 2004 r. w sposób istotny zwiększyło katalog narzędzi prawnych służących Prezesowi UKE w działaniach na rzecz ochrony użytkowników końcowych, w szczególności konsumentów, wprowadzając w tym celu pozasądową metodę rozstrzygania sporów pomiędzy operatorami a konsumentami – postępowanie mediacyjne oraz możliwość rozstrzygnięcia sporów przed Stałym Polubownym Sądem Konsumenckim przy Prezesie UKE.

Działania mediacyjne Prezesa UKE

Zgodnie z Prawem telekomunikacyjnym, w ramach postępowania mediacyjnego Prezes UKE zapoznaje dostawcę usług z roszczeniami konsumenta, przedstawia stronom przepisy prawa mające zastosowanie w sporze oraz propozycję polubownego zakończenia sporu.

W 2005 r. do Urzędu wpłynęło 2 582 wniosków o wszczęcie postępowania mediacyjnego. Na koniec grudnia 2005 r. zakończono 1 112 postępowań, 53 wniosków oczekuje na spełnienie wymogów formalnych tj. na wniesienie opłaty skarbowej, w toku pozostały 1470 sprawy. Na 1 112 zakończonych postępowań w 338 przypadkach operatorzy zakończyli polubownie spór z Konsumentem. Najwyższa wartość rozpatrywanego wniosku wyniosła 118 tys. zł (TP S.A. nie przystąpiła do mediacji), najniższa wartość ugody – 2 zł.

Niezależnie od tego prowadzono 749 postępowań wyjaśniających w sprawach naruszeń praw konsumenckich. W przypadku małych przedsiębiorstw, gdzie z przyczyn formalnych nie można było wszcząć mediacji 60 wniosków przekazano bezpośrednio operatorom, 230 wniosków zostało przysłanych do wiadomości Urzędu.

W postępowaniach mediacyjnych zainicjowanych przez regulatora w 2005 r. na korzyść konsumentów zostało rozstrzygnięte 20,89% wniosków.

• Podział spraw wg operatorów

Ilość wniosków o wszczęcie postępowania mediacyjnego z podziałem na operatorów:

- Telekomunikację Polską S.A. - 83,45%,
- Tele2 Polska - 4,59%,
- Polkomtel - 2,14%,
- PTK Centertel - 1,95%,
- Polska Telefonia Cyfrowa -1,20%,
- Poczta Polska - 0,93%,
- NOM – 1,20 %,
- Dialog – 0,93%,
- NETIA – 0,51%,
- pozostali (m.in. Innoflex, Telefony Podlaskie) – 3,1%.

○ Telekomunikacja Polska S.A.

Najwięcej skarg dotyczy skutków połączeń na numery tzw. dialerów – zarówno krajowych (0-700, 0-708), jak i międzynarodowych. TP S.A. przystępuje do ugody tylko w przypadkach, gdy sama przekroczyła termin rozpatrywania reklamacji określony przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 1 października 2004 r., w innym przypadku powołuje się na art. 34 Regulaminu świadczenia usług powszechnych, nakazujący płacić klientowi, bez względu na inicjatora połączenia. Wśród wielu spraw przejawia się motyw połączeń w

godzinach wieczornych i nocnych, gdy domownicy już spali – wskazując na włamanie osób trzecich oraz na słabo zabezpieczoną infrastrukturę telekomunikacyjną operatora (głównie dotyczy to połączeń na 0-700, 0-300 i 0-400).

Pojawiały się liczne skargi dotyczące braku włączenia preselekcji albo opóźnienia jej aktywacji. W takich przypadkach zazwyczaj TP S.A. uznawała swoją winę i klientowi zwracano kwotę równą różnicy stawek połączeń pomiędzy cennikiem TP S.A. a cennikiem operatora alternatywnego. Zdarzały się przypadki sfałszowania umów o preselekcję – przypadki te zgłaszano do Prokuratury.

Wiele skarg dotyczyło wycofania ze sprzedaży planu tp standardowy. Głównym zarzutem było przede wszystkim wprowadzanie klientów w błąd przez konsultantów TP S.A., którzy obiecywali, że po 2-3 miesiącach testów planu taryfowego „tp 60 minut za darmo” można bez problemu powrócić do planu standardowego, pomimo podjętej decyzji o wycofaniu planu ze sprzedaży. Klienci często dopiero z rachunków dowiadywali się o zmienionym planie taryfowym, a na żądanie pokazania kopii umowy – otrzymywali egzemplarze ze sfałszowanymi danymi lub podpisem abonenta. W przypadku sfałszowania danych osobowych lub podpisu abonenta sprawy przekazywane były do Wydziału Kontroli, Skarg i Wniosków Biura Dyrektora Generalnego z prośbą o zawiadomienie prokuratury (łącznie 3 sprawy).

Kilkanaście osób uskarżało się na zawyżone rachunki wskazując np. nieskuteczne rozłączenia połączenia przez centralę - w ekstremalnych przypadkach chodziło tu o 13 godzinne połączenia z biurem numerów, lub połączenia, których zdaniem abonentów, nie było. Do tej kategorii należą również połączenia z numerami 0-300 lub 0-400.

Wiele wniosków wpłynęło od niezadowolonych klientów Neostrady, którym automatycznie prolongowano umowę zawartą na czas określony. W tym zakresie przeprowadzona została przez Urząd kontrola i nakazano usunięcie nieprawidłowości.

Skargi składali także użytkownicy pakietów internetowych, którzy nie byli dokładnie informowani przez operatora w jaki sposób korzystać z usługi (oddzielny numer dostępowy) i łączyli się w tradycyjny sposób zwiększając znacznie kwotę rachunku. Problem wynikał głównie z faktu zamawiania pakietu internetowego poprzez Błękitną Linie. Operatorzy nie informowali klientów o innym numerze dostępowym.

○ **Tele 2 Polska Sp. z o.o.**

Jednym z zarzutów wobec Tele 2 jest jakość pracy działających w imieniu Operatora przedstawicieli handlowych, za działalność których operator nie bierze odpowiedzialności. Przedstawiciele nie tłumaczyli dokładnie klientom, w jaki sposób działa preselekcja. W wyniku ich działalności Klient korzystający z planu „Darmowe Wieczory i Weekendy w TP S.A.” – ma przy odpowiednio wypełnionym zleceniu preselekcji wszystkie rozmowy kierowane przez Tele2, pomimo że mogłyby być one rozliczane w ramach opłaty zryczałtowanej TP S.A. (o ile Konsument wybierał przed połączeniem stosowny NDS).

Drobniejsze przewinienia to brak wywiązywania się z warunków promocji (brak przyznania darmowych minut) oraz problemy z wyborem połączeń lokalnych i podwójne naliczanie tych samych połączeń przez Tele2 i TP S.A. Zdarzały się przypadki sfałszowania umów o preselekcję – takie przypadki zgłaszane były do Prokuratury.

○ **Operatorzy GSM/UMTS**

Poza skargami dotyczącymi nieuzasadnionego pobierania opłaty za usługę monitorowania połączeń (zakazaną przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów) skargi dotyczyły pobierania opłaty karnej za przedwczesne rozwiązanie umowy z powodu zmiany cennika.

○ **NOM**

Głównym przedmiotem skarg był brak przekazywania informacji klientom o obowiązku uiszczenia opłaty minimalnej, przy braku korzystania z usług NOM. Operator powołuje się na fakt, że klient w podpisanej umowie poświadczył znajomość regulaminu, co nie miało miejsca.

Stały Polubowny Sąd Konsumencki

Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.) w art. 110 nałożyła na Prezesa UKE obowiązek utworzenia Stałych Polubownych Sądów Konsumenckich (SPSK). W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia regulaminu organizacji i działania Stałych Polubownych Sądów Konsumenckich przy Prezesie Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty (Dz. U. Nr 281, poz. 2794) został określony regulamin organizacji i działania Stałych Polubownych Sądów Konsumenckich, w tym wewnętrzna organizacja i tryb funkcjonowania Sądów Polubownych, czynności jurysdykcyjne i administracyjne Sądów Polubownych i ich organów oraz wymagania dotyczące kwalifikacji i bezstronności arbitrów.

W dniu 11 stycznia 2005 r. została podpisana umowa o zorganizowaniu SPSK. Stronami umowy poza Prezesem URTiP (obecnie Prezesem UKE) są następujące podmioty:

- Federacja Konsumentów,
- Forum Przewoźników Ekspresowych,
- Krajowa Izba Gospodarcza Budownictwa Telekomunikacyjnego,
- Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji,
- Ogólnopolska Izba Gospodarcza Komunikacji Kablowej,
- Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
- Stowarzyszenie Elektryków Polskich,
- Stowarzyszenie Inżynierów Telekomunikacji,
- Stowarzyszenie Marketingu Bezpośredniego.

Dalszym etapem prac było zaprzysiężenie arbitrów SPSK i opracowanie Listy Arbitrów, na którą zostało wpisanych 81 arbitrów. Do pełnienia funkcji Przewodniczącego SPSK powołana została Pani Barbara Krzyżanowska.

Przewodniczący, działając zgodnie z § 4 umowy z 11 stycznia 2005 r. o zorganizowaniu SPSK, określił w drodze decyzji: obowiązujące wzory formularzy stosowanych w sądzie oraz zasady i tryb ich wnoszenia przez strony, wysokość opłat za czynności sądu, oraz wysokość wynagrodzenia przysługującego arbitrom z tytułu udziału w rozpatrzeniu sporu. Z dniem 30 sierpnia 2005 r. decyzje Przewodniczącego Stałego SPSK zostały udostępnione na stronie internetowej Urzędu, w siedzibie Centrali oraz oddziałach okręgowych URTiP.

W 2005 r. do Urzędu wpłynęło 539 pism w sprawie dochodzenia swoich roszczeń przed Sądem Polubownym. Od 30 sierpnia 2005 r. (początek funkcjonowania SPSK) do końca 2005 r. do Sądu Polubownego wpłynęły 63 oficjalne wnioski o rozpatrzenie sporu, zgodnych z właściwością Sądu Polubownego. Spośród tej liczby 26 wniosków posiadało uchybienia formalne.

Wnioskowane sprawy kierowane były przeciwko:

- Telekomunikacji Polskiej S.A.,
- Telefonii Dialog S.A.,
- Tele2 Polska sp. z o.o.,
- PTK Centertel sp. z o.o.,
- Polskiej Telefonii Komórkowej sp. z o.o.,
- Poczcie Polskiej.

Wartość przedmiotu sporu była zróżnicowana i wynosiła od 31,67 zł do 17 594,85 zł.

Przedmiot sporu dotyczył:

- połączeń międzynarodowych – dialery,
- połączeń z numerami 0 700..., 0 400..., 0 300...,
- preselekcji, naliczanie opłat przez dwóch operatorów (sprawy dot. Tele2 i TP),
- czasu trwania połączeń i związane z tym opłaty,

- rozwiązania umowy przed upływem terminu – naliczanie kary umownej,
- wystawiania rachunków dot. zaległych, skorygowanych płatności do roku wstecz,
- usługi Neostrada TP,
- wysokości odszkodowania za utracone przesyłki pocztowe.

Tylko w trzech przypadkach został podpisany Zapis na Sąd Polubowny przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, umożliwiający rozpatrzenie sporu przed Sądem. Telekomunikacja Polska S.A. w 55 przypadkach była stroną sporu, jednak tylko w dwóch przypadkach wyraziła zgodę na rozpatrzenie sporu przez SPSK:

1. W pierwszym przypadku nie doszło do rozpatrzenia sprawy przed Sądem z uwagi na fakt, iż zaproponowane warunki ugody zostały uznane przez Konsumenta za satysfakcjonujące (z kwoty roszczenia 558,43 zł, TP S.A. anulowała kwotę 420 zł.),

2. w drugim przypadku, na posiedzeniu Sądu Polubownego doszło do zawarcia ugody pomiędzy stronami sporu. Wartość przedmiotu sporu określona została na 615,89 zł. Wnioskodawca zobowiązał się do wniesienia opłaty 205,30 zł, TP S.A. zrezygnowała z roszczenia w wysokości 410,60 zł. Koszty postępowania w wysokości 100 zł strony poniosły w częściach równych.

Przed SPSK odbyła się także jedna rozprawa pomiędzy Konsumentem a Telefonią Dialog S.A., zakończona wyrokiem. Przedmiotem sporu były opłaty za połączenia międzynarodowe (dialer). Wnioskodawca nie zgodził się na ugody. Wyrok zobowiązał Wnioskodawcę do zapłaty spornej kwoty. Wartość przedmiotu sporu określona została na 2045,34 zł. Koszty postępowania w wysokości 100 zł poniosła strona przegrywająca spór.

W pozostałych przypadkach przedsiębiorcy telekomunikacyjni nie wyrazili zgody na rozpatrzenie sporu przez Sąd. Odmowę podpisania Zapisu na Sąd Polubowny operatorzy argumentowali zasadnością wystąpienia roszczenia oraz prawidłowo prowadzonym postępowaniem reklamacyjnym i mediacyjnym, jeżeli takie było prowadzone

Ocena cenników operatora o znaczącej pozycji na rynku świadczenia usług telefonicznych w publicznych sieciach stacjonarnych.

Rok 2005 to okres, w którym regulacja usługi powszechnej odbywała się pod rządami ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. nr 171, poz. 1800 z późn. zm.), zwanej „Ustawą lub Pt”.

Jednym z głównych celów regulacji rynku telekomunikacyjnego, w myśl postanowień Ustawy, jest zapewnienie użytkownikom maksymalnych korzyści odnośnie różnorodności, ceny – uwzględniającej możliwości ekonomiczne użytkowników końcowych lub odpowiadającej ich potrzebom i jakości usług telekomunikacyjnych, jak też na kwestię wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych. Realizacji powyższych celów służy m. in. podejmowana przez Prezesa UKE prewencyjna kontrola określonego rodzaju dokumentów, w tym cennika i regulaminu świadczenia usługi powszechnej.

Obowiązek świadczenia usługi powszechnej, w myśl odpowiednich postanowień Pt (tj. art. 81 ust. 2), spoczywa na przedsiębiorcy wyznaczonym. W świetle Ustawy przedsiębiorcą wyznaczonym jest przedsiębiorca telekomunikacyjny wyłoniony lub wyznaczony w drodze decyzji, zgodnie z art. 82 (wyłoniony w drodze konkursu) albo art. 83 Pt (wyznaczony przez Prezesa UKE z uwagi na brak ofert), do świadczenia usługi powszechnej albo poszczególnych usług wchodzących w jej skład. Jednakże do czasu wyłonienia przedsiębiorców telekomunikacyjnych wyznaczonych do świadczenia usługi powszechnej – zgodnie z art. 221 ust. 4 Ustawy - obowiązek świadczenia tej usługi wykonuje przedsiębiorca, który na podstawie dotychczasowych przepisów został uznany za operatora publicznego o znaczącej pozycji rynkowej w zakresie świadczenia usług telefonicznych w

stacjonarnych publicznych sieciach telefonicznych. Tak więc do końca 2005 roku utrzymany w mocy pozostawał obowiązek świadczenia usługi powszechnej w ramach dotychczasowych obowiązków wynikających ze znaczącej pozycji rynkowej.

Przedsiębiorca telekomunikacyjny, który przed dniem wejścia w życie ustawy był operatorem o znaczącej pozycji rynkowej lub w stosunku do którego wydano decyzję ustalającą znaczącą pozycję rynkową, po uprawomocnieniu się tej decyzji, w zakresie świadczenia usług telefonicznych świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telefonicznych (w myśl postanowień art. 221 ust. 1 pkt 1 lit. I Ustawy) - jest obowiązany do wykonywania obowiązków, o których mowa m.in. w art. 46 ust. 3 pkt 4 Pł – tj. do przedstawiania do zatwierdzenia cennika lub regulaminu świadczenia usług. Biorąc pod uwagę powyższe oraz dodatkowo fakt, iż do czasu wyłonienia przedsiębiorców wyznaczonych do świadczenia usługi powszechnej, zostały utrzymane dotychczasowe obowiązki w zakresie usługi powszechnej – spoczywające na operatorze publicznym o znaczącej pozycji rynkowej w zakresie świadczenia usług telefonicznych w stacjonarnych publicznych sieciach telefonicznych – wskazany podmiot przedkłada Prezesowi UKE:

- projekty cennika usług powszechnych (lub jego zmiany),
- projekty regulaminu świadczenia usługi powszechnej (lub jego zmiany),

wraz z uzasadnieniem, w terminie co najmniej 30 dni przed planowanym terminem wprowadzenia w życie cennika lub regulaminu świadczenia usług (lub ich zmian). Prezes UKE może natomiast, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia, zgłosić sprzeciw, jeżeli uzna, że postanowienia przedłożonego dokumentu są sprzeczne m. in. z przepisami niniejszej Ustawy i zobowiązać przedsiębiorcę do przedstawienia poprawionego cennika lub regulaminu, w części objętej sprzeciwem.

Podstawowym wymogiem Prawa telekomunikacyjnego w zakresie usługi powszechnej jest zapewnienie każdemu użytkownikowi, zgłaszającemu zapotrzebowanie na tego rodzaju usługę, dostępu do niej z zachowaniem wymaganej jakości i po przystępnej cenie, na obszarze całego kraju. Kwestia dostępności usługi powszechnej interpretowana jest w dwóch aspektach: jako zagwarantowanie fizycznego dostępu użytkownikom do usługi oraz ukształtowanie ceny usługi w taki sposób, by nie stanowiła ona bariery dostępu – aby uwzględniała możliwości ekonomiczne użytkowników końcowych, a także by odpowiadała ich potrzebom. Do czasu rozwinięcia na polskim rynku telekomunikacyjnym konkurencji, która sprzyjać będzie takiemu ukształtowaniu cen usług, które będą ekonomicznie uzasadnione, konieczna jest ingerencja Regulatora w swobodę ustalania cen przez operatora obowiązującego do świadczenia usługi powszechnej.

Polityka Prezesa UKE dla rozwoju rynku usług telekomunikacyjnych i zwiększenia ich dostępności przejawia się m. in. w dokonywanych ocenach projektów cennika usługi powszechnej i regulaminu świadczenia usługi powszechnej oraz ich zmian. W okresie: 1 stycznia - 31 grudnia 2005r. Telekomunikacja Polska S.A., jako operator, na którym we wskazanym okresie spoczywał (i w dalszym ciągu spoczywa) obowiązek świadczenia usługi powszechnej, przedłożyła Prezesowi URTiP:

- 29 wniosków o zmianę cennika usługi powszechnej,
- 1 wniosek o zmianę regulaminu świadczenia usługi powszechnej.

Wobec wspomnianych 29 projektów zmian cennika usługi powszechnej, Prezes URTiP wydał w 2005 r.:

- 3 decyzje o sprzeciwie – z uwagi na fakt, iż postanowienia przedłożonych wniosków były sprzeczne z przepisami Ustawy,
- 1 decyzję utrzymującą w mocy zaskarżoną przez Spółkę decyzję o sprzeciwie,
- 1 decyzję uchylającą w części zaskarżoną przez TP S.A. decyzję o sprzeciwie i utrzymującą w mocy pozostałą część tej decyzji
- 2 decyzje umorzeniowe w związku z wycofaniem pierwotnego wniosku Spółki,

- 24 decyzje zatwierdzające – w świetle obowiązującego Pt, Prezes UKE uznał, iż nie ma podstaw do odrzucenia tych propozycji (ich postanowienia nie były sprzeczne z Ustawą i nie zagrażające konkurencji), co więcej postrzegane one były jako prorynkowe (sprzyjające klientom, gdyż dotyczyły one w szczególności takich rozwiązań taryfowych, które umożliwiały abonentom sukcesywne dostosowywanie oferty operatora do ich indywidualnych potrzeb i pozwalały na zoptymalizowanie wydatków klientów, jak też nie zagrażające konkurencji), w związku z czym ich postanowienia mogły wejść w życie w terminach uprzednio przez Spółkę proponowanych.

Wobec przedłożonego przez operatora wniosku o zmianę regulaminu świadczenia usługi powszechnej Prezes UKE zgłosił decyzję o sprzeciwie w części dotyczącej usługi powszechnej, z powodu sprzeczności ich postanowień z przepisami Ustawy oraz umarżającą postępowanie w pozostałej części. Na skutek wniesienia przez TP S.A. wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Prezes UKE utrzymał w mocy swoją wcześniejszą decyzję w tym zakresie.

W ramach wspomnianych powyżej wniosków, dotyczących zmian postanowień cennika usługi powszechnej, wobec których Prezes UKE nie zgłosił sprzeciwu, a które przyczyniły się do ogólnej obniżki cen za niniejszą usługę, wymienić należy:

- zmianę Cennika usług telekomunikacyjnych (Cut) w zakresie wprowadzenia nowych planów telefonicznych:
 - plan tp startowy,
 - plan startowy tp biznes,
 - plan sekundowy jedna stawka tp biznes,
 - plan sekundowy uniwersalny tp biznes,
 - plan sekundowy jedna stawka tp biznes profit,
 - plan sekundowy uniwersalny tp biznes profit;
- zmianę Cut w zakresie wprowadzenia do planu tp tanie wieczory i weekendy pakietu 60 bezpłatnych minut połączeń lokalnych, międzystrefowych i do Internetu,
- zmianę Cut w zakresie obniżki cen połączeń międzystrefowych i do sieci komórkowych w planach biznesowych,
- zmianę Cut w zakresie wprowadzenia nowej usługi „pakiet minut tp międzynarodowych”,
- wszelkiego rodzaju promocje, kierowane zarówno do klientów domowych, jak i użytkowników PAS – polegające na czasowej obniżce opłat za określonego typu połączenia, w tym m. in.:
 - akcja promocyjna pn. „edukacja z internetem tp – wdzwoń szkołę”,
 - promocja na usługę utrzymania łącza – „Abonament za złotówkę dla nowo przyłączanych klientów”,
 - promocja na usługę przyłączenia do sieci – „Przyłączenie za 10 zł” (przyłączenie pierwszego urządzenia końcowego do sieci TP S.A., przy pomocy łącza analogowych za cenę 8,20 zł netto),
 - oferta promocyjna pn. „Karta 30 i 60 impulsowa z dodatkowymi impulsami gratis”,
 - promocja, mająca na celu zachęcenie klientów do regulowania płatności w drodze polecenia zapłaty, pn. „120 minut za darmo z Poleceniem Zapłaty”.

Konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego do świadczenia usługi powszechnej

W związku z faktem, że pierwszy konkurs, przeprowadzony w dniach od 2 września do 15 grudnia 2005 r. nie został rozstrzygnięty z uwagi na brak ofert spełniających warunki, Prezes URTiP ogłosił w dniu 22 grudnia 2005 r. ponowny konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego do świadczenia usługi powszechnej. Konkurs ten został ogłoszony na wniosek Telekomunikacji polskiej S.A. (art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo

telekomunikacyjne). Oferty w przedmiotowym konkursie przedsiębiorcy telekomunikacyjni mogli składać do dnia 23 stycznia 2006 roku.

X Podsumowanie

W roku 2005 nie zaszły zmiany, które można by uznać za bardzo istotne dla ogólnego obrazu rynku telekomunikacyjnego.

Patrząc na ogólnie ujęty rynek telefonii stacjonarnej nadal wyraźnie prowadzi na nim pod względem udziałów Telekomunikacja Polska S.A. i chociaż nadal utrzymuje się tendencja do powolnego wzrostu udziału innych operatorów, zarówno pod względem osiągniętych przychodów jak i pod względem takich kryteriów jak posiadane linie abonenckie czy czas trwania połączeń, pozycja operatora zasiedziałego jest nadal bardzo silna. Wprowadzenie odpowiednich regulacji w wyniku prowadzonych przez Prezesa UKE postępowań w celu ustalenia czy na wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury rynkach występuje skuteczna konkurencja w przypadku wyznaczenia przedsiębiorcy o znaczącej pozycji rynkowej, powinno doprowadzić do zrównoważenia siły rynkowej operatora dominującego.

Rok 2005 nie przyniósł również znaczących obniżek cen za usługi telefonii stacjonarnej, choć pojawiły się nowe oferty, dostosowane do potrzeb użytkowników.

Rynek telefonii ruchomej w 2005 roku również nie zmienił się w istotny sposób, zapewne dopiero przyszły rok pokaże czy i jaki wpływ na ten sektor rynku będzie miało wejście na rynek nowego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego P4. Struktura udziałów, czy to pod względem czasu trwania czy liczby korzystających z usług operatora wyrównała się jeszcze bardziej w stosunku do roku 2004. Stopień penetracji nadal jednak rośnie i tendencja ta zapewne utrzyma się jeszcze przez kilka następnych lat, zwłaszcza jeśli ceny tych usług ulegną dalszemu obniżeniu. W roku 2005 ceny typowego koszyka usług telefonii ruchomej nadal były powyżej wartości średniej europejskiej.

Dostęp do sieci Internet to również część rynku, której stymulacja wymaga wprowadzenia odpowiednich regulacji na poziomie hurtowym. Rok 2005 nie przyniósł istotnego wzrostu dostępności tych usług, niemniej jednak polski rynek odnotował wzrost stopnia penetracji korzystania z Internetu.

Telekomunikacja Polska S.A. w 2005 roku nadal posiadała bardzo silną pozycję w segmencie rynku dzierżawy łączy. Nadal widoczna jest też znaczna przewaga spółki nad pozostałymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi działającymi na tym rynku, zarówno pod względem udziałów w przychodach z łączy dzierżawionych jak i udziałów w liczbie łączy dzierżawionych.

Podsumowując rok 2005 należy zwrócić uwagę na występujący jeszcze w wielu segmentach polskiego rynku telekomunikacyjnego brak wykształconego mechanizmu konkurencji. Nadal niezbędna jest ingerencja Regulatora w przypadku tworzenia ofert, zarówno hurtowych jak i detalicznych, przez działających na rynku przedsiębiorców telekomunikacyjnych.